

لاویا

کتاب تورات - بخش سوم

قربانی سوختنی

۱ خداوند موسیٰ ره کوی کد و از خیمه ملاقات قد شی گپ زده گفت: ۲ "قد بنی اسرائیل توره گفته دزوا بگی، وختیکه یگو کس از مینکل شمو د خداوند از چارپایا قربانی تقدیم مونه، او قربانی خو ره از گله یا از رمه گرفته بیره.

۳ اگه قربانی ازو یگ قربانی سوختنی از گله بشه، او یگ نرگاو بے عیب ره تقدیم کنه و او ره د دان خیمه ملاقات بیره تا که از طرف ازو د حضور خداوند قبول شنه.

۴ او دست خو ره د سر قربانی سوختنی کش کنه و قربانی ازو قبول موشه تا بلده شی کفاره شنه. ۵ بعد ازو نرگاو ره د حضور خداوند حلال کنه و باچه های هارون که پیشوایو آسته، خون ره نزدیک بیره و او ره د چار دور قربانگاه که د دان خیمه ملاقات آسته، پاش بدیه. ۶ بعد ازو قربانی سوختنی پوست شده ٹوٹه ٹوٹه شنه. ۷ اوخته باچه های هارون پیشوا د بله قربانگاه آتش روشو کنه و هیزم ره د بله آتش بچینه. ۸ بعد ازو باچه های هارون یعنی پیشوایو، ٹوٹه های قربانی ره قد کله و چربی شی د بله هیزم که د سر آتش قربانگاه آسته، د ترتیب بیله؛ ۹ لیکن حصه های داخلی و پیچه های شی ره قد او بشوبه و پیشوا پگ شی ره د بله قربانگاه د عنوان قربانی سوختنی بسوزنه؛ ای یگ هدیه خاص و خوشبوی مورد پسند بلده خداوند آسته.

۱۰ اگه قربانی ازو یگ قربانی سوختنی از رمه بشه، چی گوسپو، چی بز، باید نر و بے عیب بشه. ۱۱ و او ره باید د طرف شمال قربانگاه د حضور خداوند حلال کنه و

باچه های هارون یعنی پیشوایو، خون ازو ره د چاردورِ قربانگاه پاش بدیه. ^{۱۲} بعد ازو قربانی ره قد کله و چربی شی ثوئه ثوئه کنه و پیشوا اونا ره د بله هیژم که د سر آتش قربانگاه آسته، د ترتیب بیله. ^{۱۳} لیکن حصه های داخلی و پیچه های شی ره قد آو بشویه و پیشوا پگ حصه ها ره د بله قربانگاه بسوزنه؛ ای یگ قربانی سوختنی آسته، یگ هدیه خاص و خوشبوی موردِ پسند بلده خداوند.

^{۱۴} و اگه قربانی ازو بلده خداوند یگ قربانی سوختنی از مرغکو بشه، او قربانی حو ره از قمری ها یا از کوتر ها بیره. ^{۱۵} پیشوا او ره د قربانگاه بیره و سر شی ره کنده د بله قربانگاه بسوزنه، مگم خون شی ره د بغلِ قربانگاه خشپه کنه. ^{۱۶} سنگدو و چتلی شی ره بر کده طرف شرقِ قربانگاه پورته کنه، د جای که خگشتر آسته. ^{۱۷} بعد ازو او ره از مینکلِ بال های شی چک کنه، و له دُو چک نکنه. اوخته پیشوا او ره د بله هیژم که د سر آتشِ قربانگاه آسته، بسوزنه. ای یگ قربانی سوختنی، یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی موردِ پسند بلده خداوند آسته.

هدیه غله-و-دانه

^۱ و عیتیکه یگو کس هدیه غله-و-دانه د خداوند میره، امو هدیه از بهترین آرد بشه. او د بله ازو روغو شیو کنه و کندر^۲ ره د بله شی بیله. ^۲ اوخته او ره د پیش باچه های هارون، یعنی پیشوایو بیره و پیشوا یگ مُشتِ امزو آرد ره قد روغو و پگ کندر شی بگیره و د عنوانِ نشانی هدیه غله-و-دانه د بله قربانگاه بسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی موردِ پسند بلده خداوند آسته. ^۳ و باقی منده هدیه غله-و-دانه بلده هارون و باچه های شی بشه؛ ای مُقدّسترین حصه از هدیه های خاص بلده خداوند آسته.

^a ۲:۱ «کندر» موادِ خوشبوی از شلیم درخت آسته.

۴ وختی هدیه غلّه-و-دانه ره که د تندور پخته شده تقدیم مونی، او از بهترین آرد بشه، چی ثکی های فطیر که قد روغو گت شده، چی نان فطیر تَنگ-و-کَکَرک که رُوی شی قد روغو چرب شده.

۵ اگه هدیه غلّه-و-دانه تُو د بِلَه تاوه پخته شده بشه، او از بهترین آرد روغو گت شده و فطیر بشه. ۶ او ره تُوته تُوته کُو و د بِلَه شی روغو شیو کُو؛ ای یگ هدیه غلّه-و-دانه آسته.

۷ و اگه هدیه غلّه-و-دانه تُو د کراییی پخته شده بشه، او از بهترین آرد قد روغو جور شنه. ۸ هدیه غلّه-و-دانه ره که امزی چیزا جور شده بشه د خُداوند بیر و او ره د پیشوا پیش کُو و پیشوا او ره د قُربانگاه بُره. ۹ پیشوا یگ حصّه هدیه غلّه-و-دانه ره گِرَفته د عنوان نشانی د بِلَه قُربانگاه بُسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی مَوردِ پَسند بلده خُداوند آسته. ۱۰ و باقی مَنده هدیه غلّه-و-دانه بلده هارُون و باچه های شی بشه؛ ای مُقَدَّسترین حصّه از هدیه های خاص بلده خُداوند آسته.

۱۱ هدیه های غلّه-و-دانه که د خُداوند تقدیم موشه، هیچ کدم شی قد خمیرمایه جور نَشنه، چُون شُمو نَباید خمیرمایه و عسل ره د عنوان هدیه خاص بلده خُداوند بُسوزنید. ۱۲ شُمو میتنید امو چیزا ره د عنوان هدیه نوبَرِ حاصلات د خُداوند بیرید، مگم اونا نَباید د عنوان خوشبوی مَوردِ پَسند خُداوند د بِلَه قُربانگاه تقدیم شنه. ۱۳ یگ هدیه های غلّه-و-دانه ره قد نَمک نَمکی کُو؛ نَمک عهد خُداي خُو ره از هدیه غلّه-و-دانه دریغ نَکُو. پس قد تمام قُربانی ها-و-هدیه های خُو نَمک تقدیم کُو.

۱۴ اگه یگ هدیه غلّه-و-دانه از نوبَرِ حاصلات د خُداوند تقدیم مونی، خوشه های حاصل نو ره بَسی و د آتِش بریو کده تقدیم کُو ۱۵ و د بِلَه شی روغو شیو کده کُنْدُر ره د سر شی بیل؛ ای یگ هدیه غلّه-و-دانه آسته. ۱۶ و پیشوا حصّه نشانی شی ره از غلّه بریو شده و از روغون شی قد تمام کُنْدُر شی د عنوان هدیه خاص بلده خُداوند بُسوزنه.

قربانی سلامتی

۳

۱ اگه قربانی ازو یگ قربانی سلامتی آسته و اگه او ره از گله گاوو گرفته میره، چی نر بَشه، چی ماده، باید بے عیب بَشه و او امو حیوان ره دَ حُصُورِ خُداوند تقدیم کنه. ۲ او دِست خُو ره دَ سرِ حیوانِ قربانی خُو کش کنه و او ره دَ دانِ خیمه ملاقات حلال کنه. بعد ازو باچه های هارون که پیشوایو آسته، خُون شی ره دَ چاردورِ قربانگاه پاش بدیه. ۳ او از قربانی سلامتی خُو یگ هدیه خاص بلده خُداوند تقدیم کنه، یعنی چربی که حصه های داخلی ره مُپوشنه و تمام چربی ره که دَ گردوبرِ حصه های داخلی آسته، ۴ هر دُو گرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جگرگوشه ره که قد گرده ها گرفته موشه. ۵ اوخته باچه های هارون اونا ره دَ بله قربانی سوختنی که دَ بله هیزم آتشِ قربانگاه آسته، بَسوزنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی مَوردِ پسند بلده خُداوند آسته.

۶ و اگه قربانی ازو بلده قربانی سلامتی دَ خُداوند از رمه آسته، چی نر بَشه، چی ماده، او باید یگ حیوانِ بے عیب تقدیم کنه. ۷ اگه او یگ گوسپو ره دَ عنوانِ قربانی خُو تقدیم مونه، امو ره دَ حُصُورِ خُداوند بیره ۸ و دِست خُو ره دَ سرِ قربانی کش کده او ره دَ دانِ خیمه ملاقات حلال کنه. بعد ازو باچه های هارون خُون شی ره دَ چاردورِ قربانگاه پاش بدیه. ۹ و او از قربانی سلامتی چربی شی ره دَ عنوانِ هدیه خاص بلده خُداوند تقدیم کنه: تمام دُمیه شی ره از استغونِ پُشتِ کمر جدا کنه، چربی که حصه های داخلی ره مُپوشنه و پگ چربی که دَ گردوبرِ حصه های داخلی آسته، ۱۰ هر دُو گرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جگرگوشه ره که قد گرده ها قتی گرفته موشه. ۱۱ اوخته پیشوا اونا ره دَ بله قربانگاه دَ عنوانِ هدیه خوراکِ بَسوزنه. ای یگ هدیه خاص بلده خُداوند آسته.

۱۲ و آگه قُربانی اَزو یگ بَرُ آسته، اُو اُمورِه دَ حُضُورِ خُداوندِ بییره ۱۳ و دِست خُو ره دَ سر شی کش کده اُو ره دَ دانِ خَیمِه مُلاقاتِ حلال کنه. بعد اَزو باچه های هارُون خُون شی ره دَ چاردورِ قُربانگاه پاش بدیه. ۱۴ اُو امزُو قُربانی خُو یگ هدیه خاص دَ خُداوند بییره، یعنی چربی ره که حصّه های داخلی ره مَپوشَنه و پگِ چربی ره که دَ گردوبَرِ حصّه های داخلی آسته، ۱۵ هر دُو گرده ره قد چربی رُوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جگرگوشه ره که قد گرده ها قَتی گِرِفته موشه. ۱۶ اوخته پیشوا اونا ره دَ بله قُربانگاه دَ عِنوانِ هدیه خوراکی بَسوزَنه. ای یگ هدیه خاص و خوشبوی مَوردِ پَسندِ خُداوند آسته. پگِ چربی ها دَ خُداوند تعلق دَره. ۱۷ ای یگ حُکمِ دایمی دَ تمام نسل های شُمُو دَ هر جای که زندگی مَونید آسته: شُمُو هرگز چربی و خُون نَخورید!

قُربانی گُناه

۱ خُداوند بسمِ قد مَوسا گپ زده گُفت: ۲ "قد بنی اسرائیل نقل کده بگی که، آگه یگو کس نَافامیده دَ باره کدَم احکامِ خُداوند گُناه کنه و چیزای که نَباید انجام دده شُنه، یکی ازوا ره انجام بدیه، اینی مَقَررات آسته:

۳ آگه پیشوای که مَسَح شده گُناه کنه و قَوم ره مُجرِم جور کُنه، اُو باید بلده گُناه خُو یگ نرگا و بے عیب ره دَ عِنوانِ قُربانی گُناه دَ خُداوند تقدیم کنه. ۴ اُو اُمور نرگا و ره دَ دانِ خَیمِه مُلاقاتِ دَ حُضُورِ خُداوند بییره و دِست خُو ره دَ سرِ نرگا و کش کُنه و اُو ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال کنه. ۵ اوخته پیشوای مَسَح شده یگ مقدارِ خُونِ امزُو نرگا و ره گِرِفته دَ خَیمِه مُلاقاتِ بییره ۶ و پیشوا کلک خُو ره دَ خُونِ غوئه کده یگ مقدارِ خُونِ ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ پیشِ رُوی پرده دَ جای مَقَدَّس هفت دفعه پاش بدیه. ۷ پیشوا یگ مقدارِ امزُو خُونِ ره دَ شاخای قُربانگاه بَخُور^b که دَ حُضُورِ خُداوند دَ مَنه خَیمِه مُلاقاتِ آسته بُمَله و باقی مَنده خُونِ نرگا و ره دَ بیخِ قُربانگاهِ قُربانی سوختنی که دَ دانِ درگه خَیمِه مُلاقاتِ

^a ۴:۳ مَسَح شده یعنی اِنتخاب شده. ^b ۴:۷ قُربانگاه دَ چار شنگ خُو چار شاخ دشت.

آسته، شیو کنه. ^۸ پیشوا تمام چربی نرگاوِ قُرْبانی گناه ره جدا کنه، یعنی چربی که حصّه های داخلی ره مُپوشنه و تمام چربی ره که دَ گردوبَرِ حصّه های داخلی آسته، ^۹ هر دُو گرده ره قد چربی زوی ازوا که دَ نزدیکِ پُشتِ کمر آسته و جگرگوشه ره که قد گرده ها گِرِفته مُوشه؛ ^{۱۰} امو رَقْمیکه چربی نرگاوِ قُرْبانی سلامتی جدا مُوشه. بعد ازو پیشوا اونا ره دَ بِلِه قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی بُسوزنه. ^{۱۱} لیکن پوستِ نرگاو و تمام گوشت شی ره قد کَلّه و پیچه و تمام حصّه های داخلی و سرگین شی، ^{۱۲} یعنی تمام باقی مَندِه نرگاو ره باید بُرو از خیمه گاه دَ یگ جای پاک، دَ جایی که خگِشترِ قُرْبانگاه پورته مُوشه، بُیره و اُو ره دَ بِلِه آتِشِ هیزمِ دَرِ بَدیه؛ اَره، دَ جایی که خگِشتر پورته مُوشه، دَ اُونجی دَرِ دَدِه شنه.

^{۱۳} و اگه پگِ جماعتِ اسرائیل خطا کنه و امو خطا از نظرِ جماعت پوشیده بشه، یعنی اونا یکی از کارای ره انجام بَدیه که مُطابق احکامِ خُداوند نَباید انجام دَدِه شنه و اونا مُجَرِم شنه، ^{۱۴} وختی خطای که اونا کده بَرَمَلَا مُوشه، جماعت باید یگ نرگاو ره دَ عِنوانِ قُرْبانی گناه بیره و اُو ره دَ پیشِ خیمه مُلاقات تقدیم کنه. ^{۱۵} و ریش سفیدای جماعت دَ حُضُورِ خُداوند دِستای خُو ره دَ سرِ نرگاو کش کنه و اُو ره دَ حُضُورِ خُداوند حلال کنه. ^{۱۶} اوخته پیشوای مَسَح شده، یگ مقدارِ خُونِ امزُو نرگاو ره دَ خیمه مُلاقات بیره ^{۱۷} و پیشوا کِلکِ خُو ره دَ خُونِ غوثه کده امزُو خُونِ هفت دفعه دَ حُضُورِ خُداوند دَ پیشِ زوی پرده ^{۱۸} پاش بَدیه. ^{۱۸} پیشوا یگ مقدارِ امزُو خُونِ ره دَ شاخایِ قُرْبانگاهِ بُخور که دَ مَنِه خیمه دَ حُضُورِ خُداوند آسته، بُمَله و باقی مَندِه خُونِ ره دَ بیخِ قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی که دَ دانِ خیمه مُلاقات آسته، شیو کنه. ^{۱۹} و تمام چربی شی ره گِرِفته دَ بِلِه قُرْبانگاهِ بُسوزنه. ^{۲۰} اُو امو کار ره قد امزی نرگاو کنه که قد نرگاوِ قُرْبانی گناه کُدُد؛ اَره عَینِ کار ره قد امزی نرگاو کنه. دَ امزی رَقْمِ پیشوا بَلدِه ازوا کِفاره مُونه و اونا

^{۱۷:۴} دَ پیشِ زوی پرده که دَ مَنِه خیمه مُقدَّس آسته. امچنان دَ آیه ۶ امزی فصل رُجوع کُنید.

بخشیده موشه. ۲۱ بعد از او امر نرگاو قربانی شده ره از خیمه‌گاه برو بیره و او ره در بدیه، امر رقم که نرگاو اول ره در دد. ای یگ قربانی گناه بلده جماعت آسته.

۲۲ اگه یگ رهبر گناه کنه و نافامیده یکی از کارای ره انجام بدیه که مطابق تمام احکام خداوند، خدای شی نباید انجام دده شنه و او مجرم شنه، ۲۳ وختی گناهی ره که کده بلده شی بر ملا شنه، او باید یگ تکه بے عیب ره د عنوان قربانی خو بیره ۲۴ و دست خو ره د سر تکه کش کده او ره د امر و جای حلال کنه که قربانی سوختنی ره د حضور خداوند حلال مونه. ای یگ قربانی گناه آسته. ۲۵ و پیشوا یگ مقدار خون قربانی گناه ره قد کلک خو گرفته د شاخای قربانگاه قربانی سوختنی بمله و باقی منده خون ره د بیخ قربانگاه قربانی سوختنی شیو کنه. ۲۶ و پگ چربی از او ره رقم چربی قربانی سلامتی د بله قربانگاه بسوزنه. د مزی رقم پیشوا بلده گناه امر و رهبر کفاره مونه و او بخشیده موشه.

۲۷ اگه یگ نفر از مردم عام نافامیده گناه کنه و یکی از کارای ره انجام بدیه که مطابق احکام خداوند نباید انجام دده شنه، او مجرم موشه. ۲۸ وختی گناهی ره که کده بلده شی بر ملا موشه، او باید یگ بز ماده بے عیب ره د عنوان قربانی خو بلده گناهی که کده بیره ۲۹ و دست خو ره د سر قربانی گناه کش کده او ره دمرو جای حلال کنه که قربانی سوختنی ره حلال مونه. ۳۰ و پیشوا یگ مقدار خون بز ره قد کلک خو گرفته د شاخای قربانگاه قربانی سوختنی بمله و باقی منده خون ره د بیخ قربانگاه شیو کنه.

۳۱ او تمام چربی شی ره جدا کنه، امر رقم که چربی قربانی سلامتی جدا موشه. و پیشوا او ره د بله قربانگاه د عنوان خوشبوی مورد پسند خداوند بسوزنه. د مزی رقم پیشوا بلده امر و نفر کفاره مونه و او بخشیده موشه.

۳۲ اگه او نفر یگ گوسپو ره بلده قربانی خو د عنوان قربانی گناه میره، او یگ میش بے عیب ره بیره ۳۳ و دست خو ره د سر قربانی گناه کش کنه و او ره د عنوان قربانی گناه دمرو جای حلال کنه که قربانی سوختنی ره حلال مونه. ۳۴ و پیشوا یگ مقدار خون

قُرْبَانی گُناه ره قد کِلک خُو گِرِفْتَه دَ شاخای قُرْبانگاهِ قُرْبانی سوختنی بُمَله و باقی مَنده خُون شی ره دَ بیخِ قُرْبانگاه شیو کنه. ^{۳۵} او تمام چربی اَزو ره جدا کنه، اُمُو رقم که چربی گوسپونِ قُرْبانی سلامتی جدا موشه؛ و پیشوا او ره دَ بِلَه قُرْبانگاه دَ سرِ هدیه‌های خاصِ خُداوند بَسوزَنه. دَ امزی طریقی پیشوا بِلده اَزو نفر بخاطرِ گُناهی که کده، کِفاره مونه و او بخشیده موشه.

مُقَررات دَ باره جُرمانه

۱ اگه یگو کس دَزی باره گُناه کنه یعنی آوازِ قَسَم دهنده ره بَشَنوه و شاهدِ چیزی که دیده یا خبر دَره آسته و توره نَگیه، اُو سَزای گُناه خُو ره مینگره. ^۲ یا اگه کُدَم کس دَ یگو چِیزِ نَجِس دُکه بُوخوره، یعنی دَ لاشِ حیوانِ درنده نَجِس، دَ لاشِ چارپایِ نَجِس یا دَ لاشِ خَزنده نَجِس، اگه بے خبر ام بَشه، اُو مُجرِم موشه. ^۳ اگه یگو کس دَ نَجِسی انسان دُکه بُوخوره، هر رقم نَجِسی که میتنه انسان ره نَجِس کنه، حتی اگه بے خبر ام بَشه، وختیکه خبر موشه، اُو مُجرِم موشه. ^۴ یا اگه یگو کس از دان شی قَسَم ناسنجیده بُر شنه، بِلده کارِ بد یا بِلده کارِ خُوب، یعنی دَ هر کارِ که یگ آدم ناسنجیده قَسَم بُوخوره، اگه بے خبر ام بَشه، وختیکه خبر موشه، هر کُدَم امزی قَسَم ها که بَشه اُو مُجرِم موشه. ^۵ پس وختیکه یگ نفر دَ یکی امزی چیزیا مُجرِم موشه، اُو باید گُناهی ره که کده، اِقرار کنه ^۶ و جُرمانه خُو ره بخاطرِ گُناهی که کده دَ خُداوند بیره؛ اُو یگ حیوانِ ماده ره از رمه، چی گوسپو بَشه، چی بُز دَ عِنوانِ قُرْبانی گُناه بیره و پیشوا بِلده اَزو بخاطرِ گُناه شی کِفاره کنه. ^۷ اگه اُو آدم تَوان شی نَموشه که یگ گوسپو بیره، اُو باید بِلده جُرمانه خُو بخاطرِ گُناهی که کده دُو قُمری یا دُو کوتر دَ حُضورِ خُداوند بیره؛ یگ شی ره دَ عِنوانِ قُرْبانی گُناه و دیگه شی ره دَ عِنوانِ قُرْبانی سوختنی. ^۸ اُو باید اونا ره دَ پیشوا بیره و پیشوا اَوّل اُمُو ره که بِلده قُرْبانی گُناه آسته تقدیم کنه. اُو سر شی ره تاو بدیه، مگم از تَن شی جدا نکنه. ^۹ اُو یگ مقدارِ خُونِ قُرْبانی گُناه ره گِرِفْتَه

د بَعْلِ قُرْبَانِگَاهِ پاشِ بَدِیَهِ وَ باقیِ مَنَدِهِ شِی رِه دَ بَیخِ قُرْبَانِگَاهِ خَشِیَهِ کَنه. ای یِگِ قُرْبَانِی گُناه آستِه. ^{۱۰} بعدِ اَزُو دُوْمِ شِی رِه دَ عِنَوَانِ قُرْبَانِی سُوخْتَنِی دَ مُطابِقِ مُقَرَّرَاتِ تَقَدِیْمِ کَنه. دَمَزِی رَقْمِ پِیْشِوا بِلَدِهِ اَمَزُو نَفَرِ بَخاطِرِ گُناهِی کِه کَدِه کِفاَرِه مُونِه وَ اُو نَفَرِ بَخَشِیْدِه مُوشِه.

^{۱۱} لیکن اگه تَوَانِ شِی نَمُوشِه کِه دُو قُمرِی یا دُو کُوتَرِ بَیْرِه، اوخْتِه بِلَدِهِ قُرْبَانِی خُو بَخاطِرِ گُناهِی کِه کَدِه، اُو یِگِ دَهْمِ اِیْفَه^{۱۱} بَهِتَرِیْنِ آردِ رِه دَ عِنَوَانِ قُرْبَانِی گُناه بَیْرِه، مِگَمِ اُو نَبایدِ دَ بِلَهِ اَزُو رُوغُو شِیو کَنه وَ نَه اَمِ کُنْدُرِ دَ سَرِ شِی بَیْلِه، چِراکِه ای یِگِ قُرْبَانِی گُناه آستِه. ^{۱۲} اُو بایدِ آردِ رِه دَ پِیْشِوا بَیْرِه وَ پِیْشِوا یِگِ مُشْتِ شِی رِه دَ عِنَوَانِ نِشَانِی شِی بَگِیْرِه وَ دَ سَرِ هَدِیَهِ هَایِ خَاصِ خُداوندِ دَ بِلَهِ قُرْبَانِگَاهِ بَسُوْرَنَه. ای یِگِ قُرْبَانِی گُناه آستِه. ^{۱۳} دَمَزِی رَقْمِ پِیْشِوا بِلَدِهِ اَزُو بَخاطِرِ گُناهِی کِه دَ بارِه یِکِی اَمَزِی چِیْزِا کَدِه کِفاَرِه مُونِه وَ اُو اَدَمِ بَخَشِیْدِه مُوشِه. باقیِ مَنَدِهِ آردِ رَقْمِ هَدِیَهِ عَْلَه-وَ-دَانِه اَزِ پِیْشِوا بَشِه. ”
^{۱۴} وَ خُداوندِ قَدِ مُوسِیْ گَپِ زَدِه گُفْت: ^{۱۵} ”اگِه یِگِ اَدَمِ خَطَا کُنَه کِه نَافامِیْدِه دَ بارِه یِکِی اَزِ چِیْزِایِ مُقَدَّسِ خُداوندِ گُناه کُنَه، اوخْتِه اُو بایدِ یِگِ قُوجِ بَ عَیْبِ رِه اَزِ رَمِه گِرِفتِه دَ عِنَوَانِ جُرْمَانِه خُو دَ خُداوندِ بَیْرِه؛ اَرِزِشِ اَزُو بَراِبَرِ مِثقالِ هَایِ نُقَرِه بَشِه کِه مُطابِقِ مِثقالِ خِیْمِه مُقَدَّسِ بِلَدِهِ جُرْمَانِه تَعِیْنِ شُدِه. ^{۱۶} وَ دَ بارِه اَمُو چِیْزِ مُقَدَّسِ کِه اُو گُناه کَدِه، بایدِ تاوانِ بَدِیَهِ وَ پَنج-یِگِ اَمِ دَ بِلَهِ شِی اِضافِه کُنَه؛ اُو اَمُو رِه دَ پِیْشِوا بَدِیَهِ وَ پِیْشِوا قَدِ قُوجِ جُرْمَانِه بِلَدِهِ اَزُو کِفاَرِه کُنَه وَ اُو بَخَشِیْدِه مُوشِه.

^{۱۷} وَ اگِه یِگُو کَسِ گُناه کَنه وَ یِکِی اَزِ کَراِیِ رِه اَنجامِ بَدِیَهِ کِه مُطابِقِ تَمَامِ اَحکامِ خُداوندِ نَبایدِ اَنجامِ دَدِه شُنَه، باوْجُودِ کِه پَیِ نَبَرْدِه، اُو مُجَرِمِ حِسابِ مُوشِه وَ سَزایِ گُناهِ خُو رِه مِیَنگَرِه. ^{۱۸} اُو بایدِ یِگِ قُوجِ بَ عَیْبِ رِه اَزِ رَمِه گِرِفتِه مُطابِقِ اَرِزِشِ تَعِیْنِ شُدِه دَ عِنَوَانِ جُرْمَانِه خُو دَ پِیْشِوا بَیْرِه وَ پِیْشِوا بِلَدِهِ اَزُو بَخاطِرِ خَطَاِیِ کِه نَافامِیْدِه اَزِ شِی سَرِ

^{۱۱}: ۵ یِگِ دَهْمِ اِیْفَه تَقْرِیْباً یِگِ کِیْلُو مُوشِه.

زده، کِفاره مونه و او بخشیده موشه. ^{۱۹} ای یگ جرمانه یه، چُون او واقِعاً دَ حُضورِ خُداوند مُجرِم آسته.

۶ و خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”اگه یگ نفر گناه کنه و دَ صِدِّ خُداوند خیانت کُنه، یعنی او دَ همسایه خُو دَ باره یگو امانت یا گرو دروغ بگیه، یا یگو چیزی ره دُزی کنه یا مالِ همسایه ره دَ زور بگیریه، ^۳ یا یگو چیزی گم شده ره که پیدا کده دَ باره شی دروغ بگیه و دَ باره یکی از کارای که انسان دَ وسیله شی گناهکار موشه قَسَمِ دروغ بخره، ^۴ وختیکه او گناه کد و مُجرِم شد، او چیزی ره که دُزی کده یا چیزی ره که دَ زور گِرِفته یا چیزی که دَ پیش شی امانت بُوده یا چیزی گم شده ره که پیدا کده، ^۵ و یا چیزی ره که دَ باره شی قَسَمِ دروغ خورده، پگ شی ره باید پس بدیه و پنج-یگ ام دَ بله شی اضافه کُنه. او امو چیز ره دَ صاحب شی دَ امزو روز بدیه که جرمانه خُو ره میره. ^۶ او باید جرمانه خُو ره بلده خُداوند یگ قوچ بے عیب از رمه دَ مطابقِ آرزو تعیین شده، دَ عِنوانِ جرمانه دَ پیشوا بیره. ^۷ و پیشوا بلده ازو دَ حُضورِ خُداوند کِفاره مونه و او از هر کاری که کده بشه و دَ وسیله ازو مُجرِم شده بشه، بخشیده موشه.”

مُقَرَّراتِ مُخْتَلِفِ دَ باره قُرَبانی ها و هدیه ها

۸ و خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ^۹ ”دَ هارون و باچه های شی امر کده بگی: ’مُقَرَّراتِ بلده قُرَبانی سوختنی اینی آسته: قُرَبانی سوختنی باید تمام شاو تا صُبْحِ دَ بله آتشدانِ قُرَبانگاه بُمَنه و آتشِ قُرَبانگاه ام روشو بشه. ^{۱۰} بعد ازو پیشوا باید کالای کتانی خُو ره بپوشه و زیرپوشی کتانی ره دَ جان خُو کنه و خگِشترِ قُرَبانی سوختنی ره که دَ بله آتشِ قُرَبانگاه سوختنده شده، جَم کده دَ پالوی قُرَبانگاه بیله. ^{۱۱} بعد ازو کالای خُو ره بر کده، یگ کالای دیگه بپوشه و خگِشتر ره برُو از خیمه گاه دَ یگ جای پاک بیره. ^{۱۲} آتشِ بله قُرَبانگاه باید دَ بله شی سوخته بوره و گل نَشنه؛ پیشوا باید هر

صُبِحَ دَ بِلَه شَى هِيْزُم دَر بَدِيَه وَ قُرْبَانِي سُوخْتَنِي رَه دَ بِلَه شَى دَ تَرْتِيْب بِچِيْنَه وَ چَرِي قُرْبَانِي سَلَامَتِي رَه دَ بِلَه شَى بُسُوْرَنَه. ^{۱۳} آتَشِ بِلَه قُرْبَانِگَاه بَايَد هَمِيْشَه سُوخْتَه بُوْرَه وَ گُل نَشْنَه.

^{۱۴} مَقْرَرَات بَلَدَه هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانَه اِيْنِي اَسْتَه: بَاچَه هَاي هَارُون بَايَد اُو رَه دَ حُصُوْرِ خُدَاوَنَد دَ پِيْشِ رُوِي قُرْبَانِگَاه تَقْدِيْم كَنَه. ^{۱۵} وَ پِيْشُوا بَايَد يِگ مُشْت بَهْتَرِيْن اَرْدِ هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانَه وَ رُوغُوْن شَى رَه قَد پِگِ كُنْدَرِ كَه دَ بِلَه هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانَه اَسْتَه بِيْگِيْرَه وَ دَ عِنَاوَنِ نَشَانِي دَ بِلَه قُرْبَانِگَاه بَلَدَه خُوْشْبُوِي مَوْرِدِ پَسَنْدِ خُدَاوَنَد بُسُوْرَنَه. ^{۱۶} بَاقِي مَنَدَه شَى رَه هَارُون وَ بَاچَه هَاي شَى بُخُوْرَه؛ اُو بَدُوْنِ خَمِيْرَمَايَه پُخْتَه شُنَه وَ دَ جَاي مُقَدَّسِ خُوْرَدَه شُنَه؛ اُوْنَا بَايَد اُو رَه دَ حَوْلِي خِيْمَه مُلَاقَاتِ بُخُوْرَه. ^{۱۷} اُو نَبَايَد قَد خَمِيْرَمَايَه پُخْتَه شُنَه؛ مَا اُو رَه دَ عِنَاوَنِ حَقِ اَزُوا اَز هَدِيَه هَاي خَاصِ حُو دَزُوا دَدِيْم؛ اُو كَامِلًا مُقَدَّسِ اَسْتَه، مِثْلِ قُرْبَانِي گَنَاه وَ قُرْبَانِي جُرْم. ^{۱۸} تَمَامِ بَاچَه هَا اَز مِيْنَكَلِ اَوْلَادِه هَارُون مِيْتَنَه اَزُو بُخُوْرَه. اِي حَقِ دَايِمِي اَزُوا دَ تَمَامِ نَسْلِ هَاي اَزُوا اَز هَدِيَه هَاي خَاصِ خُدَاوَنَد اَسْتَه. هَر چِيْزِي كَه دَزُوا دَكَه بُخُوْرَه مُقَدَّسِ مُوشَه. ^{۱۹}

^{۱۹} وَ خُدَاوَنَد قَد مُوسَا گِپ زَدَه گُفْت: ^{۲۰} ”هَدِيَه كَه هَارُون وَ بَاچَه هَاي شَى اَز رُوْزِ مَسَحِ شُدُوْنِ حُو دَ خُدَاوَنَد تَقْدِيْم كَنَه اِيْنِي اَسْتَه: دَهْمِ حِصَّه يِگ اِيْفَه ^b اَز بَهْتَرِيْن اَرْدِ دَ عِنَاوَنِ هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانَه دَايِمِي، نِيْمِ شَى رَه دَ وَخْتِ صُبْحِ وَ نِيْمِ شَى رَه دَ وَخْتِ شَامِ. ^{۲۱} اُو بَايَد قَد رُوغُو دَ بِلَه تَاوَه پُخْتَه شُنَه؛ اُو رَه قَد رُوغُو گُث كَدَه ثُوْثَه ثُوْثَه كُو وَ بَرِيُو كَدَه بَلَدَه هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانَه دَ عِنَاوَنِ خُوْشْبُوِي مَوْرِدِ پَسَنْدِ خُدَاوَنَد تَقْدِيْم كُو. ^{۲۲} پِيْشُوايِ بُرُرْگِ كَه اَز مِيْنَكَلِ بَاچَه هَاي هَارُون مَسَحِ شُدَه جَانِشِيْنِ اَزُو مُوشَه، بَايَد اَمِي هَدِيَه رَه تَقْدِيْم كَنَه. اِي حَقِ دَايِمِي خُدَاوَنَد اَسْتَه وَ بَايَد كَامِلًا سُوخْتَنَدَه شُنَه. ^{۲۳} هَر هَدِيَه غَلَّه-وَ-دَانَه پِيْشُوا بَايَد كَامِلًا سُوخْتَنَدَه شُنَه وَ نَبَايَد خُوْرَدَه شُنَه.“

^a ۶:۱۸ يا: هَر كَسِي كَه دَزُوا دِسْت بَرَنَه بَايَد مُقَدَّسِ بَشَه. ^b ۶:۲۰ «دَهْمِ حِصَّه يِگ اِيْفَه» تَقْرِيْبًا يِگ

۲۴ و خداوند قد موسی گپ زده گفت: ۲۵ "قد هارون و باچه های شی گپ زده بگی: 'مَقَرَاتِ بَلَدِهِ قُرْبَانِي گناه اینی آسته: د جای که قُرْبَانِي سوختنی حلال موشه، قُرْبَانِي گناه ام باید د امزو جای د حُضُورِ خُداوند حلال شنه. ای قُرْبَانِي کاملاً مُقَدَّس آسته. ۲۶ پیشوای که او ره د عِنْوَانِ قُرْبَانِي گناه تقدیم مونه، او ره بخوره؛ او باید د جای مُقَدَّس خورده شنه، یعنی د حَوْلِي خِيْمِه مَلاقَات. ۲۷ هر کسی که د گوشتِ اَزُو دِست مِيزَنه باید تقدیس شده بشه، و اگه خُونِ اَزُو دِ يِگُو کالا بیره، امو چیزی که د بِلَه شی خُون پَرَبده باید د يِگ جای مُقَدَّس شُشْتَه شنه. ۲۸ ظَرْفِ گِلي که گوشتِ قُرْبَانِي د مَنَه شی پُخته شده باید مِيدَه شنه؛ و لِه اگه د ظَرْفِ برونزی پُخته شده بشه، امو ظَرْف باید حُوب پاک شنه و قد آو شُشْتَه شنه. ۲۹ تمام باچه های پیشوا مِيتَنه امزو گوشتِ قُرْبَانِي بخوره. ای قُرْبَانِي کاملاً مُقَدَّس آسته. ۳۰ مگم هیچ قُرْبَانِي گناه که خُون شی د خِيْمِه مَلاقَات اُورده موشه تا د جایگاهِ مُقَدَّس کِفاره کنه، باید خورده نَشْنه، بَلَكِه د آتِش سوختنده شنه.

قُرْبَانِي خَطَا

۱ ای مَقَرَاتِ بَلَدِهِ قُرْبَانِي خَطَا يَه، ای کاملاً مُقَدَّس آسته: ۲ د جایی که قُرْبَانِي سوختنی ره حلال مونه، قُرْبَانِي خَطَا ام باید د اُونَجِي حلال شنه و خُون شی د چاردُورِ قُرْبَانِگَه پاش دده شنه. ۳ تمام چربی شی باید تقدیم شنه: دُمبِه شی، چربی که حِصَه های داخلی شی ره موبوشنه، ۴ هر دُو گُرده و چربی رُوی شی که د نَزْدِيكِ پُشتِ کمر آسته و جِگَرگوشه ره که قد گُرده ها باید گِرِفْتَه شنه. ۵ و پیشوا اونا ره د عِنْوَانِ هَدِيَه خاص بَلَدِهِ خُداوند د سِرِ قُرْبَانِگَه بُسوزَنه. ای يِگ جُرْمَانَه آسته. ۶ پِگِ اُولادای پیشوايو که باچه بَشَه مِيتَنه اَزُو بخوره؛ او باید د جای مُقَدَّس خورده شنه. او کاملاً مُقَدَّس آسته. ۷ قُرْبَانِي گناه رَقْمِ قُرْبَانِي خَطَا يَه و بَلَدِهِ اَزوا يِگ مَقَرَاتِ آسته. پیشوای که د وَسِيْلَه اَزُو کِفاره مونه، گوشتِ قُرْبَانِي اَزُو موشه. ۸ امچنان پیشوای که قُرْبَانِي

سوختنی یگو کس ره تقدیم مونه، او پوستِ امزو قربانی سوختنی ره که تقدیم کده بلده خود خو بگیره.^۹ هر هدیه غله-و-دانه که د تندور پخته شنه و هر هدیه که د مینه کرای بی د بله تاوه پخته شنه، دمزو پیشوای تعلق میگیره که او ره تقدیم کده.^{۱۰} و هر هدیه غله-و-دانه که قد روغو گت شده بشه یا خشک بشه، از پگ باچه های هارون موشه و باید یگ برابر دزوا تقسیم شنه.

مُقرراتِ قربانی سلامتی

^{۱۱} مُقررات بلده قربانی سلامتی که یگ نفر د خداوند تقدیم مونه اینی آسته: ^{۱۲} اگه او نفر امی قربانی ره د عنوانِ شکرگزاری تقدیم مونه، او باید قد قربانی شکرگزاری ثکی های فطیرِ روغو گت شده، نان های فطیرِ تُنگ-و-ککَرک که روی شی قد روغو چرب شده و نان های که از بهترین آرد آسته و قد روغو گت شده، تقدیم کنه. ^{۱۳} قد امزی ثکی ها قتی او باید نانِ خمیرمایه تو ره قد قربانی شکرگزاری سلامتی خو تقدیم کنه. ^{۱۴} امزی ثکی ها از هر هدیه یگ ثکی د عنوانِ هدیه بلند کدنی د خداوند تقدیم کنه؛ و ای د پیشوای تعلق میگیره که خونِ قربانی سلامتی ره پاش میدیه. ^{۱۵} گوشتِ قربانی شکرگزاری سلامتی امزو نفر باید د روزِ قربانی شی خورده شنه و هیچ چیزی ازو ره تا صبح باقی نیله. ^{۱۶} و لے اگه قربانی ازو یگ نذر یا قربانی داوطلبانه بشه، د روزی که قربانی خو ره تقدیم مونه، باید او ره بخوره و باقی منده شی د صباحِ امزو روز خورده شنه. ^{۱۷} لیکن باقی منده گوشتِ قربانی باید د روزِ سوّم د آتش سوختنده شنه. ^{۱۸} و اگه گوشتِ قربانی سلامتی ازو د روزِ سوّم خورده شنه، او قبول نموشه و کسی ام که او ره قربانی کده بلده شی حساب نموشه؛ او نجس شده و کسی که ازو بخوره سزای گناه خو ره مینگره. ^{۱۹} گوشتی که د یگو چیزی نجس دکه موخوره، نباید خورده شنه، بلکه د آتش سوختنده شنه. پگ کسای که شرعاً پاک آسته میتنه ازو گوشت بخوره. ^{۲۰} لیکن کسی که از گوشتِ قربانی سلامتی که د خداوند تقدیم شده موخوره

دَ حَالِيكِه هِنوز نَجِسِ آسْتِه، اُو نَفَر بَايِد اَز قَوْمِ خُو قَطْعِ شُنِه. ^{۲۱} مَثَلًا اَگِه كَسِ دَ يِگِو چِيزِي نَجِسِ دُكِه مُوخورِه، چِي دَ نَجِسِي اِنْسَانِ، چِي دَ حَيَوَانِ نَجِسِ يَا هِر چِيزِي نَجِسِ و مُرْدَارِ دِيگِه و بَعْدِ اَزُو اَز گوشتِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي كِه دَ خُدَاوندِ تَقْدِيمِ شُدِه مُوخورِه، اُو نَفَر بَايِد اَز مَنِه قَوْمِ خُو آخِ شُنِه. ”

مُقَرَّرَاتِ دَ بَارِه چِرِي وَ خُونِ

^{۲۲} و خُدَاوندِ قَدِ مُوسِي كَپِ زَدِه كُفْت: ^{۲۳} ”قَدِ بَنِي اِسْرَائِيلِ كَپِ زَدِه بُوگِي: شُمُو هِيچِ چِرِي گَاو، گُوسِپُو وَ بَزُرِه نَبَايِدِ بُوخُورِيد. ^{۲۴} چِرِي حَيَوَانِ خُودْمُرْدِه وَ چِرِي حَيَوَانِي كِه دَ وَسِيلِه جَانُورِ دَرِنْدِه كُشْتِه شُدِه، مَيِتْنِه بَلْدِه هِر كَارِ اِسْتِفَادِه شُنِه، لِيكِنِ هِرگِزِ اُو رِه نَخُورِيد. ^{۲۵} هِر كَسِي كِه اَز چِرِي حَيَوَانِي بُوخُورِه كِه اَزُو يِگِ هَدِيه خَاصِ بَلْدِه خُدَاوندِ تَقْدِيمِ شُدِه، اُو نَفَر بَايِد اَز مَنِه قَوْمِ خُو آخِ شُنِه. ^{۲۶} شُمُو هِيچِ رَقْمِ خُونِ رِه دَ هِيچِ جَايِ بُوْد-و-بَاشِ خُو نَخُورِيد، چِي اَز مُرْغَكُو بَشِه، چِي اَز حَيَوَانَا. ^{۲۷} هِر كَسِي كِه خُونِ مُوخورِه، هِر رَقْمِ شِي كِه بَشِه، اُو نَفَر بَايِد اَز مَنِه قَوْمِ خُو آخِ شُنِه. ”

حَقِ پِيشُوَايُو

^{۲۸} خُدَاوندِ قَدِ مُوسِي كَپِ زَدِه كُفْت: ^{۲۹} ”قَدِ بَنِي اِسْرَائِيلِ كَپِ زَدِه بُوگِي، هِر كَسِي كِه قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو رِه دَ خُدَاوندِ تَقْدِيمِ مُونِه، اُو بَايِد اَز قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو يِگِ هَدِيه دَ خُدَاوندِ بِيَرِه. ^{۳۰} اُو بَايِد قَدِ دِستَايِ خُودِ خُو هَدِيه هَايِ خَاصِ خُدَاوندِ رِه بِيَرِه؛ اُو چِرِي رِه قَدِ سَيِنِه بِيَرِه تَا سَيِنِه دَ عِنُوانِ هَدِيه بِلِنْدِ كَدَنِي دَ حُضُورِ خُدَاوندِ بِلِنْدِ شُنِه. ^{۳۱} و پِيشُوَا چِرِي رِه دَ بِلِه قُرْبَانِگَاهِ بُسُوزْنِه، مِگَمِ سَيِنِه اَز هَارُونِ وَ بَاچِه هَايِ شِي بَشِه. ^{۳۲} اُو رَانِ رَاسْتِ رِه اَز قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو دَ عِنُوانِ هَدِيه دَ پِيشُوَا بَدِيه. ^{۳۳} وَ اَز مِينَكَلِ بَاچِه هَايِ هَارُونِ هِر كَسِي كِه خُونِ وَ چِرِي قُرْبَانِي سَلَامَتِي رِه تَقْدِيمِ مُونِه، رَانِ رَاسْتِ حَقِ اَزُو مُوشِه، ^{۳۴} چِرَاكِه مَا سَيِنِه بِلِنْدِ شُدِه وَ رَانِ تَقْدِيمِ شُدِه رِه اَز بَنِي اِسْرَائِيلِ اَز

قُرْبَانی های سَلَامَتی ازوا گِرِفْتیم و اونا ره د هارون پیشوا و باچه های شی د عنوانِ حق دایمی از طرفِ بنی اسرائیل ددیم.^{۳۵}

۳۵ امی حق هارون و حق باچه های شی از هدیه های خاص خُداوند آسته د روزی که مُوسی اونا ره پیش اورد تا بحیثِ پیشوا د خُداوند خدمت کنه،^{۳۶} چون خُداوند حکم کد که امی حق از بنی اسرائیل دزوا دده شنه د روزی که اونا مَسَح شد. ای حق دایمی ازواد تمام نسل های ازوا آسته.^{۳۷} اینمی مُقَررات بلده قُرْبانی سوختنی، بلده هدیه غله-و-دانه، بلده قُرْبانی گناه، بلده قُرْبانی خطا، بلده قُرْبانی تقدیس-و-تعیین و بلده قُرْبانی سَلَامَتی آسته^{۳۸} که خُداوند د مُوسی د بِلَه کوه سینا امر کد، د روزی که د بیابون سینا مُوسی د بنی اسرائیل حکم کد که قُرْبانی های خُو ره بلده خُداوند بیره.

مَسَح کدون هارون و باچه های شی بلده وظیفه پیشوایی

۱ خُداوند قد مُوسی گپ زده گُفت: ^۲ "هارون و باچه های شی ره قد کالا های پیشوایی، روغون مَسَح، نرگاو قُرْبانی گناه، دُو قُوچ و یگ تُکری نان فطیر گِرِفته بیر ^۳ و پگ جماعت ره د دان درگه خیمه مُلاقات جَم کو." ^۴ پس مُوسی امو رقم کد که خُداوند دزشی امر کدد و جماعت د دان درگه خیمه مُلاقات جَم شد. ^۵ اوخته مُوسی د جماعت گُفت: "اینی کاری آسته که خُداوند امر کده و باید انجام دده شنه." ^۶ پس مُوسی هارون و باچه های شی ره پیش اورد و اونا ره قد آو غُسل دد. ^۷ بعد ازو پیرو ره د جان هارون کد و کمر بسته ره د کمر شی بسته کده چپن ره دز شی پوشند و ایفود^a ره د بِلَه پگ ازوا دزشی دد و بند ایفود ره د بِلَه شی بسته کده ایفود ره د وسیله بند د جان ازو سخت کد. ^۸ بعد ازو سینه-بند ره د بِلَه سینه هارون بسته کد و

^a ۷:۸ ایفود یگ کالای مخصوص بلده پیشوا بود. بلده معلوماتِ کلوتر کتابِ خُرُوج، فصل ۲۸ آیه

۴ تا ۱۴ ره توح کُنید.

أَوْرِيم و تُمِيم^۸ ره دَ مَنَه سِينَه-بِنَد ایشْت. ^۹ دَ آخِر، لُنْگِی ره دَ سر شی دَد و دَ پِیش رُوی لُنْگِی، نِشَانِ طَلَّابِی نِیمِ تَاجِ مُقَدَّسِ ره نَصَب کد، اُمُو رَقَم که خُداوند دَ مُوسِی اَمْر کُود. ^{۱۰} اوخْتَه مُوسِی رُوغُونِ مَسَحِ ره گِرِفْت و خِیمَه مُقَدَّسِ و تَمَامِ چِیزایِ ره که دَ مَنَه شی بُود مَسَحِ کده تَقْدِیسِ کد. ^{۱۱} اُو یِگِ مِقْدَارِ رُوغُونِ مَسَحِ ره هَفْتِ دَفْعَه دَ بِلَه قُرْبَانِگَاهِ پَاشِ دَد و قُرْبَانِگَاهِ و تَمَامِ اَسْبَابِ شی ره قَد لَگْنَد و پَایَه شی مَسَحِ کد تا اُونَا ره تَقْدِیسِ کَنه. ^{۱۲} بَعْدِ اَزُو یِگِ مِقْدَارِ رُوغُونِ مَسَحِ ره دَ سِرِ هَارُونِ شِیو کده اُو ره مَسَحِ کد تا اُو ره اَم تَقْدِیسِ کَنه. ^{۱۳} و مُوسِی باچَه هایِ هَارُونِ ره پِیشِ اُورْدَه پِیرونا ره دَزوا پُوشَنَد، کَمْرِبَنَد ها ره دَ کَمْرِ اَزوا بَسْتَه کد و کولَه ها ره دَ سِرِ اَزوا ایشْت، اُمُو رَقَم که خُداوند دَ مُوسِی اَمْر کُود. ^{۱۴} بَعْدِ اَزُو مُوسِی نَرگَاوِ قُرْبَانِی گُناهِ ره پِیشِ اُورْد و هَارُونِ و باچَه هایِ شی دَ سِرِ نَرگَاوِ قُرْبَانِی گُناهِ دِستِ کَشِید. ^{۱۵} اوخْتَه مُوسِی نَرگَاوِ ره حَلالِ کد و اَز خُونِ شی گِرِفْتَه قَد کِلْکِ خُو دَ شاخایِ چارِ شِنَگِ قُرْبَانِگَاهِ مَلِید و قُرْبَانِگَاهِ ره پاکِ کد و باقیِ مَنَدِه خُونِ ره دَ بَیخِ قُرْبَانِگَاهِ شِیو کده اُو ره تَقْدِیسِ کد تا دَ بِلَه شی کِفارَه کَنه. ^{۱۶} بَعْدِ اَزُو مُوسِی تَمَامِ چِرَبِی ره که دَ بِلَه حِصَّه هایِ داخِلی بُود قَد جِگَرگُوشَه و دُو گُرْدَه و چِرَبِی اَزوا گِرِفْت و دَ بِلَه قُرْبَانِگَاهِ سوخْتَنَد. ^{۱۷} مِگَمِ پُوسْتِ و گوشتِ و سِرگِیْنِ نَرگَاوِ ره بُرو اَز خِیمَه گَاهِ دَ آتِشِ سوخْتَنَد، اُمُو رَقَم که خُداوند دَ مُوسِی اَمْر کُود. ^{۱۸} بَعْدِ اَزُو مُوسِی قُوجِ قُرْبَانِی سوخْتَنِی ره پِیشِ اُورْد و هَارُونِ و باچَه هایِ شی دَ سِرِ اَزُو دِستِ کَشِید. ^{۱۹} و مُوسِی اُو ره حَلالِ کد و خُونِ شی ره دَ چَارْدَوَرِ قُرْبَانِگَاهِ پَاشِ دَد. ^{۲۰} و خِیْکَه قُوجِ دَ حِصَّه هایِ مُخْتَلِفِ ثُوْثَه ثُوْثَه شُد، مُوسِی کَلَه و ثُوْثَه ها ره قَد چِرَبِی شی سوخْتَنَد. ^{۲۱} و غَیْثِیکَه حِصَّه هایِ داخِلی و بَیچَه هایِ شی قَد آو شُشْتَه شُد، مُوسِی تَمَامِ قُوجِ ره دَ بِلَه قُرْبَانِگَاهِ سوخْتَنَد. اِی یِگِ قُرْبَانِی سوخْتَنِی دَ عِناوِنِ خُوشَبُویِ مَوْرِدِ

^۸: ۸ معنای «أوریم و تُمیم» دقیق معلوم نیست. امکان ذره که دُو سنگ بوده بشه که پیشوای بزرگ اونا ره بلده قضیه های مُشکِل و بَی بُردونِ خاست و اِرَادَه خُدا اِسْتِفَادَه مُوکد. دَ خُرُوجِ فَصْلِ ۲۸ آیه ^{۳۰} رُجوعِ کُنِید.

پسندِ خُداوند بُود، یگ هدیه خاص بلده خُداوند، اُمو رقم که خُداوند دَ موسیٰ امر کُدد. ۲۲ و موسیٰ فُوجِ دوّم ره یعنی فُوجِ مَراسِمِ تعین-و-تقدیس پیشوایو ره نزدیک اُورد و هارون و باچه های شی دَ سرِ اَزو ام دِست کشید. ۲۳ اوخته موسیٰ او ره حلال کد و یگ مقدار خُون شی ره گِرفته دَ نرَمی گوشِ راست و دَ شَسْتِ دِستِ راست و دَ شَسْتِ پایِ راستِ هارون مَلید. ۲۴ بعد اَزو موسیٰ باچه های هارون ره نزدیک اُورده یگ مقدار خُون ره دَ نرَمی گوشِ راستِ ازوا و دَ شَسْتِ دِستِ راستِ ازوا و دَ شَسْتِ پایِ راستِ ازوا مَلید و باقی مَنده خُون ره دَ چارَدورِ قُربانگاه پاش دد. ۲۵ بعد اَزو چربی، دُمبه، تمام چربی بِلِه حِصّه های داخلی، جِگر گوشه و هر دُو گرده ره قد چربی ازوا و رانِ راست گِرفت ۲۶ و از مَنه تُکری نانِ فَطیر که دَ حُضورِ خُداوند بُود، یگ تُکی فَطیر و یگ نانِ روغنی و یگ نانِ تُنگ-و-کَکَرک ره گِرفت و اونا ره دَ بِلِه چربی و رانِ راست اِیشت. ۲۷ و موسیٰ پگِ ازوا ره دَ بِلِه دِستای هارون و دَ بِلِه دِستای باچه های شی اِیشت و اونا اُمو چیزا ره دَ عِنوانِ هدیه بلند کدنی دَ حُضورِ خُداوند بلند کد. ۲۸ اوخته موسیٰ اونا ره از دِستای ازوا گِرفت و دَ بِلِه قُربانگاه دَ سرِ قُربانی سوختنی اِیشته در دد. ای قُربانی مَراسِمِ تعین-و-تقدیس پیشوایو دَ عِنوانِ خوشبوی مَوردِ پسند بُود، یگ هدیه خاص بلده خُداوند. ۲۹ بعد اَزو موسیٰ سینه فُوجِ ره گِرفت و او ره دَ عِنوانِ هدیه بلند کدنی دَ حُضورِ خُداوند بلند کد؛ امی حِصّه از فُوجِ قُربانی مَراسِمِ تعین کدونِ پیشوایو تقسیمِ موسیٰ بُود، اُمو رقم که خُداوند دَ موسیٰ امر کُدد. ۳۰ دَ آخِر، موسیٰ یگ مقدار روغونِ مَسح و یگ مقدار خُونی ره که دَ بِلِه قُربانگاه بُود گِرفت و دَ بِلِه هارون و کالا های شی و دَ بِلِه باچه های شی و کالا های ازوا پاش دد. دَ امزی رقم هارون ره قد کالا های شی و باچه های شی ره قد کالا های ازوا تقدیس کد.

۳۱ اوخته موسیٰ دَ هارون و باچه های شی گُفت: ”گوشت ره دَ دانِ درگه خیمه مَلاقات جوش بَدید و قد نانی که دَ مَنه تُکری قُربانی مَراسِمِ تعین-و-تقدیس پیشوایو آسته، دَ

امونجی بخورید، امو رقم که ما امر کده گفتم^a: 'هارون و باچه های شی اوره بخوره.'
 ۳۲ و باقی منده گوشت و نان ره د آتش بسوزنید. ۳۳ شمو از دان خیمه ملاقات بلده
 هفت روز برو نروید تا روزی که دورون تعیین شدن شمو پوره شنه، چون هفت روز
 دربر میگیره که شمو تعیین شنید. ۳۴ امو رقم که امروز انجام دده شد، خداوند امر
 کده که انجام دده شنه تا بلده شمو کفاره شنه. ۳۵ پس شمو بلده هفت شاو و روز د
 دان درگه خیمه ملاقات بمنید و چیزی ره که خداوند امر کده د جای بیرید؛ نشنه که
 بمرید، چون امی رقم دز مه امر شده. " ۳۶ پس هارون و باچه های شی پگ چیزی ره
 که خداوند د وسیله موسی امر کدد، د جای آورد.

شروع خدمت پیشوایو

۹ و ایطور شد که د روز هشتم موسی هارون و باچه های شی ره و ریش سفیدای
 اسرائیل ره کوی کد^۲ و د هارون گفت: "یگ گوسله نر بلده قربانی گناه و یگ
 قوچ بلده قربانی سوختنی که هر دوی شی بے عیب بشه بگیر و اونا ره د حضور خداوند
 تقدیم کو^۳ و قد بنی اسرائیل گپ زده بگی، 'یگ تکه بلده قربانی گناه بگیرید و
 یگ گوسله و یگ باره که هر دوی شی یگ ساله و بے عیب بشه بلده قربانی سوختنی
 و یگ نرگا و یگ قوچ ره بلده قربانی سلامتی، تا د حضور خداوند قربانی شنه؛
 قد امزیا قتی یگ هدیه غله-و-دانه که قد روغو گت شده بشه ام بیرید، چون امروز
 خداوند دز شمو ظاهر موشه. " ۵ پس اونا چیزی ره که موسی امر کدد، د پیش خیمه
 ملاقات آورد و تمام جماعت نزدیک آمده د حضور خداوند ایسته شد. ۶ اوخته موسی
 گفت: "اینی کارای آسته که خداوند دز شمو امر کده که انجام بیدید و بزرگی-و-جلال
 خداوند دز شمو ظاهر موشه."

^a ۳۱:۸ د بعضی نسخه ها نوشته یه: "امو رقم که د بله مه امر شد."

۷ و موسیٰ د هارون گُفت: "د پيشِ قربانگاه بيه و قربانی گناه و قربانی سوختنی خو
 ره تقدیم كده بلده خود خو و بلده قوم خو كِفاره كو؛ امچنان قربانی قوم ره تقدیم كو و
 بلده ازوا كِفاره كو، امو رقم كه خداوند امر كده." ۸ اوخته هارون د پيشِ قربانگاه آمد
 و گوسيله قربانی گناه ره كه بلده خود شی بود، حلال كد. ۹ و باچه های هارون خون
 قربانی ره د پيشِ ازو آورد و او كلك خو ره د خون غوټه كده د شاخای قربانگاه ملید
 و باقی منده خون ره د بیخِ قربانگاه شیو كد. ۱۰ بعد ازو چربی و گرده ها و جگرگوشه
 قربانی گناه ره د بله قربانگاه سوختند، امو رقم كه خداوند د موسیٰ امر كدد. ۱۱ لیکن
 گوشت و پوست شی ره برو از خیمه گاه د آتش در دد. ۱۲ بعد ازو هارون فوچِ قربانی
 سوختنی ره حلال كد و باچه های هارون خون قربانی ره د پيشِ ازو آورد و او خون ره
 د چاردورِ قربانگاه پاش دد. ۱۳ و اونا قربانی سوختنی ره ټوټه ټوټه قد كله شی قتی
 د هارون آورد و او اونا ره د بله قربانگاه سوختند. ۱۴ او حصه های داخلی و پیچه ها
 ره ششت و اونا ره د بله قربانی سوختنی د سر قربانگاه سوختند. ۱۵ بعد ازو هارون
 قربانی قوم ره پيشِ آورد. او بزِ قربانی گناه ره كه بلده قوم بود گرفته حلال كد و او ره
 د عنوانِ قربانی گناه رقمِ قربانی اولی تقدیم كد. ۱۶ او قربانی سوختنی ره ام پيشِ آورد
 و او ره د مطابقِ مقررات تقدیم كد. ۱۷ بعد ازو هدیه غله-و-دانه ره پيشِ آورد و یگ
 مُشتِ ازو ره گرفته علاوه از قربانی سوختنی صبح د بله قربانگاه سوختند. ۱۸ اوخته
 هارون نرگاو و فوچِ قربانی سلامتی ره كه از طرفِ قوم بود حلال كد و باچه های هارون
 خونِ قربانی ره د زشی دد و او خون ره د چاردورِ قربانگاه پاش دد. ۱۹ بعد ازو اونا
 چربی نرگاو و فوچِ ره قد دمبه، چربی های كه حصه های داخلی ره موبوشنه، هر دو
 گرده و جگرگوشه ره گرفت ۲۰ و چربی ها ره د بله سینه ها ایشته و هارون چربی ها ره
 د بله قربانگاه سوختند، ۲۱ مگم سینه ها و رانِ راست ره د عنوانِ هدیه بلند كدنی د
 حضورِ خداوند بلند كد، امو رقم كه موسیٰ امر كدد.

۲۲ اوخته هارون دستای خو ره سون قوم باله کده اونا ره برکت دد و ازی که تقدیم کدون قربانی گناه، قربانی سوختنی و قربانی سلامتی ره خلاص کدد، از قربانگاه تا آمد. ۲۳ د امزو غیت موسی و هارون د خیمه ملاقات داخل شد و غیتیکه برو آمد قوم ره برکت دد. اوخته بزرگی-و-جلال خداوند د پگ قوم ظاهر شد ۲۴ و یگ آتش از حضور خداوند برو آمده قربانی سوختنی و چربی ره که د بله قربانگاه بود قورت کد. وختیکه قوم امو واقعه ره دید، اونا چیغ زده روی د خاک افتد.

گناه ناداب و ابیهو

۱ باچه های هارون ناداب و ابیهو هر دوی شی آتشدان خو ره گرفته د مینه شی آتش اندخت و د بله آتش بخور خوشبوی پاش دد و آتش غیر مجاز ره د حضور خداوند تقدیم کد که دزوا او رقم امر نشدد. ۲ اوخته یگ آتش از حضور خداوند برو آمده اونا ره قورت کد^a و اونا د حضور خداوند مرد. ۳ و موسی د هارون گفت: "اینمی چیزی آسته که خداوند گفته،

د و سبیله کسای که نزدیک مه مییه ما نشو میدم که ما مقدس آستم،
و د نظر پگ مردم ما بزرگی-و-جلال پیدا مونم."

مگم هارون چپ مند. ۴ اوخته موسی میشائیل و ایلصافان باچه های عزریئیل کاکای هارون ره کوی کده دزوا گفت: "پیش ببید و جنازه های برارون خو ره از پیش جایگاه مقدس د برون خیمه‌گاه ببرید." ۵ پس اونا نزدیک آمد و از کالا های ازوا گرفته اونا ره از خیمه‌گاه برو برد، امو رقم که موسی گفتد. ۶ بعد ازو موسی د هارون و باچه های شی العازار و ایتامار گفت: "موبای خو ره جنگل ایله نکنید و نه ام جاغه خو ره چک کنید؛ نشنه که شمو ام بمرید و قار-و-غضب خدا د بله تمام جماعت نازل شنه. مگم برارون شمو یعنی تمام قوم اسرائیل^b بلده آتشی که خداوند ربی کده دو برار شمو

^a ۱۰:۲ یعنی از بین برد. ^b ۱۰:۶ د جای «قوم اسرائیل» د زیون عبرانی «خانه اسرائیل» نوشته یه.

ره نَابُودِ كَد، ماتم مِیگیره. ^۷ شُمُو از درگه خَیمِه مُلَاقَاتِ بُرُو نَرُویِد، نَشْنِه كه بُمُرید، چراكه رِوَعُونِ مَسَحِ خُداوند دَ سِر شُمُو آستِه. ” پَس اُونَا دَ مُطَابِقِ كُفْتِه مَوْسَى اِ عمل كَد.

هَدَايَتِ هَا بَلَدِه پِشَوایِو

^۸ خُداوند قَد هَارُونِ كَپ زَدِه كُفْت: ^۹ ” تُو و باچه هَايِ تُو كه قَد تُو آستِه، وختِيكه دَ خَیمِه مُلَاقَاتِ دَاخِلِ مَوْشید، شَرَابِ اَنگُور و شَرَابِ هَايِ دِیگِه وُجی نَكُنید، نَشْنِه كه بُمُرید. اِی یِگِ كُكِمِ دَايِمیِ بَلَدِه تَمَامِ نَسَلِ هَايِ شُمُو آستِه. ^{۱۰} شُمُو بَايِدِ بَیْنِ مُقَدَّسِ و غَیْرِ مُقَدَّسِ و بَیْنِ پَاكِ و نَجَسِ فَرَقِ كُنید ^{۱۱} و بَايِدِ دَ بَنیِ اِسْرَائیلِ تَمَامِ اِحْكَامیِ رِه تَعْلیمِ بَدیدِ كه خُداوند دَ وِسیلِه مَوْسَى دَزُوا كُفْتِه.

^{۱۲} اوخته مَوْسَى دَ هَارُونِ و باچه هَايِ باقیِ مَنَدِه شِی، اِلْعَازَارِ و اِیتَامَارِ كُفْت: ” هَدِيَهِ عَللِه-و-دَانِه باقیِ مَنَدِه رِه از هَدِيَه هَايِ خَاصِ خُداوند بَگَیْرید و اُو رِه بَدُونِ خَیْمِرْمَايِه پُخْتِه كَدِه دَ پَالُویِ قُرْبَانِگَاهِ بُخُورید، چراكه اُو كَامِلًا مُقَدَّسِ آستِه. ^{۱۳} اُو رِه دَ یِگِ جَايِ مُقَدَّسِ بُخُورید، چراكه اِیِ حَقِ اَزْتُو و باچه هَايِ تُو از هَدِيَه هَايِ خَاصِ خُداوند آستِه، چُونِ اَمیِ رَقْمِ دَزِ مِه اَمْرِ شُدِه. ^{۱۴} وِلِیِ سَیْنِه بِلَنْدِ شُدِه و رَانِ تَقْدِیْمِ شُدِه رِه تُو و باچه هَايِ تُو و دُخْتَرُونِ تُو دَ یِگِ جَايِ پَاكِ بُخُورید، چُونِ اَمیَا حَقِ اَزْتُو و حَقِ بَچِكِیچَايِ تُو از قُرْبَانیِ سَلَامَتیِ بَنیِ اِسْرَائیلِ آستِه. ^{۱۵} اُونَا رَانِ تَقْدِیْمِ شُدِه و سَیْنِه بِلَنْدِ شُدِه رِه قَدِ چَرَبیِ هَدِيَه هَايِ خَاصِ بَیْرِه تَا دَ عِنَوَانِ هَدِيَه بِلَنْدِ كَدَنیِ دَ حُضُورِ خُداوند بِلَنْدِ شُنِه. اَمیَا دَ عِنَوَانِ حَقِ دَايِمیِ از تُو و بَچِكِیچَايِ تُو آستِه، اَمُو رَقْمِ كه خُداوند اَمْرِ كَدِه.

^{۱۶} اوخته مَوْسَى دَ بَارِه بُرُ قُرْبَانیِ گَنَاهِ پُرْسَانِ كَدِ و پِیِ بُرْدِ كه سُوخْتَنْدِه شُدِه. اُو دَ بِلِه اِلْعَازَارِ و اِیتَامَارِ باچه هَايِ باقیِ مَنَدِه هَارُونِ قَارِ شُدِه كُفْت: ^{۱۷} ” چَرَا قُرْبَانیِ گَنَاهِ رِه دَ یِگِ جَايِ مُقَدَّسِ نَخُورید، چُونِ اُو كَامِلًا مُقَدَّسِ آستِه؟ اُو دَزِ شُمُو دَدِه شُدْدِ كه گَنَاهِ جَمَاعَتِ رِه بَالِه كُنید و بَلَدِه اَزُوا دَ حُضُورِ خُداوند كِفَارِه كُنید. ^{۱۸} اِیْنِه، حُونِ اَزُو دَ مَنِه

جایگاهِ مُقَدَّسِ اُورده نشُد. شُمو باید اُو ره دَ جایگاهِ مُقَدَّسِ مُخورِدیِد، اُمُو رقم که اَمَر کده بُوَدَم. ”

۱۹ اوخته هارُون دَ مُوسایِ کُفت: ”اینه، اِمروز اونا قُرَبانی گُناه خُو و قُرَبانی سوختنی خُو ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کد، ولے باز اَم دَ بِلَه مه امی رقم واقعه اَمَد. پس اگه اِمروز ما قُرَبانی گُناه ره مُخورُدَم، آیا ای دَ نظرِ خُداوند خُوب معلوم مُوشُد؟ ” ۲۰ وختی مُوسایِ امی دَلیل ره شَنید، دَ نظر شی خُوب معلوم شُد.

خوراکِ پاک و ناپاک

۱ خُداوند قد مُوسایِ و هارُون گپ زَد و دَزوا کُفت: ۲ ”قد بَنی اِسرائیل گپ زَدَه بُگی، اینیا حیوانایِ اَسته که شُمو از مینکلِ پِگِ حیوانایِ رُوی زمی خورده مِیتنید: ۳ هر حیوان که سُم شی شَق بَشَه، یعنی دُوشَق بَشَه و نَشقار کُنه، از مینکلِ حیوانا اُو ره مِیتنید بُخورید. ۴ لیکن از مینکلِ حیوانایِ که نَشقار مُونه یا سُم شی دُوشَق اَسته، اینیا ره نَخورید: اُشتر ره، چُون اُو نَشقار مُونه، ولے سُم شی دُوشَق نییه؛ اُو بَلدَه شُمو نَجِس اَسته. ۵ خرگوشِ کوهی ره، چُون اُو نَشقار مُونه، ولے سُم شی دُوشَق نییه، اُو بَلدَه شُمو نَجِس اَسته. ۶ تَوَلی ره، چُون اُو نَشقار مُونه، ولے سُم شی دُوشَق نییه؛ اُو بَلدَه شُمو نَجِس اَسته. ۷ خُوک ره، چُون اُو سُم شی دُوشَق اَسته، یعنی کامِلاً دُوشَق اَسته، ولے نَشقار نَمُوکُنه؛ اُو بَلدَه شُمو نَجِس اَسته. ۸ شُمو از گوشتِ امزی حیوانا نَخورید و دَ لاشِ امزیا دِست نَزنید؛ امیا بَلدَه شُمو نَجِس اَسته. ۹ از مینکلِ پِگِ زنده‌جانایِ که دَ آو اَسته، اینیا ره مِیتنید بُخورید یعنی هر زنده‌جان که دَ آو اَسته و شاپِر و فِلس^a دَرَه، چی دَ دریا ها بَشَه، چی دَ نَهر ها، اونا ره مِیتنید بُخورید. ۱۰ لیکن پِگِ زنده‌جانایِ که شاپِر و فِلس نَدَرَه، چی دَ دریا ها و چی دَ نَهر ها، از مینکلِ تمام زنده‌جانایِ ریزه آوی، و تمام جاندارایِ دِیگَه که دَ آو اَسته، اونا بَلدَه شُمو مُردار اَسته.

^a ۹:۱۱ «فِلس» اُمُو چیزایِ جَلجلی ره مُوگیه که دَ رُوی پوستِ ماهی اَسته.

۱۱ و ازی که اونا بلده شمو مُردار آسته، از گوشتِ ازوا نَباید بُخورید و لاش های ازوا ره ام مُردار حساب کُنید. ۱۲ خُلَاصَه، هر چیزی که دَ آو ها آسته و شاپَر و فِلس ندره، اونا بلده شمو مُردار آسته. ۱۳ از مینکلِ مُرغکو اینیا ره مُردار حساب کُنید. امیا نَباید خورده شُنه، چُون امیا مُردار آسته: بُرگج، لاشخور، لاشخورِ ریشْتو، ۱۴ شاهین، باشه هر رقم شی که بَشه، ۱۵ زاغ هر رقم شی که بَشه، ۱۶ شترمُرغ، کله خورک، مُرغ دریایی، باز هر رقم شی که بَشه، ۱۷ بومِ ریزگک، قاز، بومِ کئه، ۱۸ بومِ سفید، قوطو، بُرگج دریایی، ۱۹ لگ لگ، کُلنگ هر رقم شی که بَشه، پوپوک و شاویرگِ چرمی.

۲۰ تمامِ اوخلی های بالدار که قد پایای خُو راه میگرده بلده شمو مُردار آسته. ۲۱ لیکن از مینکلِ زنده جانای بالدار که قد چارپای راه میگرده، اونا ی ره که بلده قِرت زِدو دَ رُو ی زمی دَ پایای خُو مَفصل دره، مِیتنید بُخورید. ۲۲ از جُمْلَه ازوا اینیا ره مِیتنید بُخورید: مَلخ هر رقم شی که بَشه، مَلخِ جنگلی هر رقم شی که بَشه، چیرچیرک هر رقم شی که بَشه و مَلخ سوزه هر رقم شی که بَشه. ۲۳ لیکن دِیگه اوخلی های بالدار که پای دره بلده شمو مُردار آسته. ۲۴ دَ وسیله چیرای که دَ زیرِ ذِکر موشه شمو نَجِس موشید و هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بَزنه، تا شامِ نَجِس مومنه ۲۵ و هر کسی که کُدَم حِصّه لاشِ ازوا ره باله کده بُبَره، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و اُو تا شامِ نَجِس مومنه: ۲۶ هر حیوانِ که سُم شی دُوشق بَشه، ولے کاملاً دُوشق نَبشه و یا نَشقار کَنه، اُو بلده شمو نَجِس آسته؛ هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بَزنه نَجِس موشه. ۲۷ از مینکلِ تمامِ حیوانای که قد چارپای راه میگرده، پِگِ حیوانای که قد چَمبل خُو راه میگرده بلده شمو نَجِس آسته؛ هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بَزنه تا شامِ نَجِس مومنه. ۲۸ و هر کسی که لاشِ ازوا ره باله کده بُبَره، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و اُو تا شامِ نَجِس مومنه. اونا بلده شمو نَجِس آسته.

۱۱:۱۸ بوم یعنی بخشگر یا بیقوش.

۲۹ از مینکلِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ حرکت آسته، اینیا بلده شُمُو نَجِس آسته: کور موش، موش، سوسمار هر رقم شی که بشه، ۳۰ چلپاسه، کوڈی کته، کوڈی، کوڈی ریگی و سوسمار ریزگک. ۳۱ اینیا از مینکلِ پگِ زنده‌جانای که دَ رُوی زمی دَ حرکت آسته، بلده شُمُو نَجِس آسته؛ هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بزنه تا شام نَجِس مومنه. ۳۲ و دَ بله هر چیزی که یکی امزیا بعد از مُردون خُو بوفته، امو چیز نَجِس موشه، چی یگو چیز از چپو بشه یا از تکه یا از چرم یا از پلاس. هر چیزی که بشه و بلده هر کاری که استفاده شنه اُو باید دَ آو ایشته شنه و تا شام نَجِس مومنه؛ بعد ازو پاک موشه. ۳۳ و اگه یکی امزیا دَ مینه یگو ظرفِ گلی بوفته، هر چیزی که دَ مینه ازو بشه نَجِس موشه و ظرف ره ام باید میده کُئید. ۳۴ دَ بله هر خوراکی که خورده موشه، اگه آو امزو ظرف بریزه، اُو خوراک نَجِس موشه و هر وچی کدنی که وچی موشه و دَ مینه امزو رقم ظرف بشه ام نَجِس موشه. ۳۵ دَ بله هر چیزی که یکی از لاش‌های ازوا بوفته، اُو نَجِس موشه، چی تندور بشه، چی دیگدو، باید میده شنه؛ اونا نَجِس آسته و بلده شُمُو نَجِس باقی مومنه. ۳۶ لیکن اگه لاش دَ چشمه یا دَ نَور که آو دز شی جم موشه بوفته، اُو پاک آسته. مگم کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بزنه، اُو نَجِس موشه. ۳۷ اگه یگ حصه لاشِ ازوا دَ بله تُخمی که بلده کِشت کدو جدا شده بوفته، تُخم‌ها پاک باقی مومنه. ۳۸ لیکن اگه دَ بله تُخمِ کِشت کدنی آو زده شده بشه و یگ حصه لاشِ ازوا دَ بله ازوا بوفته، تُخم‌ها بلده شُمُو نَجِس آسته.

۳۹ اگه یگ حیوان که گوشت شی بلده شُمُو خوردنی آسته بُمَره، هر کسی که دَ لاشِ ازوا دِست بزنه، اُو تا شام نَجِس مومنه. ۴۰ هر کسی که از لاشِ ازوا بُخوره، اُو باید کالای خُو ره بشویه و اُو تا شام نَجِس مومنه. و هر کسی که لاشِ ازوا ره باله کده بیره، اُو باید کالای خُو ره بشویه و اُو تا شام نَجِس مومنه. ۴۱ پگِ زنده‌جانای ریزه که دَ رُوی زمی دَ حرکت آسته، اونا مُردار آسته؛ اونا نباید خورده شنه. ۴۲ هر زنده‌جانِ ریزه که قد رُوی کوره خُو خَزک مونه، هر زنده‌جانِ ریزه که قد چارپای راه میگرده و هر زنده‌جانِ

ریزه که پایای کلو دره، یعنی تمام زنده‌جانای ریزه که د رُوی زمی د حرکت آسته، اونا ره نخورید چون اونا مُردار آسته. ^{۴۳} شمو خودون ره د وسیله امری زنده‌جانای ریزه که د حرکت آسته مُردار نکنید. آر، شمو خودون ره قد ازوا نجس نکنید و د وسیله ازوا ناپاک نشنید، ^{۴۴} چون ما خُداوند، خُداي شمو آستم. پس خودون ره تقدیس کُنید و مُقدّس بشید، چراکه ما مُقدّس آستم. پس خودون ره د وسیله زنده‌جانای ریزه که د رُوی زمی د حرکت آسته، ناپاک نکنید. ^{۴۵} ما خُداوندی آستم که شمو ره از سرزمینِ مصر بُرو اوردُم تا خُداي شمو بَشُم؛ پس شمو باید مُقدّس بشید، چراکه ما مُقدّس آستم.

^{۴۶} اینمی قانون د باره حیوانا و مُرغکو و تمام زنده‌جانای آسته که د آوا حرکت مونه و د باره پگ زنده‌جانای ریزه که د رُوی زمی د حرکت آسته، ^{۴۷} تا شمو بین نجس و پاک و بین حیوانای که خورده موشه و حیوانای که خورده نموشه فرق بتنید.

پاکی خاتونو بعد از زیدو

۱۲ خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^۲ «قد بنی اسرائیل گپ زده بگی، وختیکه یگ خاتو شکامتو موشه و یگ باچه د دُنیا میره، او هفت روز ناپاک مومنه، امو رقم که د غیبتی عادتِ ماهوار خُو ناپاک موشه. ^۳ د روزِ هشتم گوشتِ اضافی نلغه باید ختنه شنه. ^۴ مُدتِ پاک شُدونِ خُونریزی امرُو خاتو سی و سه روز آسته؛ او باید د هیج چیزِ مُقدّس دست نزنه و د جایگاهِ مُقدّس داخل نشنه تا وختیکه روزای پاک شُدونِ ازو تکمیل شنه. ^۵ اگه او یگ دُختر د دُنیا بیره، او دُو هفته ناپاک مومنه، رقمِ وختِ عادتِ ماهوار خُو؛ و مُدتِ پاک شُدونِ خُونریزی ازو شصت و شش روز آسته. ^۶ وختیکه روزای پاک شُدونِ ازو بلده باچه یا دُختر تکمیل شد، او باید یگ باره یگ ساله ره بلده قُرَبانی سوختنی و یگ کوتر یا قمری ره بلده قُرَبانی پاک شُدو^a

^a ۱۲:۶ د جای «قُرَبانی پاک شُدو» د زبونِ عبرانی «قُرَبانی گُناه» نوشته یه. بلده فامیدونِ ضرورتِ کِفاره بعد از پیدا کدونِ اولاد د کتابِ پیدایش ۱۹-۱: ۳ رُجوع کُنید.

دَ دانِ درگِه خَیْمِه مَلاقاتِ دَ پیشوا بیرِه. ^۷ پیشوا اونا ره دَ حُضُورِ خُداوند تقدیمِ کُنِه و بلده ازو کِفاره کُنِه؛ اوخته او از خُونریزی خُو پاک موشه. ایتمی قانون بلده خاتونی آسته که نلغه میزیه، چی باچه، چی دختر. ^۸ لیکن اگه او توان یگ باره ره نَدشته بَشه، او باید یگ جوهره فُمری یا دُو چُوچه کَوتَر ره گِرِفته بیرِه، یگ شی ره بلده قُربانی سوختنی و دیگه شی ره بلده قُربانی پاک شُدو. ^۹ اوخته پیشوا بلده ازو کِفاره کُنِه و او پاک موشه. ^{۱۰}

مَقَرَّاتِ بَلَدِه مَرَضِ هَای جَلدی

۱۳
^۱ خُداوند قد مُوسی و هارون گپ زده گُفت: ^۲ «وختی دَ پوستِ جِسمِ یگ نفر آماس، دانه یا لَکِه روشو پیدایا شُنِه و او دَ پوستِ جِسمِ شی رقمِ مَرَضِ کولی^b بَشه، او باید دَ پیشِ هارون پیشوا یا دَ پیشِ یکی از باچه های شی که پیشوا آسته آورده شُنِه. ^۳ پیشوا امو مَرَضِ ره که دَ پوستِ جِسمِ ازو نفر پیدایا شُدِه، توخ کُنِه. اگه موی دَ امزو جای مَرَضِ سفید شُدِه بَشه و ام معلوم شُنِه که مَرَضِ غَوجَتَر از پوستِ جِسمِ شی آسته، اوخته او مَرَضِ کولی آسته. پس وختیکه پیشوا او ره معاینه کد باید او ره ناپاک اعلان کُنِه. ^۴ ولی اگه امو لَکِه روشو دَ پوستِ جِسمِ شی سفید بَشه و ام معلوم شُنِه که از پوستِ غَوجَتَر نیبِه و موی شی ام سفید نَشُدِه، اوخته پیشوا امو نفر ره بلده هفت روز نِگاه کُنِه. ^۵ پیشوا دَ روزِ هفتم او ره بسم معاینه کُنِه و اگه دید که امو مَرَضِ جای-د-جای آسته و دَ رُوی پوستِ تیت نَشُدِه، اوخته پیشوا او ره بلده هفت روز دیگه نِگاه کُنِه. ^۶ پیشوا دَ روزِ هفتم او ره بسم توخ کُنِه؛ اگه مَرَضِ کمَرنگ شُدِه بَشه و دَ رُوی پوستِ تیت نَشُدِه بَشه، پیشوا او ره پاک اعلان کُنِه؛ او فقط دانه آسته.

^a ۱۲:۸ دَ جای «قُربانی پاک شُدو» دَ زیونِ عِبْرانی «قُربانی گُناه» نَوشته یِه. بلده فایمیدونِ ضُرُورَتِ کِفاره بعد از پیدایا کدونِ اولادِ دَ کِتابِ پیدایش ۱۹-۳: رُجوع کُنید. ^b ۱۳:۲ دَ جای «مَرَضِ کولی» دَ زیونِ عِبْرانی «مَرَضِ جلدی ساری» نَوشته یِه. دَ باقی کِتابِ ام معنای مَرَضِ کولی عینِ چیزِ آسته.

اوخته او نفر باید کالای خورده بشویه و پاک حساب موشه. ^۷ ولے اگه دانه د رُوی پوست تیت شُنه بعد ازو که خود ره بلده پاک اعلان شُدو د پیشوا نشو دده، اوخته او باید بسم خود ره د پیشوا نشو بدیه. ^۸ و پیشوا او ره توخ کُنه. اگه دانه د رُوی پوست تیت شُده بشه، پیشوا باید او ره ناپاک اعلان کنه؛ او مَرَضِ کولی آسته.

^۹ وختیکه یگو کس د مَرَضِ کولی گرفتار موشه، او باید د دیر پیشوا آورده شُنه.

^{۱۰} اوخته پیشوا او ره توخ کنه و اگه د پوست شی اماس سفید بشه و موی امزو جای ره سفید کده بشه و گوشتِ خام د اماس معلوم شُنه، ^{۱۱} او د پوستِ جسم شی یگ مَرَضِ کولی پیشرفته آسته. پیشوا باید او ره ناپاک اعلان کنه و او ره نگاه نکُنه، چراکه او ناپاک آسته. ^{۱۲} اگه مَرَضِ کولی د پوست کلو تیت شُده بشه، د اندازه که تمام پوستِ نفر مریض ره از سر تا پای پوشنده بشه، یعنی تا جای که پیشوا دیده میتنه، ^{۱۳} اوخته پیشوا او ره توخ کنه و اگه مَرَضِ کولی تمام جسم شی ره پوشنده بشه، پیشوا او ره پاک اعلان کنه، چراکه تمام جسم شی سفید شُده، او پاک آسته. ^{۱۴} لیکن اگه گوشتِ خام د پوست شی معلوم شُنه، او ناپاک آسته. ^{۱۵} پس پیشوا گوشتِ خام ره توخ کُنه و او ره ناپاک اعلان کُنه. گوشتِ خام ناپاک آسته، چون او مَرَضِ کولی یه. ^{۱۶} ولے اگه گوشتِ خام دوباره سفید شُنه، او باید بسم د دیر پیشوا بوره ^{۱۷} و پیشوا او ره معاینه کُنه؛ اگه امو مَرَضِ د سفیدی تبدیل شُد، اوخته پیشوا او ره پاک اعلان کنه؛ او پاک آسته.

^{۱۸} اگه د پوستِ یگو کس بیخ کُنه بُر شُده بشه و خوب شُده بشه، ^{۱۹} مگم د جای بیخ کُنه اماس سفید یا لکه روشن سفید مایل د سُرخِ پیدا شُنه، او باید د پیشوا نشو دده شُنه. ^{۲۰} و پیشوا او ره توخ کُنه و اگه معلوم شد که لکه غوجتر از پوست آسته و موی شی ام سفید شُده، اوخته پیشوا او ره ناپاک اعلان کنه؛ ای مَرَضِ کولی آسته که از بیخ کُنه بُر شُده. ^{۲۱} ولے اگه پیشوا او ره معاینه کُنه و موی بله لکه سفید نبشه و غوجتر از پوست ام نبشه بلکه کم رنگ بشه، اوخته پیشوا او ره بلده هفت روز نگاه کنه. ^{۲۲} اگه لکه د پوست تیت شد، اوخته پیشوا او ره ناپاک اعلان کنه. او مَرَضِ

کولی آسته. ^{۲۳} لیکن اگه لکه د یگ جای منده بَشه و د پوست تیت نَشده بَشه، او داغ بیخ کنه آسته. اوخته پیشوا او ره پاک اعلان کنه.

^{۲۴} وختیکه د جسم یگو کس پوست موسوزه و گوشت جای سوختگی لکه سفید یا سفید مایل د سُرخی جور موشه، ^{۲۵} پیشوا باید او ره توخ کنه. اگه موی بله لکه سفید شده بَشه و لکه غوجتر از پوست معلوم شنه، اوخته او مَرَضِ کولی آسته که از جای سوختگی بُر شده؛ پس پیشوا باید او ره ناپاک اعلان کنه، چُون او مَرَضِ کولی آسته. ^{۲۶} ولے اگه پیشوا او ره معاینه کُنه و بنگره که د لکه موی سفید وجود ندره و غوجتر از پوست نیبه و کم رنگ آسته، اوخته پیشوا او ره بلده هفت روز نگاه کنه. ^{۲۷} و د روز هفتم پیشوا بسم او ره توخ کنه؛ اگه لکه د پوست تیت شده بَشه، پیشوا او ره ناپاک اعلان کنه. او مَرَضِ کولی آسته. ^{۲۸} ولے اگه لکه د یگ جای باقی منده بَشه و د پوست تیت نَشده بَشه و کم رنگ بَشه، اوخته پیشوا او ره پاک اعلان کنه، چُون او داغ سوختگی آسته.

^{۲۹} اگه یگو مرد یا خاتو د بله سر یا زناق خُو مَرَضِ جلدی دشته بَشه، ^{۳۰} پیشوا امو مَرَضِ ره توخ کُنه و اگه او غوجتر از پوست معلوم شنه و موی زرد بریگ د زشی بَشه، پیشوا او ره ناپاک اعلان کُنه، چراکه او کلی آسته، یعنی مَرَضِ کولی سر یا زناق. ^{۳۱} ولے اگه پیشوا امو مَرَضِ کلی ره توخ کُنه و معلوم شنه که غوجتر از پوست نیبه و موی سیاه د زشی وجود ندره، اوخته پیشوا امو نفر ره که مَرَضِ کلی گِرِفته بلده هفت روز نگاه کُنه. ^{۳۲} و د روز هفتم پیشوا بسم امو مَرَضِ کلی ره توخ کنه؛ اگه کلی تیت نَشده بَشه و موی زرد د زشی وجود نَدشته بَشه و غوجتر از پوست معلوم نَشنه، ^{۳۳} اوخته امو نفر باید موی خُو ره کل کنه، ولے جای کلی-گِرِفته ره کل نکُنه و پیشوا او ره بلده هفت روز دِیگه نگاه کنه. ^{۳۴} د روز هفتم پیشوا بسم جای کلی گِرِفته ره توخ کنه. اگه کلی د پوست تیت نَشده بَشه و غوجتر از پوست معلوم نَشنه، اوخته پیشوا

^a ۳۰:۱۳ «کلی» یگ رقم مَرَضِ کولی آسته که د سر و زناق انسان بر موشه.

باید او ره پاک اعلان کنه. او نفر باید کالای خو ره بشویه و او پاک موشه. ^{۳۵} لیکن اگه بعد از پاک اعلان شُدون شی، کلی د پوست تیت شنه، ^{۳۶} پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه کلی د پوست تیت شده بشه، بلده پیشوا لازم نییه که موی زرد ره بیاله، او نفر ناپاک آسته. ^{۳۷} و له اگه د نظر شی کلی د یگ جای منده بشه و موی سیاه ام از شی بر شده، اوخته کلی جور شده و او نفر پاک آسته. پس پیشوا باید او ره پاک اعلان کنه.

^{۳۸} اگه یگ مرد یا خاٹو د پوست جسم خو لکه لکه سفید دشته بشه، ^{۳۹} پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه لکه ها د پوست جسم شی سفید کم رنگ بشه، او لکه به ضرر آسته که د پوست بر شده؛ او نفر پاک آسته.

^{۴۰} اگه یگ مرد موی سر شی رفته بشه، او کل شده، و له پاک آسته. ^{۴۱} اگه موی ازو از پیشانه شی رفته بشه، پیشانه ازو کل شده، و له او پاک آسته. ^{۴۲} لیکن اگه د سر کل ازو یا د پیشانه کل شی لکه سفید مایل د سرخی بشه، اوخته او مَرَضِ کولی آسته که از سر کل شی یا از پیشانه کل شی بر شده. ^{۴۳} پیشوا باید او ره توخ کنه. اگه اماس امزو لکه د سر کل ازو یا د پیشانه کل شی سفید مایل د سرخی بشه، رقم مَرَضِ کولی د پوست جسم، ^{۴۴} اوخته او نفر کولی گرفته یه و ناپاک آسته. پیشوا باید او ره ناپاک اعلان کنه، چون مَرَضِ کولی د سر ازو آسته.

^{۴۵} کسی ره که مَرَضِ کولی گرفته بشه، او باید جاغه خو ره چک کنه، موی سر خو ره جنگل ایله بدیه و تینه حصه روی خو ره پوٹ کنه و چیغ زده بگیه: 'ناپاک آستم! ناپاک!'^{۴۶} او تا زمانی ناپاک مومنه که د مَرَضِ کولی گرفتار آسته؛ او ناپاک آسته. او باید تنها زندگی کنه و جای بود-و-باش ازو برو از خیمه گاه بشه.

مَقَرَّات دَ بَارِه پوپَئِک

^{۴۷} اگه پوپَئِک زَدگی^a دَ یِگ کالَا معلوم شُنه، چِی دَ یِگ کالَای پِشْمی یا کالَای کتانی، ^{۴۸} یا دَ یِگ چُوغ یا تارِ کتانی یا پاشُم، یا دَ چَرم یا دَ هر چِیزی که از چَرم جور شُدِه بَشه، ^{۴۹} و امو پوپَئِک زَدگی سوزدیل یا سُرخدیل بَشه، چِی دَ کالَا یا دَ چُوغ یا دَ تار یا دَ چَرم یا دَ هر چِیزی که از چَرم جور شُدِه بَشه، اُو یِگ پوپَئِک زَدگی آسته و باید دَ پیشوا نِشو دَدِه شُنه. ^{۵۰} اوخته پیشوا امو پوپَئِک زَدگی ره توخ کنه و امو چِیزی پوپَئِک زَدگی ره بِلدِه هفت روز نگاه کنه. ^{۵۱} دَ روزِ هفتم بسم امو پوپَئِک زَدگی ره توخ کنه. اگه پوپَئِک دَ کالَا، یا دَ چُوغ یا دَ تار یا دَ چَرم، بِلدِه هر کارِ که امو چَرم اِسْتِفاده موشه، تیت شُدِه بَشه، اُو پوپَئِک زَدگی مُضِر آسته؛ اُو چِیز ناپاک آسته. ^{۵۲} پس پیشوا باید امو کالَا ره بَسوزنه چِی پوپَئِک زَدگی دَ چُوغ بَشه یا دَ تار یا دَ پاشُم یا دَ کتان یا دَ هر چِیزِ چَرمی، چراکه امو پوپَئِک زَدگی مُضِر آسته؛ اُو حتماً باید دَ آتش سوختندِه شُنه. ^{۵۳} لیکن اگه پیشوا بِنگره که امو پوپَئِک زَدگی دَ کالَا یا دَ چُوغ یا دَ تار یا دَ هر چِیزی چَرمی که بَشه تیت نَشُدِه، ^{۵۴} اوخته پیشوا امر کنه که امو چِیزِ پوپَئِک زَدِه ره بَشویه و اُو ره بِلدِه هفت روزِ دِیگه نگاه کنه. ^{۵۵} پیشوا امو چِیزِ پوپَئِک زَدِه ره که شُشته شُد بسم توخ کنه. اگه رنگِ پوپَئِک زَدگی تغییر نَکده بَشه، حتی اگه پوپَئِک زَدگی تیت ام نَشُدِه بَشه، اُو ناپاک آسته. اُو ره دَ آتش بَسوزن، چِی پوپَئِک زَدگی دَ رُو شی بَشه، چِی دَ پُشت شی. ^{۵۶} ولے اگه پیشوا بِنگره که پوپَئِک زَدگی بعد از شُشتو کم رنگ شُدِه، اوخته امو پوپَئِک زَدگی ره از کالَا یا از چَرم یا از چُوغ یا از تار پاره کده جدا کنه. ^{۵۷} اگه پوپَئِک زَدگی بسم دَ کالَا یا چُوغ یا تار یا هر چِیزِ چَرمی که بَشه معلوم شُنه، اوخته اُو پوپَئِک زَدگی آسته که دُوباره بُر شُدِه. پس امو چِیزی پوپَئِک زَدِه ره دَ

^a ۱۳:۴۷ دَ جای «پوپَئِک زَدگی» دَ زبونِ عبرانی «مَرَض جلدی ساری» نوشته یه. دَ باقی کتاب عین

آتش بسوزنه. ^{۵۸} ولے اگه امو کالا یا چوغ یا تار یا هر چیزى چرمى که بشه بعد از ششتو پوپنک زدگی شی گم شنه، اوخته او باید بسم ششته شنه و او پاک آسته. ^{۵۹} ای مقررات د باره پوپنک زدگی آسته، چى د کالای پشمى یا کتانى بشه، چى د چوغ یا د تار یا د هر چیز چرمى، تا پاکى یا ناپاکى ازوا اعلان شنه.

قانون بلده پاک شدو از مَرَضِ کولى

۱۲
^۱ خداوند قد موسى گپ زده گُفت: ^۲ "ای مقررات بلده نفرِ کولى گرفته د روز پاک شدون شی آسته: او باید د دیرِ پیشوا آورده شنه ^۳ و پیشوا از خیمه‌گاه برو رفته او ره معاینه کنه. اگه نفرِ کولى گرفته از مَرَضِ کولى شفا پیدا کدد، ^۴ پیشوا امر کنه تا بلده امزو نفر که باید پاک شنه دو مرغک زنده پاک، یگ ثوئه چپو سرو، چوغ سُرخ رنگ و علفِ زوفا^۵ گرفته بیره. ^۵ و پیشوا امر کنه که یکى امزو مرغکو ره د یگ ظرفِ گلی د بله او تازه بکُشه. ^۶ اوخته مرغک زنده ره قد چپو سرو و چوغ سُرخ رنگ و علفِ زوفا گرفته د خون مرغکی که د بله او تازه کُشته شده، غوئه کنه. ^۷ بعد ازو پیشوا خون ره د بله کسی که باید از مَرَضِ کولى پاک شنه هفت دفعه پاش بدیه و او ره پاک اعلان کنه؛ و مرغک زنده ره د صحرا ایله بدیه. ^۸ امو نفر که باید پاک شنه کالای خو ره بشویه، تمام موی خو ره کل کنه و قد او غسل بگیره؛ اوخته او پاک حساب موشه. بعد ازو او میتنه د خیمه‌گاه داخل شنه، لیکن تا هفت روز باید برو از خیمه خو بمنه. ^۹ و د روز هفتم او باید تمام موی خو ره کل کنه: موی سر، ریش و قاش ره. وختیکه تمام موی خو ره کل کد، او باید کالای خو ره بشویه و جان خو ره قد او غسل بدیه؛ اوخته او پاک آسته.

^a ۱۴:۴ علفِ زوفا بلده پاک کدونِ انسان ها و چیزای ناپاک استفاده موشد.

۱۰ دَ رُوزِ هَشْتَمُ أَوْ بَايِدُ دُو بَارِهِ نَرِ بَعِ عَيْبِ وَ يِگِ گُوسِپُونِ مِيشِ يِگِ سَالِهِ بَعِ عَيْبِ
 رِه قَدِ هَدِيَهِ غَلَّه-وَ دَانِهِ كِه سِيَهِ مَنَكِ † بَهْتَرِيْنِ آرِدِ رُوعُو كُتِ شُدِه وَ يِگِ لُوكِ ‡ رُوعُو
 بَشِه، گِرِفْتِه بِيَرِه. ۱۱ وَ پِيَشُوآيِ كِه أَوْ رِه پَاكِ مُونِه، اَمُو نَفَرِ رِه كِه بَايِدِ پَاكِ شُنِه قَدِ
 اَمزِي چِيَزَا قَتِي دَ حُضُورِ خُداوندِ دَ دَانِ دَرِكِه حَيِمِه مُلَاقَاتِ بِيَرِه. ۱۲ اُوخْتِه پِيَشُوآ يِكِي
 اَمزُو بَارِه گُونِ نَرِ رِه بِيگِيَرِه وَ أَوْ رِه قَدِ اَمزُو لُوكِ رُوعُو دَ عِنَوَانِ جُرْمَانِه تَقْدِيْمِ كَنِه وَ اُونَا
 رِه دَ عِنَوَانِ هَدِيَهِ بِلَنْدِ كَدَنِي دَ حُضُورِ خُداوندِ بِلَنْدِ كُنِه. ۱۳ بَارِه رِه بَايِدِ دَ جَايِ مُقَدَّسِ
 حَلَالِ كَنِه، دَ اَمزُو جَايِ كِه قُرْبَانِي گُناهِ وَ قُرْبَانِي سُوخْتَنِي حَلَالِ مُوشِه، چِرَاكِه جُرْمَانِه
 رَقْمِ قُرْبَانِي گُناهِ اَزِ پِيَشُوآ مُوشِه. اِي كَامِلًا مُقَدَّسِ آسْتِه. ۱۴ بَعْدِ اَزُو پِيَشُوآ يِگِ مِقْدَارِ
 اَزِ حُونِ قُرْبَانِي جُرْمِ بِيگِيَرِه وَ دَ نَرْمِي گُوشِ رَاسْتِ كَسِي كِه بَايِدِ پَاكِ شُنِه وَ دَ شَسْتِ
 دِسْتِ رَاسْتِ وَ دَ شَسْتِ پَايِ رَاسْتِ شِي بُمَلِه. ۱۵ اَمِچُنَانِ پِيَشُوآ يِگِ مِقْدَارِ رُوعُو رِه اَزِ
 لُوكِ رُوعُو بِيگِيَرِه وَ دَ اَلْغِه دِسْتِ چَپِ حُو شِيُو كُنِه. ۱۶ بَعْدِ اَزُو پِيَشُوآ كِلِكِ رَاسْتِ حُو
 رِه دَ رُوعُونِي كِه دَ اَلْغِه دِسْتِ چَپِ شِي آسْتِه غُوثِه كُنِه وَ رُوعُو رِه قَدِ كِلِكِ حُو هَفْتِ
 دَفْعِه دَ حُضُورِ خُداوندِ پَاشِ بَدِيَه. ۱۷ وَ پِيَشُوآ يِگِ مِقْدَارِ رُوعُونِي رِه كِه دَ اَلْغِه شِي
 بَاقِي مَنَدِه دَ نَرْمِي گُوشِ رَاسْتِ كَسِي كِه بَايِدِ پَاكِ شُنِه وَ دَ شَسْتِ دِسْتِ رَاسْتِ وَ دَ
 شَسْتِ پَايِ رَاسْتِ دَ بِلِه حُونِ قُرْبَانِي جُرْمِ بُمَلِه. ۱۸ بَاقِي مَنَدِه رُوعُو رِه كِه دَ اَلْغِه پِيَشُوآ
 آسْتِه دَ سَرِ كَسِي كِه بَايِدِ پَاكِ شُنِه بُمَلِه وَ دَ اَمزِي رَقْمِ دَ حُضُورِ خُداوندِ بِلَدِه اَزُو كِفَارِه
 كَنِه. ۱۹ بَعْدِ اَزُو پِيَشُوآ قُرْبَانِي گُناهِ رِه تَقْدِيْمِ كُنِه وَ بِلَدِه كَسِي كِه بَايِدِ اَزِ نَپَاكِي حُو
 پَاكِ شُنِه كِفَارِه كَنِه. بَعْدِ اَزِ قُرْبَانِي گُناهِ پِيَشُوآ قُرْبَانِي سُوخْتَنِي رِه حَلَالِ كَنِه، ۲۰ وَ اُو
 رِه قَدِ هَدِيَهِ غَلَّه-وَ دَانِه قَتِي دَ بِلِه قُرْبَانِگَاهِ تَقْدِيْمِ كَنِه؛ دَ اَمزِي رَقْمِ پِيَشُوآ بِلَدِه اَمزُو نَفَرِ
 كِفَارِه كَنِه وَ اُو پَاكِ مُوشِه.

۱۰:۱۴ «يِگِ لُوكِ» تَقْرِيْبًا يِگِ سُوْمِ لِيْتَرِ آسْتِه.

† ۱۰:۱۴ خُرُوجِ ۳۶:۱۶

۲۱ و لے اگہ امو نفر نادار بشه و توان شی ره نَدَشْتَه بَشَه، او باید یگ باره نَر ره دَ
 عنوانِ جُرمانه گِرْفْتَه بیرَه تا بلند شُنه و بلده اَزُو کِفاره کنه؛ امچنان یگ مَنک بَهِتَرین
 آرد ره که قد روغو گت شده بَشَه بلده هدیه غَلّه-و-دانه قد یگ لوگ روغو، ۲۲ و دُو
 قُمری یا دُو کوتر، هر کُدَم شی ره که دَ دِست اُورده تَنسِت گِرْفْتَه بیرَه: یگ شی ره بلده
 قُرَبانی گناه و دِیگَه شی ره بلده قُرَبانی سوختنی. ۲۳ او دَ روزِ هَشْتُم باید اونا ره بلده
 پاک شُدون خُو دَ دِیرِ پِیشوا دَ دانِ درِگَه خَیمَه مُلَاقَات دَ حُضُورِ خُداوند بیرَه. ۲۴ و پِیشوا
 باره قُرَبانی جُرم و لوگِ روغو ره بَگِیرَه و اونا ره دَ عِنوانِ هدیه بلند کَدنی دَ حُضُورِ
 خُداوند بلند کنه. ۲۵ اوخته قُرَبانی جُرم ره حلال کنه و پِیشوا یگ مِقدارِ خُونِ قُرَبانی
 جُرم ره گِرْفْتَه دَ نَرَمی گوشِ راستِ کسی که باید پاک شُنه و دَ شَسْتِ دِستِ راست و
 دَ شَسْتِ پایِ راست شی بُمَلَه. ۲۶ بعد اَزُو پِیشوا یگ مِقدارِ روغو ره دَ اَلِغَه دِستِ چَپ
 خُو شیو کنه ۲۷ و قد کِلکِ راست خُو یگ مِقدارِ روغونی ره که دَ دِستِ چَپ شی آسته
 هفت دفعه دَ حُضُورِ خُداوند پاش بَدیه. ۲۸ و پِیشوا یگ مِقدارِ امزُو روغو ره که دَ دِستِ
 شی آسته دَ نَرَمی گوشِ راستِ امزُو کسی که باید پاک شُنه و دَ شَسْتِ دِستِ راست و
 دَ شَسْتِ پایِ راست شی بُمَلَه، دَ جایی که خُونِ قُرَبانی جُرم مَلیده شُد. ۲۹ و باقی مَنده
 روغو ره که دَ دِستِ پِیشوا آسته دَ سِرِ کسی که باید پاک شُنه شیو کنه و بلده اَزُو دَ
 حُضُورِ خُداوند کِفاره کنه. ۳۰ بعد اَزُو پِیشوا یکی امزُو دُو قُمری یا دُو کوتر ره تَقَدِیم
 کنه، هر کُدَم شی ره که دَ دِستِ اُورده تَنسِتَه بَشَه: ۳۱ یگ شی ره بلده قُرَبانی گناه و
 دِیگَه شی ره بلده قُرَبانی سوختنی قد هدیه غَلّه-و-دانه. دَ امزی رَقمِ پِیشوا بلده کسی
 که باید پاک شُنه دَ حُضُورِ خُداوند کِفاره مُونَه.

۳۲ ای مَقَرَّاتِ بلده کسی آسته که مَرَضِ کولی دَرَه و چِیزایِ ره که بلده پاک شُدون
 شی ضُرُورَتِ آسته، دَ دِستِ اُورده نَمِیتَنه.

مَقَرَّات دَ بَارِه پوپَنک زَدگی خانِه

۳۳ خُداوند قد مُوسَى و هَارُون گپ زَدِه گُفت: ۳۴ ” وختی دَ سرزمینِ کِنعان که ما اُو ره دَ عِنوان مُلکیتِ بِلدِه شُمو مِیدیم دَاخِل شُدید و ما بِلای پوپَنک ره دَ یگ خانِه دَ مُلکی که شُمو صَاحِب شی مُوشید رِبی مُوم، ۳۵ صَاحِبِ خانِه باید رفته دَ پیشوا خِبر دَدِه بُگیه، ’فِکر مُوم که یگو چِیز رِقَمِ پوپَنک زَدگی دَ خانِه مه آسته. ۳۶’ اوخته پیشوا اَمر کُنه که پیش از دَاخِل شُدون شی بِلدِه معاینه کدونِ پوپَنک زَدگی خانِه ره خالی کُنه، نَشْنِه چِیزای که دَ خانِه آسته نَپاک اِعلان شُنه. بعد اَزُو پیشوا بوره تا خانِه ره معاینه کُنه. ۳۷ اُو پوپَنک زَدگی ره توخ کُنه و اگه پوپَنک دَ دیوالای خانِه قد لَکه های سوزدیل و سُرخدیل بَشَه و از رُوی دیوالِ غُوجَتَر معلُوم شُنه، ۳۸ اوخته پیشوا از خانِه بُر شُدِه دَ دانِ درگه بوره و خانِه ره بِلدِه هفت روز بسته کُنه. ۳۹ دَ روز هفتم پیشوا بسم بییه و توخ کُنه. اگه پوپَنک دَ دیوالای خانِه تیت شُد، ۴۰ پیشوا اَمر کُنه که سنگای امزُو جای پوپَنک زَدگی ره کَندِه کُنه و بُرو از شار دَ یگ جای نَپاک بِنَدَزِه. ۴۱ بعد اَزُو مَنِه خانِه ره از هر طرف شی تَراش کُنه و خاکی ره که تَراش کده بُرو از شار دَ یگ جای نَپاک پورته کُنه. ۴۲ بعد اَزُو اونا سنگای دیگه ره گِرِفْتِه دَ جای سنگای کَندِه شُدِه بیله و خاکِ نو گِرِفْتِه خانِه ره سِنِگِل کُنه. ۴۳ ولِی اگه پوپَنک بسم دَ خانِه پِیدا شُنه و بعد از کَندونِ سِنِگِ و تَراش کدو و سِنِگِل کدونِ خانِه بسم تیت شُنه، ۴۴ اوخته پیشوا باید اَمَدِه خانِه ره معاینه کُنه؛ اگه پوپَنک زَدگی دَ خانِه تیت شُد، اُو پوپَنکِ مُضِر آسته که دَ خانِه پِیدا شُدِه؛ اُو خانِه نَپاک آسته. ۴۵ پس اَمُو خانِه باید چِپِه شُنه و سِنِگای شی و چِیوای شی قد تمامِ خَاکِ امزُو خانِه بُرو از شار دَ یگ جای نَپاک پورته شُنه. ۴۶ هر کسی که دَ مَنِه امزُو خانِه دَ روزای که بسته یِه دَاخِل شُنه، اُو تا شام نَپاک مُومَنِه. ۴۷ و هر کسی که دَزُو خانِه خَاو کُنه باید کالای خُو ره بَشُوبِه و هر کسی که دَ مَنِه اَزُو خانِه چِیزی بَخُوره باید کالای خُو ره بَشُوبِه.

^{۴۸} لیکن آگه پیشوا بییه و خانه ره معاینه کنه و بنگره که بعد از سنگل کدون خانه پوپنک زدگی دَ خانه تیت نَشده، اوخته پیشوا باید خانه ره پاک اعلان کنه، چراکه او از پوپنک پاک شده. ^{۴۹} بلده پاک شدونِ خانه او باید دُو مُرغک، چپو سَرو، چوغ سُرخ رَنگ و علفِ زوفا بگیریه. ^{۵۰} یکی امزو مُرغکو ره دَ یگ ظرفِ گلی دَ بله او رَوان بکُشه ^{۵۱} و چپو سَرو، علفِ زوفا و چوغ سُرخ رَنگ ره قد مُرغک زنده گرفته دَ حُونِ مُرغک کُشته شده و دَ او رَوان غوئه کنه و هفت دفعه دَ امزو خانه پاش بدیه. ^{۵۲} دَ امزی رقم خانه ره قد حُونِ مُرغک و او رَوان و قد مُرغک زنده، چپو سَرو، علفِ زوفا و چوغ سُرخ رَنگ پاک کنه. ^{۵۳} اوخته امو مُرغک زنده ره بُرو از شار دَ صحرا ایله بدیه. دَ امزی طریق او بلده خانه کِفاره مونه و خانه پاک موشه. ^{۵۴} اینمی مُقررات بلده هر رقم مَرَضِ کولی، بلده کلی گرفتگی، ^{۵۵} بلده پوپنک کالا و خانه، ^{۵۶} بلده آماس کدگی، بلده بیخ کنه و لَکِه روشو آسته، ^{۵۷} تا پی بُبرید که چی وخت یگ چیز پاک آسته و چی غیت ناپاک. اینمی مُقررات دَ باره مَرَضِ های کولی-وپوپنک زدگی آسته.

ناپاکی دَ وسیله آوی که از جسم بُر موشه

^۱ خُداوند قد موسیٰ و هارون گپ زده گُفت: ^۲ "قد بنی اسرائیل گپ زده دَزوا بُگی، وختیکه یگو مرد از جسم خُو آوریزی دره، او بخاطر آوریزی خُو ناپاک آسته. ^۳ ناپاکی آوریزی شی اینی آسته: چی او از جسم شی جاری بشه، چی او دَ جسم شی ایسته بشه، او باعث ناپاکی ازو موشه. ^۴ نفری که آوریزی دره دَ هر جاگه که خاو کنه، امو جاگه ناپاک موشه و دَ بله هر چیزی که بشینه، امو چیز ام ناپاک موشه. ^۵ هر کسی که دَ جاگه ازو دست بزنه، او باید کالای خُو ره بشویه و قد او عَسل بگیره و او تا شام ناپاک مومنه. ^۶ هر کس دَ بله چیزی بشینه که نفر آوریزی دار دَ بله ازو ششُتد، او باید کالای خُو ره بشویه و قد او عَسل بگیره و او تا

شام ناپاک مومنہ. ^۷ و هر کسی که دَ جِسْمِ نَفْرِ آوریزی دار دِست بَزَنه باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنہ. ^۸ و اگه نَفْرِ آوریزی دار دَ بِلَه یگ شخصِ پاک تَف کُنَه، اُو نَفْرِ پاک باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنہ. ^۹ هر زین یا پالونِ که نَفْرِ آوریزی دار دَ بِلَه شی بَشینه، ناپاک موشه. ^{۱۰} هر کس چیزی ره که دَ تَی اَزُو نَفْرِ بُوَدَه دِست بَزَنه، اُو تا شام ناپاک مومنہ؛ و هر کسی که اُمُو چِیزا ره باله کُنَه، اُو باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنہ. ^{۱۱} دَ جانِ هر کسی که نَفْرِ آوریزی دار دِست بَزَنه و دِست خُو ره قد آو نَشُشته بَشَه، اُمُو کس باید کالای خُو ره بَشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنہ. ^{۱۲} دَ هر ظَرْفِ گِلی که نَفْرِ آوریزی دار دِست بَزَنه، اُو باید میده شُنَه، و لَه اگه ظَرْفِ چوبی بَشَه، اُو باید قد آو شُشته شُنَه. ^{۱۳} و خَتیکه نَفْرِ آوریزی دار از آوریزی خُو پاک شُد، اُو باید هفت روز ره بَلَدَه پاک شُدون خُو حِساب کُنَه و کالای خُو ره شُشته جِسْمِ خُو ره قد آو رِوانِ غُسل بَدیه؛ اُوخته اُو پاک موشه. ^{۱۴} دَ روزِ هَشْتَمِ اُو باید دُو قُمَری یا دُو کَوتر ره گِرِفته دَ حُضُورِ خُداوند دَ دانِ درگَه حَیمَه مُلاقاتِ بیبه و اونا ره دَ پیشوا بَدیه. ^{۱۵} و پیشوا اونا ره تَقْدیم کُنَه: یگ شی ره بَلَدَه قُرَبانی گُناه و دِیگَه شی ره بَلَدَه قُرَبانی سوختنی. دَ امزی رَقَمِ پیشوا بَلَدَه اَزُو بخاطرِ آوریزی شی دَ حُضُورِ خُداوند کِفاره مُونَه.

^{۱۶} و خَتیکه از یگ مرد آو مَنی اِنزال موشه، اُو باید تمامِ جِسْمِ خُو ره قد آو غُسل بَدیه، و اُو تا شام ناپاک مومنہ. ^{۱۷} و هر کالای چَرَمی که دَ بِلَه شی آو مَنی ریخته بَشَه باید قد آو شُشته شُنَه و اُو تا شام ناپاک مومنہ.

^{۱۸} و خَتیکه یگ مرد قد یگ خائُو خاو کُنَه و آو مَنی شی اِنزال شُنَه، هر دُوی ازوا باید قد آو غُسل بَگیره و اونا تا شام ناپاک مومنہ. ^{۱۹} و خَتیکه یگ خائُو خُون ریزی دَرَه و خُون ریزی جِسْمِ شی عادتِ ماهوار آسته، اُو بَلَدَه هفت روز دَ ناپاکی عادتِ ماهوار خُو مومنہ. هر کسی که دَرُو دِست بَزَنه، اُو تا شام ناپاک مومنہ. ^{۲۰} دَ بِلَه هر چیزی که

اُمُو خاتُو دَ دَورونِ ناپاکی خُو خاو کُنَه و یا بِشِینَه، اُمُو چِیزِ ناپاک موشه. ^{۲۱} هر کسی که دَ جاگِه اَزُو دِستِ بَرَنَه، اُو باید کالایِ خُو ره بُشویَه و قد آو عُسلِ بَگیرَه و اُو تا شامِ ناپاک مومنه. ^{۲۲} و هر کس دَ چِیزی که اُو دَ بِلَه شی شِشْتُنْدِ دِستِ بَرَنَه، اُمُو کس باید کالایِ خُو ره بُشویَه و قد آو عُسلِ بَگیرَه و اُو تا شامِ ناپاک مومنه، ^{۲۳} چی دَ جاگِه اَزُو یا دَ بِلَه هر چِیزی که اُو مِیشِینَه؛ امی که اُو دَمَزُو چِیزِ دِستِ بَرَنَه، اُو تا شامِ ناپاک مومنه. ^{۲۴} اگه یگِ مردِ قدِ اَمَزُو خاتُو خاو کَنه و ناپاکیِ اَزُو دَ اَمَزُو مردِ مَلِیدَه شَنَه، اُمُو مردِ بَلَدَه هفتِ روزِ ناپاکِ مومنه و هر جاگِه که اُو دَ بِلَه شی خاو کَنه، اُمُو جاگِه ناپاکِ موشه.

^{۲۵} اگه یگِ خاتُو بَلَدَه روزایِ کلو خُونریزیِ دَرَه بَعِیرِ ازِ عادتِ ماهوارِ خُو یا خُونریزیِ شی بعد ازِ دَوَرَه عادتِ ماهوارِ بَندِ نَشُدَه، دَ تمامِ روزایِ خُونریزیِ شی ناپاکیِ اَزُو اِدامه دَرَه، رَقَمِ روزایِ عادتِ ماهوارِ شی. اُو ناپاکِ اَسْتَه. ^{۲۶} دَ بِلَه هر جاگِه که اُو دَ روزایِ خُونریزیِ خُو خاو کُنَه، رَقَمِ جاگِه عادتِ ماهوارِ شی بَلَدَه اَزُو حِسابِ موشه و دَ بِلَه هر چِیزی که اُو بِشِینَه، اُمُو چِیزِ ناپاکِ موشه، رَقَمِ ناپاکیِ عادتِ ماهوارِ شی. ^{۲۷} و هر کسی که دَ اَمَزُو چِیزِ دِستِ بَرَنَه، اُو ناپاکِ موشه. پس اُو باید کالایِ خُو ره بُشویَه و قد آو عُسلِ بَگیرَه و اُو تا شامِ ناپاکِ مومنه. ^{۲۸} ولے اگه اُو ازِ خُونریزیِ خُو پاکِ شُدَه بَشَه، اُو باید هفتِ روزِ ره بَلَدَه خُو حِسابِ کُنَه و بعد اَزُو پاکِ موشه. ^{۲۹} دَ روزِ هَشْتَم، اُو باید دُو قُمَری یا دُو کَوْتَرِ ره بَگیرَه و اونا ره دَ دِیرِ پِیشوا دَ دانِ درگِه حَیمَه مُلاقاتِ بیره. ^{۳۰} اوخته پِیشوا یگِ شی ره بَلَدَه قُربانیِ گُناه و دِیگِه شی ره بَلَدَه قُربانیِ سوختنیِ تَقَدِیمِ کُنَه. دَمَزیِ رَقَمِ پِیشوا بَلَدَه اَزُو بَخاطِرِ ناپاکیِ خُونریزیِ شی دَ حُضُورِ خُداوندِ کِفارَه مُونَه.

^{۳۱} پس بنیِ اِسْرائِیلِ ره ازِ ناپاکیِ هایِ ازوا باخبرِ کُو، نَشَنَه که جایگاهِ مَرَه که دَ مِینکلِ ازوا اَسْتَه ناپاکِ کُنَه و دَ ناپاکیِ خُو بُمَرَه.

۳۲ ای مُقَرَّراتِ بَلَدِه کسی آسته که آوریزِ ذَرِه، یا بَلَدِه کسی که آوِ مَنی از شی اِنزالِ موشه و دَ سِیْبِلِه اَزُو ناپاک موشه؛ ۳۳ امچنان ای مُقَرَّراتِ بَلَدِه خاتُونی آسته که بخاطرِ عادتِ ماهوارِ ناجورِ آسته، بَلَدِه کسی که اِنزالِ موشه، چی مرد، چی خاتُو و بَلَدِه مردی که قد خاتُونِ ناپاکِ خاوِ مونه.

مُقَرَّراتِ دَ بَارِه رُوزِ کِفاره

۱۶

۱ خُداوندِ قدِ مُوسیٰ بعد از فَوْتِ دُو باچه هارُون که اونا دَ حُضُورِ خُداوندِ نزدیکِ شُد و مُرد، توره کُفَت. ۲ خُداوند دَ مُوسیٰ کُفَت: "دَ بَرارِ خُو هارُون بُوگی که دَ مُقَدَّسَتَرینِ جای دَ داخِلِ پَرده دَ پِیشِ رُویِ جای کِفاره" که دَ بِلِه صَندُوقِ شَهَادَتِ آسته، هر وخت داخِلِ نَشْنِه؛ اگه نَه، اُو مومره، چرکه ما دَ اُورِ دَ بِلِه جای کِفاره ظاهرِ موشم. ۳ هارُون دَ مُقَدَّسَتَرینِ جای دَ اینی طریقه داخِلِ شْنِه: اُو یگِ نَرگاوِ بَلَدِه قُرْبانیِ گناه و یگِ قُوجِ بَلَدِه قُرْبانیِ سوختنی بیره. ۴ اُو پیرونِ مُقَدَّسِ کتانی ره بپوشه و زیرپوشی کتانی ره دَ جانِ خُو کده کمربسته کتانی ره دَ گِرِدِ کمرِ خُو بسته کُنه و لُونگی کتانی ره دَ سرِ خُو بیله؛ اینمیا کالاهایِ مُقَدَّسِ آسته. اُو بایدِ جِسْمِ خُو ره قدِ آوِ غُسلِ بَدیه و بعدِ اَزُو اونا ره بپوشه. ۵ اُو امچنان از جماعتِ بَنیِ اِسْرَائیلِ دُو تُکه ره بَلَدِه قُرْبانیِ گناه و یگِ قُوجِ ره بَلَدِه قُرْبانیِ سوختنی گِرِفْتِه بیره. ۶ اوخته هارُونِ نَرگاوِ قُرْبانیِ گناه ره که بَلَدِه خودِ شی آسته تقدیمِ کُنه و بَلَدِه خودِ خُو و بَلَدِه خانوارِ خُو کِفاره کُنه. ۷ بعدِ اَزُو دُو تُکه ره دَ حُضُورِ خُداوندِ دَ دانِ درگِه خیمه مَلاقاتِ حاضرِ کُنه. ۸ و هارُون دَ بِلِه امزُو دُو تُکه پِشکِ پورته کُنه، یگِ پِشکِ بَلَدِه خُداوندِ و یگِ پِشکِ بَلَدِه عَزازیلِ. ۹^b اوخته هارُونِ تُکه ره که پِشکِ خُداوندِ دَ بِلِه شی بُرِ شُدِه پِیشِ بیره و دَ عِنوانِ قُرْبانیِ گناه تقدیمِ کُنه. ۱۰ ولِے تُکه که پِشکِ عَزازیلِ دَ بِلِه شی بُرِ شُدِه باید

^a ۱۶:۲ یعنی سرپوشِ صَندُوقِ. ^b ۱۶:۸ معنای «عَزازیلِ» واضح نییه. امکانِ ذَرِه نامِ بَری بَشه که

دَ بیابو ایله موشه یا نامِ دیوِ بیابونی.

زنده دَ حُضُورِ خُداوند آورده شُنه تا هارُون دَ بِلِه شی کِفاره کُنه و او ره بِلده عَزازیل دَ بیابو رَیی کُنه.

۱۱ بعد ازو هارُون نَرگاوِ قُربانی گُناه ره که بِلده خود شی آسته پیش بیره و بِلده خود حُو و خانوار حُو کِفاره کُنه. او باید نَرگاوِ قُربانی گُناه ره که بِلده خود شی آسته حلال کُنه؛ ۱۲ او یگ آتشدانِ پُر از قوغ آتیش ره از قُربانگاه که دَ حُضُورِ خُداوند آسته قد دُو مُشت بُخورِ خوشبُوی سیده شُده بَگیره و دَ داخلِ پرده بیره. ۱۳ اوخته او بُخورِ خوشبُوی ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ بِلِه آتیش پورته کُنه تا دُوِدِ بُخورِ خوشبُوی جای کِفاره ره که دَ بِلِه صندُوقِ شهادت آسته بُپوشنه؛ اگه نه، او مومره. ۱۴ بعد ازو یگ مقدار حُونِ نَرگاو ره بَگیره و قد کِلک حُو دَ طرفِ شرقِ جای کِفاره پاش بَدیه و یگ مقدار حُونِ ره هفت دفعه دَ پیشِ رُوی جای کِفاره قد کِلک حُو پاش بَدیه. ۱۵ ثَکِه قُربانی گُناه ره که بِلده قَوْمِ آسته باید حلال کُنه و حُونِ شی ره دَ داخلِ پرده بیره و قد حُونِ ازو امو کار ره کُنه که قد حُونِ نَرگاو کُده، یعنی حُونِ ره دَ بِلِه جای کِفاره و دَ پیشِ رُوی جای کِفاره پاش بَدیه. ۱۶ دَ امزی رقم او باید بِلده جای مُقَدَّس، بخاطرِ ناپاکی‌های بَنیِ اِسرائیل و خطاهای ازوا دَ مُطابِقِ تمام گُناه‌های ازوا کِفاره کُنه؛ و او بِلده حَیمِه مُلاقات که قد ازوا دَ مینکلِ ناپاکی‌های ازوا جای-د-جای آسته، عینِ کار ره انجام بَدیه. ۱۷ هیچ کس دَ مَنِه حَیمِه مُلاقات نَبشه وختیکه هارُون بِلده کِفاره کدو دَ جای مُقَدَّس داخلِ موشه تا زمانی که او بِلده خود حُو، بِلده خانوار حُو و بِلده پَگِ جماعتِ اِسرائیل کِفاره کده بُوو مییه. ۱۸ بعد ازو هارُون بَر شُده دَ دَیِرِ قُربانگاه که دَ حُضُورِ خُداوند آسته بوره و بِلده قُربانگاه کِفاره کُنه. او یگ مقدار حُونِ نَرگاو و حُونِ ثَکِه ره بَگیره و دَ شاخای چار شَنگِ قُربانگاه بُمَله. ۱۹ و یگ مقدار حُونِ ره قد کِلک حُو هفت دفعه دَ بِلِه قُربانگاه پاش بَدیه و او ره از ناپاکی‌های بَنیِ اِسرائیل پاک کده تقدیس کُنه.

۲۰ وختیکه هارُون از کِفاره کدو بِلده جای مُقَدَّس، بِلده حَیمِه مُلاقات و بِلده قُربانگاه خلاص شُد، اوخته او ثَکِه زنده ره پیش بیره. ۲۱ او هر دُو دَست حُو ره دَ سرِ ثَکِه

زنده کش کُنه و تمام شرارت های بنی اسرائیل ره قد تمام خطاهای ازوا دَ مُطابِقِ تمام گناه‌های ازوا اقرار کُنه و اونا ره دَ سرِ تکه ایشته تکه ره دَ دستِ یگ آدمِ مُشَخَّص دَ بیابو ریی کُنه. ۲۲ اوخته تکه پگِ گناه‌های ازوا ره دَ سرِ خُو گِرِفْتِه دَ یگ منطقه دُور اُفنده مُوبره. پس امو تکه باید دَ بیابو ایله شُنه. ۲۳ بعد ازو هارون دَ خَیمِه ملاقات داخل شُنه و کالای کتانی ره که دَ وختِ داخلِ شُدو دَ جای مُقَدَّس پوشیدد، بُر کده دَ امونجی بیله. ۲۴ اوخته اُو جِسْمِ خُو ره دَ یگ جای مُقَدَّس قد آو غُسلِ بدیه و کالاهای خود خُو ره بپوشه. بعد ازو بُرو بییه و قُربانی سوختنی خود ره و قُربانی سوختنی قوم ره تقدیم کده بلده خود خُو و بلده قوم کِفاره کُنه. ۲۵ و اُو چربی قُربانی گناه ره باید دَ بله قُربانگاه بسوزنه. ۲۶ و کسی که تکه ره بلده عزازیل ایله کده باید کالای خُو ره بشویه و جِسْمِ خُو ره قد آو غُسلِ بدیه؛ اوخته اُو میتنه که دَ خَیمِه‌گاه داخل شُنه. ۲۷ نرگا و قُربانی گناه و تکه قُربانی گناه که خُونِ ازوا بلده کِفاره کدو دَ جای مُقَدَّس اُورده شُد، باید از خَیمِه‌گاه بُرو برده شُنه و پوست و گوشت و سرگین ازوا دَ آتش سوختنده شُنه. ۲۸ کسی که اونا ره مُسوزنه باید کالای خُو ره بشویه و جِسْمِ خُو ره قد آو غُسلِ بدیه؛ بعد ازو اُو میتنه که دَ خَیمِه‌گاه داخل شُنه.

۲۹ اینمی بلده شُمو یگ قانونِ دایمی آسته: دَ روزِ داهمِ ماهِ هفتمِ شُمو خودون ره پرهیز^a کُنید و هیچ کار نَکُنید، نه اسرائیلی اصلی و نه بیگنه که دَ مینکل شُمو زندگی مونه، ۳۰ چون دَ امزی روز بلده شُمو کِفاره موشه تا شُمو ره پاک کُنه؛ و شُمو از پگِ گناه‌های خُو دَ حُصُورِ خُداوند پاک موشید. ۳۱ ای یگ روز کاملاً آرام بلده شُمو آسته، پس خودون ره پرهیز کُنید. ای یگ قانونِ دایمی آسته. ۳۲ پیشوای که مَسَح و تقدیس شُده تا دَ جای آتِه خُو دَ عنوانِ پیشوا خدمت کُنه، اُو باید کِفاره کُنه. اُو باید کالاهای کتانی یعنی کالاهای مُقَدَّس ره بپوشه ۳۳ و بلده مُقَدَّس‌ترین جای و خَیمِه ملاقات کِفاره کُنه و بلده قُربانگاه کِفاره کُنه و بلده پیشوایو و تمام جماعتِ قومِ اسرائیل کِفاره کُنه.

^a ۱۶:۲۹ یعنی پرهیز از خوراک، از زناشویی و دیگه لذت های دنیا.

۳۴ ای باید بلده شمو یگ قانون دایمی بشه که بلده بنی اسرائیل سال یگ دفعه بلده یگ گناه‌های ازوا کفار شنه. " پس موسیٰ امو رقم کد که خداوند دزشی امر کدد.

هدایت د باره خون

۱۷ خداوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ "قد هارون و باچه های شی و پگ بنی اسرائیل گپ زده، دزوا بگی، اینمی چیزی آسته که خداوند امر کده مویگه: ^۳ هر کس که از قوم اسرائیل ^a کدم نرگاو، گوسپو یا بز ره د خیمه‌گاه و یا برو از خیمه‌گاه حلال کنه ^۴ و او ره د دان درگه خیمه ملاقات نیره تا د عنوان قربانی بلده خداوند د پیش روی جایگاه خداوند تقدیم شنه، او بلده امزو نفر قتل حساب موشه. او خون ریختنده و باید از قوم خو قطع شنه. ^۵ ای قانون بلده ازی آسته که بنی اسرائیل بعد ازی قربانی های خو ره که د بیابو تقدیم مونه گرفته بیره یعنی اونا ره بلده خداوند د دان درگه خیمه ملاقات د دیر پیشوا بیره و اونا ره د عنوان قربانی سلامتی د خداوند تقدیم کنه. ^۶ و پیشوا خون قربانی ره د قربانگاه خداوند د پیش درگه خیمه ملاقات پاش بدیه و چربی ره د عنوان خوشبوی مورد پسند خداوند بسوزنه. ^۷ اونا قربانی‌های خو ره دیگه بلده خدایون بز مانند تقدیم نکنه که قد پیروی ازوا خودون ره فاحشه جور کده. ای باید بلده ازوا د تمام نسل های ازوا یگ قانون دایمی بشه. ^۸ علاوه ازی دزوا بگی، هر کسی که از قوم اسرائیل ^b یا از بیگنه های که د مینکل ازوا زندگی مونه، قربانی سوختنی یا قربانی دیگه تقدیم کنه ^۹ و او ره د دان درگه خیمه ملاقات نیره تا او ره د خداوند قربانی کنه، او نفر باید از قوم خو قطع شنه.

^a ۱۷:۳ د جای «قوم اسرائیل» د زیون عبرانی «خانه اسرائیل» نوشته یه. ^b ۱۷:۸ د جای «قوم

اسرائیل» د زیون عبرانی «خانه اسرائیل» نوشته یه.

۱۰ و هر کسی که از قوم اسرائیل^۹ یا از بیگنه‌های که دَ مینکلِ ازوا زندگی مونه خُون بخوره، ما رُوی خُو ره دَ ضِدِ امزُو نفرِ که خُون خورده قرار میدیم و اُو ره از مینکلِ قوم شی قطع مُونم،^{۱۱} چراکه زندگی جاندار دَ خُون بِنْدآسته و ما خُون ره دَز شُمُو دَدیم تا دَ بله قُربانگاه بلده زندگی خُو کِفاره کُنید؛ چُون فقط خُون آسته که بلده زندگی کِفاره میتنه.^{۱۲} امزی خاطر ما دَ بنی اسرائیل مُوکیم: دَ مینکلِ شُمُو هیچ کس نباید خُون بخوره، نَه شُمُو و نَه ام بیگنه‌های که دَ مینکلِ شُمُو زندگی مونه.

۱۳ هر کسی که از بنی اسرائیل یا از بیگنه‌های که دَ مینکلِ ازوا زندگی مونه کُدم حیوان یا مُرغک ره که خورده موشه شِکار مونه، اُو باید خُون شی ره بریزنه و تی خاک کنه،^{۱۴} چراکه زندگی هر جاندار خُون شی آسته، یعنی خُون زندگی شی آسته. امزی خاطر دَ بنی اسرائیل کُفتم: شُمُو باید خُونِ هیچ جاندار ره نَخورید، چراکه زندگی هر جاندار خُون شی آسته؛ هر کسی که اُو ره بخوره از قوم قطع موشه.

۱۵ و هر کسی که گوشتِ حیوانِ خودمُرده یا گوشتِ حیوانی ره که تَوَسُطِ دیگه حیوان کُشته شده بخوره، چی اسرائیلی اصلی بَشه، چی بیگنه، اُو باید کالای خُو ره بشویه و قد آو غُسل بَگیره و اُو تا شام ناپاک مومنه؛ بعد اَز و پاک موشه.^{۱۶} ولے اگه کالای خُو ره نشویه و جِسَم خُو ره قد آو غُسل ندیه، اُو جَزای گناه خُو ره مینگره.”

مَنَعِ رَابِطَه هَايِ چِنسِي نامشروع

۱۸ خُداوند قد مَوسَى گپ زده کُفت: ^۲ ”قد بنی اسرائیل گپ زده دَزوا بُگی: ‘ما خُداوند، خُدای شُمُو آسْتَم. ^۳ دَ مُطابِقِ کارای مُردَمِ سرزمینِ مِصر که شُمُو دَ اُونجی زندگی مُوکدید، رفتار نَکُنید و دَ مُطابِقِ کارای مُردَمِ سرزمینِ کِنعان که ما شُمُو ره دَ اُونجی مُویرم، ام رفتار نَکُنید؛ شُمُو از قانُونِ های ازوا پِیروی نَکُنید. ^۴ شُمُو احکامِ ازمه ره دَ جای بَیرید و قانُونِ ازمه ره نگاه کُنید و دَ مُطابِقِ ازوا رفتار

^۹ ۱۷:۱۰ دَ جای «قوم اسرائیل» دَ زیونِ عبرانی «خانه اسرائیل» نوشته یه.

کُنید؛ ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُمْ. ^۵ پس احکام و قانُون مَرِه نِگاه کُنید، چُون کسی که اونا ره دَ جای بیرِه دَ وِسِیلِه ازوا زنده مومنه. ما خُداوند اَسْتُمْ.

^۶ هِیچ کس قد نزدِیکانِه خُو نزدِیکی نَکَنه که شرمگاهِ اَزو ره بے پَرده کَنه. ما خُداوند اَسْتُمْ.

^۷ شرمگاهِ خاتُونِ اَتِه خُو ره یعنی شرمگاهِ اَبِه خُو ره بے پَرده نَکو؛ اُو اَبِه تُو اَسْتِه، پس شرمگاهِ شی ره بے پَرده نَکو.

^۸ شرمگاهِ خاتُونِ اَتِه خُو ره بے پَرده نَکو؛ اُو اَبِروی اَتِه تُو اَسْتِه.

^۹ شرمگاهِ خوارِ خُو ره بے پَرده نَکو، چی دُخترِ اَتِه تُو بَشِه، چی دُخترِ اَبِه تُو، چی دَ امزُو خانه تَوْلُد شُدِه بَشِه و چی دَ جای دِیگِه.

^{۱۰} شرمگاهِ دُخترِ باچِه خُو یا دُخترِ دُخترِ خُو ره بے پَرده نَکو، چراکه بے عَزْتی ازوا بے اَبِروی خود تُو اَسْتِه.

^{۱۱} شرمگاهِ دُخترِ خاتُونِ اَتِه خُو ره که از اَتِه تُو پِیدا شُدِه بے پَرده نَکو، چراکه اُو خوار تُو اَسْتِه.

^{۱۲} شرمگاهِ خوارِ اَتِه خُو ره بے پَرده نَکو، چراکه اُو نزدِیکانِه اَتِه تُو اَسْتِه.

^{۱۳} شرمگاهِ خوارِ اَبِه خُو ره بے پَرده نَکو، چراکه اُو نزدِیکانِه اَبِه تُو اَسْتِه.

^{۱۴} شرمگاهِ خاتُونِ بَرارِ اَتِه خُو ره بے پَرده نَکو، یعنی قد اَزو نزدِیکی نَکو، چراکه اُو خاتُونِ کاکای تُو اَسْتِه.

^{۱۵} شرمگاهِ بیری خُو ره بے پَرده نَکو؛ اُو خاتُونِ باچِه تُو اَسْتِه؛ اَرِه، شرمگاهِ اَزو ره بے پَرده نَکو.

^{۱۶} شرمگاهِ خاتُونِ بَرارِ خُو ره بے پَرده نَکو، چراکه اُو اَبِروی بَرارِ تُو اَسْتِه.

^{۱۷} قد خاتُونی که نزدِیکی کدِه، شرمگاهِ دُخترِ شی ره بے پَرده نَکو و دُخترِ باچِه یا دُخترِ دُخترِ شی ره نَگِیر و شرمگاهِ ازوا ره بے پَرده نَکو؛ اونا نزدِیکانِه های اَزو اَسْتِه؛

ای فسق-و-فساد آسته. ۱۸ یگ خاتو ره د بِلِه خوار شی نگیبر که اَمباق شی شنه و د حالیکه خاتون تو هنوز زنده یه، شرمگاهِ خوار شی ره به پَرده نکو.

۱۹ قد خاتونی که د ناپاکی عادتِ ماهوار خُو آسته، نزدیکی نکو تا شرمگاهِ شی ره به پَرده کنی. ۲۰ قد خاتونِ همسایه خُو یگجای نشو و خود ره د وسیله ازو ناپاک نکو.

۲۱ هیچ کس ره از نسل خُو بلده بت مولک از آتش تیر نکو و نام خدای خُو ره به حرمت نکو. ما خداوند آستم. ۲۲ قد مرد رقمِ خاتو آلی خاو نکو، ای یگ عملِ زشت آسته.

۲۳ قد هیچ حیوان معاملیه جنسی نکو و خود ره قد ازو ناپاک نکو. هیچ خاتو د پیش یگ حیوان ایسته نشنه که قد ازو نزدیکی کنه؛ ای یگ عملِ نفرت‌انگیز آسته.

۲۴ قد هیچ کدمِ امزی کارا خود ره ناپاک نکنید، چون د وسیله امزی کارا ملت های ره که ما از پیش روی شمو هی مونم، خودون ره ناپاک کده. ۲۵ امزی خاطر او سرزمی ناپاک شده و ما او ره بخاطر گناه شی جزا میدیم و امو سرزمی باشنده های خُو ره قی مونه. ۲۶ پس شمو باید قانون و احکام مَره نگاه کنید و هیچ کدمِ امزی کارای زشت ره انجام ندید؛ نه اسرائیلی اصلی و نه بیگنه های که د مینکل شمو زندگی مونه، ۲۷ چون مردمای امزو سرزمی که پیش از شمو د اونجی بود، پگ امزی کارای زشت ره انجام دد و او سرزمی ناپاک شد. ۲۸ پس اگه او سرزمی ره ناپاک کنید، او شمو ره ام قی مونه، امو رقم که ملتی ره که پیش از شمو د اونجی بود، قی کد. ۲۹ چون هر کسی که یکی امزی کارای زشت ره انجام بدیه، او از مینکل قوم خُو قطع موشه.

۳۰ پس، از احکام مه اطاعت کنید و از هیچ کدمِ امزی قانون های زشت که پیش از امدون شمو د امزو سرزمی انجام دده موشد، پیروی نکنید و خودون ره د وسیله ازوا ناپاک نکنید. ما خداوند، خدای شمو آستم.”

قانونای مُختَلِف

۱۹

۱ خُداوند قد مُوسىٰ گپ زده گُفت: ۲ "قد پگِ جماعتِ بنىِ اسرائیلِ توره کُفته دَزوا بگى: 'مُقَدَّس بشیید، چراکه ما خُداوند، خُداى شُمو مُقَدَّس اَسْتَم. ۳ هر کَدَم شُمو باید آته و آبه خُو ره اِحترام کُنید و روزای آرام مَره نگاه کُنید. ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتَم. ۴ سُون بُت ها نَرَوید و خُدايونِ ریختنده شُده بَلدِه خُو جور نَکُنید. ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتَم.

۵ وختیکه قُربانىِ سلامتِی خُو ره بَلدِه خُداوند تقدیم مُونید، او ره دَ طَریقَه تقدیم کُنید که از طرف شُمو قَبول شُنه. ۶ گوشتِ اَزو باید دَ امزُو روزِ که او ره قُربانىِ مُونید خورده شُنه یا صَباحِ امزُو روز؛ و له هر چیزِ شى که تا روزِ سِوَم باقىِ مُومنه باید دَ آتش سوختنده شُنه. ۷ اگه یگو چیزِ اَزو دَ روزِ سِوَم خورده شُنه، امو قُربانىِ مُردار اَسته و قَبول نَموشه. ۸ هر کسى که او ره بُوخوره، جَزایِ گُناهِ خُو ره مینگره، چُون چیزیِ ره که بَلدِه خُداوند مُقَدَّس اَسته بے حُرمت کده؛ او آدم از قَوْمِ خُو قطع موشه.

۹ وختیکه حاصِلِ زمینِ خُو ره دَرُو مُونید، جَغِه زمینِ خُو ره دَرُو نَکُنید و خوشه های باقىِ مَنده حاصِلاتِ خُو ره جَم نَکُنید. ۱۰ تاگِ انگورِ ره بیخی لُج نَکُنید و خوشه های ره که از تاگِ اُفتده جَم نَکُنید، بلکه اونا ره بَلدِه مردمایِ غریب و بیگنه ایله بَدید. ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتَم.

۱۱ دَزى نَکُنید؛ دروغِ نَگوید و یگدیبگِه خُو ره بازی نَدید. ۱۲ دَ نامِ ازمه قَسَمِ دروغِ نَخورید و نامِ خُداى خُو ره بے حُرمت نَکُنید. ما خُداوند، خُداى شُمو اَسْتَم. ۱۳ دَ حقِ همسایه خُو ظَلَم نَکو و مالِ شىِ ره دَ زور نَگیر. مُردِ مُزدورکارِ ره تا صَبیحِ دَ پيشِ خُو نگاه نَکو. ۱۴ آدمِ کَر ره دَو-دشنامِ ندى و دَ پيشِ پایِ نفرِ کورِ سنگِ نه ایلِ که بُفته؛ از خُداى خُو بَترس. ما خُداوند اَسْتَم.

۱۵ دَ قِضَاوَاتِ كَدُو بِيْ اِنصَافِي نَكْنِيْد؛ نَه اَز اَدَمِ غَرِيْبِ طَرَفدَارِي كُنِيْد وَ نَه اَدَمِ قُدْرَتْمَند رِه مُحْتَرَمِ بَدِيْنِيْد، بَلَكِه دَ بَارِه هَم وَطْنِ خُو قَد اِنصَافِ قِضَاوَاتِ كُنِيْد. ۱۶ دَ بَيْنِ قَوْمِ خُو بَلَدِه غَيِيْتِ كَدُو گِشْت-و-گِذَارِ نَكْنِيْد وَ غَيِيْتِيكِه زِنْدَگِي هَمسَايِه شُمُو دَ خَطْرِ اَسْتِه دِسْتِ تِي كَلِه ايسْتِه نَشْنِيْد. ^a ما خُداوند اَسْتَم. ۱۷ اَز بَرارِ خُو دَ دِلِ خُو بَدِ نَبْرِيْد. هَمسَايِه خُو رِه بِخاطِرِ خَطَايِ شِي سِرزَنِشِ كُنِيْد تا اَز خَاطِرِ اَزُو شُمُو گُناهاكارِ نَشْنِيْد. ۱۸ اَز مَرْدُمِ قَوْمِ خُو اِنْتِقامِ نَكْغِرِيْد وَ دَ بَرابِرِ اَزوا كِيْنِه نَدَشْتِه بَشِيْد، بَلَكِه هَمسَايِه خُو رِه رَقْمِ خُودِ خُو اَلِيْ دُوستِ دَشْتِه بَشِيْد. ما خُداوند اَسْتَم.

۱۹ احكامِ مَرِه نِگاهِ كُنِيْد. حَيوانايِ خُو رِه قَد حَيوانايِ كِه اَز جِنسِ اَزوا نَبِيْه، جُورِه نَكْنِيْد. دَ زَمِيْنِ خُو دُو رَقْمِ تُخْمِ كِشْتِ نَكْنِيْد وَ كالاِيِ رِه كِه اَز دُو قِسْمِ رَخْتِ دُوخْتِه شُدِه بَشِه، دَ جَانِ خُو نَكْنِيْد.

۲۰ اگِه يِگِ مَرْدِ قَد يِگِ خَاثُو خَاوِ كُنِه وَ اُو خَاثُو كِنِيْزِ بَشِه كِه بَلَدِه يِگُو كَسِ دِيْگِه وَعَدِه شُدِه بَشِه، وَلِيْ بازِخَرِيْدِ وَ اَزادِ نَشُدِه بَشِه، بايْدِ جَرِيْمِه دَدِه شُنِه، لِيكِنِ اُونَا كُشْتِه نَشُنِه، چِراكِه اُو خَاثُو اَزادِ نَبُوْدِه. ۲۱ اَمُو مَرْدِ بايْدِ جُرْمَانِه خُو رِه بَلَدِه خُداوندِ دَ دَانِ دَرِگِه خِيْمِه مُلَاقَاتِ بِيْرِه؛ جُرْمَانِه شِي يِگِ قُوجِ بَشِه. ۲۲ وَ پِيْشِوا قَد اَمْرُو قُوجِ جُرْمَانِه بَلَدِه اَزُو اَدَمِ دَ حَضُورِ خُداوندِ كِفارِه كُنِه؛ اوخْتِه گُناهِ اَزُو بَخَشِيْدِه مُوشِه.

۲۳ وَخْتِيكِه دَ سِرزَمِيْنِ كِنَعانِ داخِلِ شُدِيْدِ وَ هَرِ رَقْمِ دِرختا رِه بَلَدِه خُوراكِ خُو شَدِيْدِيْدِ، مِيُوِه اَزُو رِه غَيْرِ مِجازِ حِسابِ كُنِيْد؛ تا سِه سالِ بَلَدِه شُمُو غَيْرِ مِجازِ بَشِه وَ خُورْدِه نَشُنِه. ۲۴ دَ سالِ چَارُمِ پَكِ مِيُوِه شِي مُقَدَّسِ اَسْتِه وَ يِگِ هَدِيْه بَلَدِه سِتايِشِ خُداوندِ. ۲۵ مَكْمِ دَ سالِ پَنجَمِ شُمُو مِيْتِنِيْد اَز مِيُوِه شِي بُوخُورِيْدِ؛ اِيْ كارِ رِه كُنِيْد تا حاصِلِ خُو رِه بَلَدِه شُمُو كَلُو كُنِه. ما خُداوندِ، خُدايِ شُمُو اَسْتَم.

۲۶ هِيچِ گوشتِ رِه قَد خُونِ شِي نَخُورِيْدِ. پالِبيْنِي وَ جادُوگَرِي نَكْنِيْد. ۲۷ چُوقُوهايِ خُو رِه كَلِ نَكْنِيْد وَ گوشِه هايِ رِيْشِ خُو رِه نَكْغِرِيْد. ۲۸ جِسْمِ خُو رِه بِخاطِرِ مَرْدِه زَخْمِي

^a ۱۹:۱۶ دَ زَبُونِ عِبْرانِيِ اِينِي رَقْمِ نُوْشْتِه يَه: "دَ بِلِه خُونِ هَمسَايِه خُو ايسْتِه نَشْنِيْد."

نَکْنِید و هِیچ رَقْم نِشان رِه دَ جِسم خُو خال کوبی نَکْنِید. ما خُداوند اَسْتُمْ. ۲۹ دُختر خُو رِه دَ فاحِشه گری وادار نَکْنِید که بے عَزت شُنه؛ نَشْنه که مَرْدَم سرزمین شُمو زِناکار شُنه و زمی پُر از فِسق-و-فِساد شُنه.

۳۰ روزای آرام مَرِه نِگاه کُنِید و دَ جایگاهِ مُقَدَّس مه اِحترام دَشته بَشِید. ما خُداوند اَسْتُمْ. ۳۱ دَ پِیش کسای که اَرواح مَرده ها رِه حاضر مونه نَروید و از کسای که قد جِنیات مشوَره مونه کومک طلب نَکْنِید، تا دَ وَسِیلَه ازوا ناپاک نَشْنِید. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُمْ. ۳۲ دَ دَم رَاه اَدَم موی سفید باله شُنِید و آدمای پیر رِه اِحترام کُنِید؛ از خُدای خُو بترسید. ما خُداوند اَسْتُمْ.

۳۳ وختیکه یگ بیگنه دَ سرزمین شُمو قد شُمو زندگی مونه، او رِه آزار-و-اَذیت نَکْنِید. ۳۴ بیگنه که قد شُمو زندگی مونه، دَ مینکل شُمو رَقْم اِسرائیلی اَصلی بَشه. او رِه رَقْم خود خُو اَلّی دوست بَدَنِید، چراکه شُمو ام دَ سرزمینِ مِصر بیگنه بُوید. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُمْ.

۳۵ دَ اندازه گِرِفْتو، تول کدو و مَنک کدو نَباید غَلَطی کُنِید. ۳۶ شُمو باید تَرَاوُ های صحیح، سنگای صحیح، ایفَه صحیح و هِین^۱ صحیح دَشته بَشِید. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُمْ که شُمو رِه از سرزمینِ مِصر بُرو اُورْدُم. ۳۷ پس شُمو باید تمام احکام و تمام قانونای مَرِه نِگاه کُنِید و اونا رِه دَ جای بَیرید. ما خُداوند اَسْتُمْ.”

مجازات بلده گناه های مُخْتَلِف

۲۰ خُداوند قد مَوْسَى گپ زده کُفت: ۲ ”دَ بَنی اِسرائیل بُگی، ‘از بَنی اِسرائیل یا از بیگنه های که دَ اِسرائیل زندگی مونه، هر کسی که یکی از بچکِیچای خُو رِه بِلده بُت مَوْلک تقدیم کنه، باید کُشته شُنه؛ مَرْدَم سرزمین شُمو باید او رِه سنگسار کنه. ۳ ما خود مه رُوی خُو رِه دَ ضِد اَزو نفر قرار میدیم و او رِه از مینکل قوم شی قطع

^۱ ۱۹:۳۶ «ایفَه» بِلده مَنک کدون چیرای خُشک و «هین» بِلده مَنک کدون چیرای اَوگین دَ کار مورفت.

مُونُم، چراکه او از بچکیچای خُو دَ بُتِ مَوْلک تقدیم کده و دَمزی رقم جایگاه مُقَدَّس مَره نپاک کده و نامِ مُقَدَّس مَره بے حُرمت. ^۴ اگه مردُم سرزمین شُمُو از گُناه امزُو نفر چیم پوشی کُنه و غَیْبیکه او یکی از بچکیچای خُو ره دَ بُتِ مَوْلک تقدیم کُنه او ره نَکُشه، ^۵ اوخته خود مه رُوی خُو ره دَ ضِدِ امزُو نفر و خاتوار شی قرار میدیم و او ره از مینکلِ قَوْم شی قطع مُونُم، ام او ره و ام پگِ کسای ره که از پُشتِ ازُو رفته و رقم فاحشه رفتار کده و خودون ره قد پیروی از بُتِ مَوْلک فاحشه جور کده.

^۶ اگه یگو نفر دَ پیشِ کسای که ارواحِ مُرده ها ره حاضر مونه و دَ پیشِ کسای که قد جنیات مشوره مونه بوره و ازوا پیروی کده رقم فاحشه رفتار کُنه، ما رُوی خُو ره دَ ضِدِ ازُو قرار میدیم و او ره از مینکلِ قَوْم شی قطع مُونُم.

^۷ پس خودون ره تقدیس کُنید و مُقَدَّس بشید، چراکه ما خُداوند، خُدای شُمُو اَسْتُم. ^۸ احکام مَره نِگاه کُنید و اونا ره دَ جای بیرید. ما خُداوند اَسْتُم که شُمُو ره تقدیس مُونُم. ^۹ هر کسی که آته یا آبه خُو ره نالت کُنه، باید کُشته شُنه؛ ازی که او آته یا آبه خُو ره نالت کده، خُون شی دَ گردونِ خود شی اَسْتَه. ^{۱۰} اگه یگو مرد قد خاتونِ یگ مردِ دیگه زنا کُنه، یعنی قد خاتونِ همسایه خُو زنا کُنه، مرد و خاتونِ زناکار باید کُشته شُنه. ^{۱۱} اگه یگ آدم قد خاتونِ آته خُو خاو کُنه، او شرمگاهِ آته خُو ره بے پَرده کده؛ هر دُوی ازوا باید کُشته شُنه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی اَسْتَه. ^{۱۲} اگه یگ مرد قد بیری خُو خاو کُنه، هر دُوی ازوا باید کُشته شُنه، چراکه اونا مُرتکبِ فِسادِ اخلاقی شُدَه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی اَسْتَه. ^{۱۳} اگه یگ مرد قد مردِ دیگه رقمِ خاتو اَلّی خاو کُنه، هر دُوی ازوا عملِ زشت انجام دَدَه؛ اونا باید کُشته شُنه؛ خُونِ ازوا دَ گردونِ خودون شی اَسْتَه. ^{۱۴} اگه یگ مرد یگ خاتو و آبه امزُو خاتو ره بگیره، ای فِسادِ اخلاقی اَسْتَه؛ اونا باید دَ آتش سوختندَه شُنه تا دَ مینکلِ شُمُو فِسادِ اخلاقی و جُودِ نَدَشْتَه بَشَه. ^{۱۵} اگه یگ مرد قد حیوان خاو کُنه، او باید کُشته شُنه و امو حیوان ره ام بکُشید. ^{۱۶} اگه یگ خاتو

دَ یِگ حیوانِ نَزْدِیکِ شُنَه تا قَد اَزُو خَاو کُنَه، اُمُو خَاتُو و حَیوانِ رَه بُکُشِید. اُونَا حَتْمَاً باید کُشْتَه شُنَه؛ حُونِ اَزُوا دَ گَرْدُونِ خُودُونِ شِی اَسْتَه.

۱۷ اگَه یِگِ مَرْدِ خُوارِ خُو رَه بِگِیرَه، چِی دُخْتَرِ آتِه شِی بَشَه، چِی دُخْتَرِ آبِه شِی و شَرْمِگَاهِ اَزُو رَه بِنِگَرَه و اُو شَرْمِگَاهِ اَمْرُو مَرْدِ رَه بِنِگَرَه، اِی رَسَوایی اَسْتَه. اُونَا باید دَ پِیشِ چِیمِ مَرْدُمِ قَوْمِ خُو رانْدَه شُنَه. اُو شَرْمِگَاهِ خُوارِ خُو رَه بَپَرْدَه کَدَه؛ اُو جَزایِ خُو رَه مِیَنِگَرَه. ۱۸ اگَه یِگِ مَرْدِ قَدِ یِگِ خَاتُونِ کِه عَادَتِ مَاهُوارِ دَرَه خَاو کُنَه و شَرْمِگَاهِ اَزُو رَه بَپَرْدَه کُنَه، اُو خُونِریزیِ اَزُو رَه بَپَرْدَه کَدَه و اُمُو خَاتُو اَمِ اِیشتَه کِه خُونِریزیِ شِی بَپَرْدَه شُنَه. هَر دُو یِ اَزُوا باید اَزِ مِیَنکَلِ قَوْمِ خُو قَطَعِ شُنَه.

۱۹ شَرْمِگَاهِ خُوارِ آبِه خُو و خُوارِ آتِه خُو رَه بَپَرْدَه نَکُو، چُونِ اِی کارِ نَزْدِیکانِه تُو رَه بَپَرْدَه مُونَه. هَر دُو شُمُو جَزایِ گُناهِ خُو رَه مِیَنگَرِید. ۲۰ اگَه یِگِ مَرْدِ قَدِ خَاتُونِ کاکایِ خُو خَاو کُنَه، اُو شَرْمِگَاهِ کاکایِ خُو رَه بَپَرْدَه کَدَه. اُونَا جَزایِ گُناهِ خُو رَه مِیَنگَرَه؛ اُونَا بَے اَوْلادِ مَوْمَرَه. ۲۱ اگَه یِگِ مَرْدِ خَاتُونِ بَرارِ خُو رَه کِه زِنْدَه اَسْتَه بِگِیرَه، اِی یِگِ کارِ نَجَسِ اَسْتَه. اُو شَرْمِگَاهِ بَرارِ خُو رَه بَپَرْدَه کَدَه؛ اُونَا بَے اَوْلادِ مَوْمَنَه.

۲۲ شُمُو تَمَامِ اِحکامِ و تَمَامِ قَانُونایِ مَرَه نِگَاهِ کُنِید و اُونَا رَه دَ جَایِ بَیرِید، تا سَرزَمِینِی کِه شُمُو رَه دَزِ شِی مَوْبُرْمِ کِه شُمُو دَزِ شِی جَایِ-دَ-جَایِ شُنِید، شُمُو رَه قَی نَکُنَه. ۲۳ شُمُو نَباید دَ مُطابِقِ قَانُونایِ اَمْرُو مِلَّتِ کِه ما اُونَا رَه اَزِ پِیشِ رُویِ شُمُو هِی مُونُمِ رَفْتارِ کُنِید، چِرَاکِه اُونَا پَگِ اَمْرِی کارا رَه اَنجَامِ دَدِ و ما اَزُوا نَفَرَتِ کُدُم. ۲۴ لَیکِنِ ما دَزِ شُمُو کُفْتُمِ کِه شُمُو صَاحِبِ سَرزَمِینِ اَزُوا مَوْشِید و ما اُو رَه دَزِ شُمُو مِیدِیمِ کِه صَاحِبِ شِی شُنِید، صَاحِبِ سَرزَمِینِی کِه شِیرِ و عَسَلِ اَزِ شِی جَارِی اَسْتَه. ما خُداوندِ، خُدا یِ شُمُو اَسْتُمِ کِه شُمُو رَه اَزِ قَوْمِ هَایِ دِیگَه جَدا کَدِیم. ۲۵ شُمُو باید بَیْنِ حَیوانِ پَاکِ و حَیوانِ نَپَاکِ و بَیْنِ مَرُغْکُویِ پَاکِ و مَرُغْکُویِ نَپَاکِ فَرَقِ بَیلِید. شُمُو نَباید خُودُونِ رَه دَ وَسِیلَه حَیوانِ یا مَرُغْکِ یا چِیزایِ کِه دَ رُویِ زَمِیِ خَزْکِ مُونَه نَپَاکِ کُنِید، چُونِ ما اُونَا رَه جَدا کَدِیم کِه

بلده شمو ناپاک بشه. ^{۲۶} شمو باید بلده ازمه مُقَدَّس بشید، چراکه ما خُداوند، مُقَدَّس
 اَسْتُمْ و شمو ره از قوم های دیگه جدا کدیم تا شمو از مه بشید.
^{۲۷} مرد یا خاتونی که ارواح مُردا ره حاضر مونه یا جادوگر آسته، باید کُشته شنه؛
 اونا ره سنگسار کنید؛ خُون ازوا دَ گردونِ خودون شی آسته.”

مُقَرَّراتِ بِلْدِه پِیشوایو

۲۱ خُداوند دَ موسیٰ گفت: ”قد پیشوایو یعنی باچه های هارونِ گپ زده دزوا
 بُگی، هیچ کس از بین شمو خود ره بخاطرِ مُرده دَ مینکلِ قومِ خُو ناپاک
 نَکنه، ^۲ سِوایِ که قومای نزدیک شی بشه، یعنی آبه شی، آته شی، باچه شی، دُختر
 شی، برار شی ^۳ یا خوار شی که دُخترِ خانه و قد شی یگجای بشه و شوی نَکده بشه؛
 بلده ازوا میتنه خود ره ناپاک کنه. ^۴ لیکن اُو دَ عِنوانِ شوی بخاطرِ قومای خاتونِ خُو
 نباید خود ره دَ مینکلِ قومِ خُو ناپاک کده بے حُرمتِ کنه.

^۵ پیشوایو باید دَ وختِ ماتمِ سرِ خُو ره کلِ نَکنه، بغلایِ ریشِ خُو ره تراشِ نَکنه و
 جِسْمِ خُو ره زخمی نَکنه. ^۶ اونا باید بلده خُداى خُو مُقَدَّس بشه و نامِ خُداى خُو ره
 بے حُرمتِ نَکنه، چراکه اونا هدیه‌هایِ خاصِ خُداوند، یعنی خوراکِ خُداى خُو ره تقدیمِ
 مونه. امزی خاطرِ اونا باید مُقَدَّس بشه. ^۷ اونا قد خاتونِ فاحشه یا ناپاک توی نَکنه
 و خاتونی ره که از شوی خُو خطِ گِرِفته نگیره، چراکه پیشوایو بلده خُداى خُو مُقَدَّس
 آسته. ^۸ شمو باید پیشوا ره مُقَدَّس بدنید، چراکه اُو خوراکِ خُداى شمو ره تقدیمِ مونه.
 پس اُو باید بلده شمو مُقَدَّس بشه، چُون ما خُداوند که شمو ره تقدیسِ مُونم، مُقَدَّس
 اَسْتُمْ.

^۹ اگه دُخترِ یگ پیشوا دَ سِبیلِه فاحشه‌گری خود ره بے عِزّت کنه، اُو آته خُو ره بے حُرمتِ
 کده؛ اُو باید دَ آتِشِ سوختنده شنه.

۱۰ پیشوای که د مینکل برارون خُو مقامِ باله دَره و د سرِ شی روغونِ مَسَحِ شیو شُدِه و تعیین شُدِه تا کالای پیشوایی بپوشه، باید دَ وختِ ماتمِ موی سرِ خُو ره جنگل ایله نَکَنه و جاغِه خُو ره چک نَکَنه. ۱۱ او باید دَ سرِ هیچ مُرده نَرَوِه، حتی بخاطرِ آته و آبه خُو ام خود ره ناپاک نَکَنه. ۱۲ او باید از جایگاهِ مُقدَّسِ بَرُو نَرَوِه و جایگاهِ مُقدَّسِ خُدای خُو ره بے حُرمتِ نَکَنه، چراکه روغونِ مَسَحِ خُدای شی مثلِ تاجِ دَ سرِ اَزُو آسته. ما خُداوند آسْتَم. ۱۳ او باید قد خاتُونی توی کُنه که دُخترِ خانه بَشَه. ۱۴ او خاتُونِ بیوه، خاتُونِ خطِ گِرِفْتِه و خاتُونِ ناپاک یا فاحِشَه ره نَگِیره، بلکه قد دُخترِ خانه از اولادِ بابَه خود خُو توی کُنه ۱۵ تا اولادِه خُو ره دَ مینکلِ قَوْمِ خُو بے حُرمتِ نَکَنه. ما خُداوند آسْتَم که او ره تقدیسِ مُونُم.

۱۶ خُداوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ۱۷ "قد هارونِ گپ زده بُگی، هیچ کُدم از اولادِه تُو دَ تمامِ نسلِ های خُو که دَ جِسْمِ خُو عیبِ دَشْتَه بَشَه، نَباید نزدیکِ بیبه تا خوراکِ خُدای خُو ره تقدیمِ کُنه. ۱۸ آرے، هر کس که دَ جِسْمِ خُو عیبِ دَره نَباید نزدیکِ بیبه: نَه آدمِ کور، نَه آدمِ شَل، نَه آدمِ مَنقَه و کسی که سُوءِ شکلِ آسته، ۱۹ نَه کسی که پایِ میده یا دِستِ میده آسته، ۲۰ نَه پُشتِ بُوغُنْد، نَه آدمِ پیلَه-عَلِچَه، نَه کسی که دَ چیمِ خُو کُلِ دَره، نَه کسی که داینه رِمِ تُو دَره، نَه گرگی و نَه امِ کسی که چوره آسته. ۲۱ از اولادِه هارونِ پیشوا هر کُدمِ شی که دَ جِسْمِ خُو عیبِ دَشْتَه بَشَه، باید نزدیکِ نیه و هدیه های خاصِ خُداوند ره تقدیمِ نَکَنه؛ آرے ازی که او دَ جِسْمِ خُو عیبِ دَره، نَباید بلده تقدیمِ کدونِ خوراکِ خُدای خُو نزدیکِ بیبه. ۲۲ او میتنه از خوراکِ خُدای خُو بُوخوره، ام از مُقدَّسِ شی و ام از مُقدَّسْتَرینِ شی. ۲۳ لیکن او باید دَ پُشتِ پرده داخلِ نَشْنه و دَ قُربانگاهِ نزدیکِ نَشْنه، چراکه او دَ جِسْمِ خُو عیبِ دَره؛ نَشْنه که جای های مُقدَّسِ مَرَه بے حُرمتِ کُنه. ما خُداوند آسْتَم که اونا ره تقدیسِ مُونُم."

۲۴ پس موسیٰ امی تورا ره دَ هارون و باچه های شی و دَ پگِ بنی اسرائیل گُفت.

دَ بَارِهٖ مُقَدَّسٌ بُودُونِ هَدِيهٖ هَا

۲۲

۱ خُداوندِ قَدِ مُوسَى گپِ زَدِهٖ گُفَت: ۲ «دَ هَارُونِ وَ بَاچِهٖ هَايِ شِي بُوگِي كِه قَدِ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ كِه بَنِي إِسْرَائِيلِ بَلَدِهٖ مِهٖ وَ قَفِ مُونِهٖ قَدِ اِحْتِيَاظِ رِفْتَارِ كُنِهٖ تَا نَامِ مُقَدَّسِ مَرِهٖ بِي حُرْمَتِ نَكُنِهٖ. مَا خُداوندِ اَسْتَم. ۳ دَزْوَا بُوگِي، ۱ از پِگِ اَوْلَادِهٖ شُمُو دَ تَمَامِ نَسْلِ هَايِ شُمُو، اگِهٖ كُدَمِ كَسِ دَ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ كِه بَنِي إِسْرَائِيلِ بَلَدِهٖ خُداوندِ وَ قَفِ مُونِهٖ نَزْدِيكِ شُنِهٖ وَ نَاپَاكِي دَ بَلِهٖ شِي بَشِهٖ، اُو نَفَرِ بَايَدِ اَزِ حُضُورِ مِهٖ قَطْعِ شُنِهٖ. مَا خُداوندِ اَسْتَم.»

۴ هِيچِ كُدَمِ اَزِ اَوْلَادِهٖ هَارُونِ كِه مَرَضِ كَوْلِي^a يَا اَوْرِيزِي دَشْتِهٖ بَشِهٖ، اِجَازِهٖ خُورْدُو اَزِ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ رِهٖ نَدْرِهٖ تَاكِهٖ پَاكِ نَشُدِهٖ. كَسِي كِه دَ يِگُو چِيْزِ دِسْتِ بَرَنِهٖ كِه دَ وَسِيْلِهٖ جَسَدِ مُرْدِهٖ نَاپَاكِ شُدِهٖ يَا آدَمِي كِه اُو مَنِي اَزُو اِنْزَالِ شُنِهٖ، ۵ يَا كَسِي كِه دَ خِرْنَدِهٖ^b دِسْتِ بَرَنِهٖ وَ دَ وَسِيْلِهٖ اَزُو نَاپَاكِ شُنِهٖ، يَا دَ يِگُو اِنْسَانِ دِسْتِ بَرَنِهٖ كِه دَ وَسِيْلِهٖ اَزُو نَاپَاكِ شُنِهٖ، هَرِ نَاپَاكِي كِه اُو دَشْتِهٖ بَشِهٖ، ۶ اُوخْتِهٖ اَمُو نَفَرِ كِه دَ اَمَزِي چِيْزَا دِسْتِ زَدِهٖ تَا شَامِ نَاپَاكِ مُونِهٖ. اُو تَا غَيْبِيكِهٖ جِسْمِ خُو رِهٖ قَدِ اُو غُسْلِ نَدَدِهٖ، نَبَايَدِ اَزِ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ بُوخُورِهٖ. ۷ وَخْتِيكِهٖ اَفْتُو بَشِيْنِهٖ اُو پَاكِ مَوْشِهٖ وَ بَعْدِ اَزُو مِيْتِنِهٖ اَزِ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ بُوخُورِهٖ، چِرَاكِهٖ اُونَا خُورَاكِ اَزُو اَسْتِهٖ. ۸ گُوشْتِ حَيَوَانِي رِهٖ كِه خُودْمُرْدِهٖ بَشِهٖ يَا دَ وَسِيْلِهٖ جَانُورِ دَرِنَدِهٖ كُشْتِهٖ شُدِهٖ بَشِهٖ اُو نَبَايَدِ بُوخُورِهٖ تَا دَ وَسِيْلِهٖ اَزُو نَاپَاكِ نَشُنِهٖ. مَا خُداوندِ اَسْتَم.

۹ پِيْشُو اِيُو بَايَدِ اِحْكَامِ مَرِهٖ نِگَاهِ كُنِهٖ تَا گُناهِكَارِ نَشُنِهٖ وَ بَخَاطِرِ بِي حُرْمَتِي دَ اِحْكَامِ مِهٖ نَمُرِهٖ. مَا خُداوندِي اَسْتَم كِه اُونَا رِهٖ تَقْدِيْسِ مُوْنَم. ۱۰ هِيچِ نَفَرِ بَرُونِي بَايَدِ اَزِ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ نَخُورِهٖ. مِهْمُو وَ مُزْدُورِ پِيْشُو اَمِ اِجَازِهٖ نَدْرِهٖ كِه اَزِ هَدِيهٖ هَايِ مُقَدَّسِ بُوخُورِهٖ. ۱۱ لِيكِنِ اگِهٖ پِيْشُو يِگِ نَفَرِ رِهٖ قَدِ پِيْسِهٖ خُو بَخْرِهٖ اُو مِيْتِنِهٖ اَزُو بُوخُورِهٖ؛ وَ كَسِي كِه دَ

^a ۲۲:۴ دَ جَايِ «مَرَضِ كَوْلِي» دَ زِيُونِ عِبْرَانِي «مَرَضِ جَلْدِي سَارِي» نُوْشْتِهٖ يِهٖ. ^b ۲۲:۵ بَلَدِهٖ مَعْنَايِ

«خِرْنَدِهٖ» دَ فِصْلِ ۱۱ آيِهٖ ۴۲ رُجُوعِ كُنِيْد.

خانه پیشوا زیده شده، ام میتنه از خوراکِ اَزُو بُخوره. ^{۱۲} اگه دُخترِ پیشوا قد یگ نفرِ بُرونی توی کُنه، اُو نَباید از هدیه های مُقَدَّسِ بُخوره. ^{۱۳} لیکن اگه دُخترِ پیشوا بیوه یا خطِ گِرِفته بَشه و اولادِ نَدشته بَشه و پس دَ خانه آتِه خُو اَمده بَشه رقمی که دَ دورونِ جوانی خُو بُود، اُو میتنه از خوراکِ آتِه خُو بُخوره. خُلاصه، هیچ نفرِ بُرونی نَباید اَزُو خوراکِ بُخوره.

^{۱۴} اگه یگ نفرِ نافامیده از هدیه های مُقَدَّسِ بُخوره، اُو باید پَنج-یگ شی ره دَ بله شی اضافه کُنه و هدیه مُقَدَّسِ ره دَ پیشوا بَدیه. ^{۱۵} پیشوا یو باید هدیه های مُقَدَّسِ ره که بنیِ اِسْرَائیلِ دَ خُداوند تقدیم مونه، بے حُرْمَتِ نَکُنه. ^{۱۶} و باعثِ نَشْنه که اونا دَ وسیله خوردونِ هدیه های مُقَدَّسِ مُرتکبِ جُرمی شُنه که جرمانه میخایه، چُون ما خُداوند اَسْتَم که اونا ره تقدیس مُونم.

قربانی که قبول نموشه

^{۱۷} خُداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^{۱۸} "قد هازُون و باچه های شی و قد پگِ بنیِ اِسْرَائیلِ گپ زده دَزوا بُگی، 'از قومِ اِسْرَائیلِ^۱ و بیگنه گونی که دَ اِسْرَائیلِ زندگی مونه هر کسی که کُدمِ قُربانی تقدیم مونه، چی نذر بَشه، چی قُربانی داوطلبانه که دَ عنوانِ قُربانی سوختنی دَ خُداوند تقدیم موشه، ^{۱۹} بلده ازی که قُربانی از طرف شُمو قبول شُنه اُو باید یگ حیوانِ نَر و بے عیب از گاوو، از گوسپندو یا بُرْها بَشه. ^{۲۰} حیوانی ره که عیب دره، تقدیم نَکُنید، چُون اُو از طرف شُمو قبول نموشه.

^{۲۱} وختیکه یگ نفرِ قُربانی سلامتی ره دَ خُداوند تقدیم مونه، چی بلده پوره کدونِ نذر بَشه، چی بلده قُربانی داوطلبانه، چی از گله بَشه، چی از رمه، اُو باید نَر و بے عیب بَشه تا قبول شُنه. دَزُو باید هیچ عیب نَبشه. ^{۲۲} حیوانِ کور، استغو میده، زخمی، آوله دار، ریم تُو یا گرگی ره دَ خُداوند تقدیم نَکُنید؛ هیچ کُدمِ امزیا دَ عنوانِ هدیه خاص

^۱ ۲۲: ۱۸ دَ جای «قومِ اِسْرَائیلِ» دَ زیونِ عبرانی «خانهِ اِسْرَائیلِ» نوشته یه.

بلده خُداوند دَ بِلِه قُربانگاه تقدیم نَشْنِه. ^{۲۳} لیکن گاو یا مالی که اعضای جسم شی از حد دراز یا کوتاه بشه، اُو ره میتینید دَ عنوان قُربانی داوطلبانه تقدیم کُنید، ولے بلده نذر قابل قبول نییه. ^{۲۴} حیوانی که خایه شی کفته شده بشه یا فشار دده شده بشه یا پاره شده بشه یا منئی شده بشه، اُو ره دَ خُداوند تقدیم نکُنید. شُمو دَ سرزمین خُو ای رقم نکُنید ^{۲۵} و از بیگنه گو ام از ای رقم حیوانا نگیرید که دَ عنوان خوراک دَ خُداي خُو تقدیم کُنید؛ چُون اونا ناقص و عیبی آسته و از طرف شُمو قبول نمُوشه. ”

^{۲۶} خُداوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^{۲۷} ”وختیکه یگ گاو یا گوسپو و یا بز زیده مُوشه، اُو باید تا هفت روز دَ پیش آبه خُو بَمَنه و از روز هشتم بعد اُو بلده قُربانی دَ عنوان هدیه خاص خُداوند قابل قبول آسته. ^{۲۸} لیکن گاو یا مال ره قد چوچه شی قتی دَ یگ روز حلال نکُنید. ^{۲۹} وختیکه قُربانی شکرگزاری ره دَ خُداوند قُربانی مُونید، اُو ره دَ طریقه قُربانی کُنید که از طرف شُمو قبول شنه. ^{۳۰} گوشت ازو باید دَ امزو روز خورده شنه و هیچ چیز شی تا صبح باقی نَمَنه. ما خُداوند آسْتُم.

^{۳۱} پس احکام مَره نگاه کُنید و اونا ره دَ جای بیرید. ما خُداوند آسْتُم. ^{۳۲} نام مُقَدَّس مَره بے حُرمت نکُنید تا ما دَ مینکل بنی اسرائیل مُقَدَّس بشُم. ما خُداوند آسْتُم که شُمو ره تقدیس مُونم، ^{۳۳} ما که شُمو ره از سرزمین مصر برو اوردُم تا خُداي شُمو بشُم. ما خُداوند آسْتُم.”

دَ باره زمان های تعیین شده

^۱ خُداوند قد موسیٰ گپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنی اسرائیل توره گُفته دزوا بُگی، اینیا زمان های آسته که خُداوند تعیین کده تا شُمو دَ عنوان عیدهای مُقَدَّس اعلان کُنید. اینیا زمان های مه آسته:

روز آرام

۳ د یک هفته شش روز کار کنید، لیکن روز هفتم، روز آرام بلده آرام کدو و مراسم مقدّس آسته. د امزو روز هیچ کار نکینید؛ او یگ روز آرام د احترام خداوند د تمام جای های بود-و-باش شمو آسته.

عید پصح و فطیر

۴ اینیا زمان های تعیین شده خداوند آسته، عید های مقدّس که شمو باید د وختای مقرر شده ازوا برگزار کینید. ۵ د ماه اول، د روز چاردهم د غیت آفتو ششتو قربانی پصح د خداوند تقدیم شنه؛ ۶ د روز پوزدهم امزو ماه، عید فطیر بلده خداوند آسته؛ د مدت هفت روز شمو نان فطیر بخورید. ۷ د روز اول شمو یگ جلسیه مقدّس برگزار کینید؛ د امزو روز هیچ کار روزمره خو ره انجام ندید. ۸ بلده هفت روز شمو هدیه های خاص بلده خداوند تقدیم کینید و د روز هفتم یگ مراسم مقدّس برگزار شنه؛ د امزو روز هیچ کار روزمره خو ره انجام ندید.

عید نوبّر حاصلات

۹ خداوند قد موسی گپ زده گفت: ۱۰ "قد بنی اسرائیل گپ زده دزوا بگی، وختی د سرزمینی که ما دز شمو میدیم داخل موشید و حاصل شی ره دزو مونید، اوخته یگ قوده از نوبّر حاصلات خو د دیر پیشوا بیرید. ۱۱ اوخته پیشوا قوده ره د حضور خداوند بلند کنه تا او از طرف شمو قبول شنه؛ پیشوا قوده ره د روز بعد از روز آرام بلند کنه. ۱۲ د روزی که قوده ره بلند مونید، شمو یگ گوسپون یگ ساله بے عیب ره د عنوان قربانی سوختنی د حضور خداوند تقدیم کینید؛ ۱۳ هدیه غله-و-دانه ازو دو حصه از ده

حِصَّه يِگ ايفه^a بَهترين آردِ روغو گت شُدِه آسته، اِي يِگ هديِه خاص و خوشبُوي مَورِدِ پَسندِ خُداوند آسته؛ امچنان هديِه وُچي کَدَنِي اَزو يِگ حِصَّه از چار حِصَّه يِگ هِين^b شرابِ انگور آسته. ۱۴ شُمو نان، غَلَّه-و-دانه پَريو شُدِه و خوشه هاي تازه ره تا روزي ره نَخورِيد تا وختيکه قُرباني خُداي خُو ره تَقْدِيم کُنِيد. اِي يِگ قانُونِ دايمي بَلدِه پَگِ نسل هاي شُمو دَ تمامِ جاي هاي بُوَد-و-باش شُمو آسته.

عِيدِ پَنجَاهُم

۱۵ از صَباحِ امزُو روزِ آرام، يعني بعد از روزي که قَوَدِه هديِه بَلند کَدَنِي ره مِيرِيد، هفت هفتِه پُوره ره بَلدِه خُو حِساب کُنِيد. ۱۶ تا صَباحِ روزِ آرامِ هفتمِ حِساب کُنِيد که پَنجاه روز موشه، اوخته يِگ هديِه غَلَّه-و-دانه نَو دَ خُداوند تَقْدِيم کُنِيد. ۱۷ دَ امزُو روز هر کُدَم شُمو از خانه هاي خُو دُو نان ره دَ عِنوانِ هديِه بَلند کَدَنِي بِيرِيد، هر نان از دُو دَهَم يِگ ايفه بَهترين آردِ خَميرمايه تُو پُخته شُدِه بَشِه؛ اونا هديِه نَوَبَرِ حاصِلاتِ بَلدِه خُداوند آسته. ۱۸ قد نان ها قَتِي هفت گوسپونِ يِگ سالِه بے عيب، يِگ نَرگاو و دُو قُوچِ ره تَقْدِيم کُنِيد. اونا قد هديِه غَلَّه-و-دانه و هديِه وُچي کَدَنِي خُو يِگ قُرباني سوختني بَلدِه خُداوند آسته، يِگ هديِه خاص و خوشبُوي مَورِدِ پَسندِ خُداوند. ۱۹ شُمو امچنان يِگ ثَکه ره بَلدِه قُرباني گناه و دُو بارِه نَر يِگ سالِه ره دَ عِنوانِ قُرباني سلامتِي تَقْدِيم کُنِيد. ۲۰ پيشوا بايد اَمُو دُو بارِه نَر ره قد نانِ نَوَبَرِ حاصِلاتِ دَ عِنوانِ هديِه بَلند کَدَنِي دَ حُضُورِ خُداوند بَلند کُنِه؛ اونا دَ خُداوند مُقَدَّس آسته و بَلدِه پيشوا دَدِه شُنِه. ۲۱ دَ امزُو روز شُمو بايد اعلانِ کده يِگ جلسِه مُقَدَّس بَرگزار کُنِيد و هيچ کارِ روزمره خُو ره انجام نَدِيد. اِي يِگ قانُونِ دايمي دَ پَگِ نسل هاي شُمو دَ تمامِ جاي هاي بُوَد-و-باش شُمو آسته.

^a ۲۳:۱۳ تقريباً دُو كيلو. ^b ۲۳:۱۳ تقريباً يِگ ليتر.

۲۲ وختیکه حاصلِ زمینِ خُو ره دِرَو مُونید، جَغِه زمینِ خُو ره دِرَو نَکْنِید و خوشه های ره که بعد از دِرَو باقی منده جَم نَکْنِید، بلکه اونا ره بلده مردُمایِ غریب و بیگنه ایله بَدِید. ما خُداوند، خُدایِ شُمُو اَسْتُم.

عیدِ شیپورها

۲۳ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۲۴ ”قد بنی اسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی، دَ ماهِ هفتم، روزِ اوّلِ ماهِ باید بلده شُمُو یگ روزِ آرام بَشه، یگ مراسمِ مُقَدَّسِ یادِ آوری که قد آوازِ شیپورها اِعلانِ مُوشه. ۲۵ دَ امزُو روزِ هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام نَدِید، بلکه هدیه خاص دَ خُداوند تقدیم کُنید.“

روزِ کِفاره

۲۶ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۲۷ ”دَ روزِ دَهَمِ امزی ماهِ هفتم روزِ کِفاره آسته. اُو باید بلده شُمُو یگ مراسمِ مُقَدَّسِ بَشه. دَ امزُو روزِ شُمُو باید خودون ره پرهیز^a کُنید و هدیه خاص بلده خُداوند تقدیم کُنید. ۲۸ دَ امزُو روزِ هیچ کار نَکْنِید، چراکه اُو روزِ کِفاره آسته تا بلده شُمُو دَ حُضُورِ خُداوند، خُدایِ شُمُو کِفاره شُنه. ۲۹ هر کسی که دَ امزُو روزِ خود ره پرهیز نَکُنه، اُو باید از قَوْمِ خُو قطع شُنه. ۳۰ و هر کسی که دَ امزُو روزِ کُدَمِ کار انجام بَدِیه، ما اُو ره از مینکلِ قَوْمِ شی نَابُودِ مُونم. ۳۱ دَ امزُو روزِ هیچ کار ره انجام نَدِید. ای یگ قانُونِ دایمی دَ پگِ نسلِ هایِ شُمُو دَ تمامِ جایِ هایِ بُود-و-باش شُمُو آسته. ۳۲ اُو بلده شُمُو یگ روزِ کاملاً آرام بَشه و دَ اُو روزِ شُمُو خودون خُو ره پرهیز کُنید؛ از شامِ روزِ نُهَمِ ماهِ هفتم تا شامِ روزِ دَهَمِ، روزِ آرام ره نگاه کُنید.“

^a ۲۷:۲۳ پرهیز یعنی از خوراک، از زناشویی و دیگه لذت های دنیا.

عیدِ چپری ها

۳۳ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گفت: ۳۴ "قد بنی اسرائیل توره گفته دزوا بگی: د روزِ پوزدَهَمِ امزی ماهِ هفتم، عیدِ چپری ها بلده هفت روز د احترامِ خُداوند آسته. ۳۵ د روزِ اوّل یگ جلسِه مُقدّس برگزار شنه؛ د امزو روز هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام ندید. ۳۶ بلده هفت روز هدیه های خاص بلده خُداوند تقدیم کنید؛ د روزِ هشتم بسم جلسِه مُقدّس ره برگزار کنید و هدیه های خاص بلده خُداوند تقدیم کنید. ای ختمِ عید آسته؛ د امزی روز هیچ کارِ روزمره خُو ره انجام ندید.

۳۷ اینیا زمان های تعیین شده خُداوند آسته که شمو باید د عنوانِ مراسم های مُقدّس اعلان کنید تا هدیه های خاص بلده خُداوند تقدیم کنید، یعنی قربانی های سوختنی، هدیه های غله-و-دانه، قربانی های سلامتی و هدیه های وچی کدنی ره، هر کدم شی ره د روزِ مُعین شی. ۳۸ امی زمان ها علاوه از روزای آرام خُداوند، علاوه از هدیه های شمو، علاوه از پگِ نذر های شمو و علاوه از تمام هدیه های داوطلبانه که شمو د خُداوند تقدیم مونیید آسته.

۳۹ د روزِ پوزدَهَمِ ماهِ هفتم، وختیکه حاصلِ زمی ره جم کدید، عیدِ خُداوند ره بلده هفت روز برگزار کنید؛ یگ روزِ آرام د روزِ اوّل و یگ روزِ آرام د روزِ هشتم آسته. ۴۰ د روزِ اوّل میوهِ بهترین درختا، شاخه های درختای خُرما و شاخه های درختای پُربلگ و بید های لب جوی ره بلده خُو بگیرید و د حُضورِ خُداوند، خُدای خُو بلده هفت روز خوشی کنید. ۴۱ شمو هر سال امی عید ره بلده هفت روز د احترامِ خُداوند برگزار کنید. ای یگ قانونِ دایمی بلده تمام نسل های شمو آسته؛ د ماهِ هفتم امی عید ره برگزار کنید. ۴۲ شمو بلده هفت روز د چپری ها زندگی کنید؛ پگِ باشنده های اصلی اسرائیل باید د چپری ها زندگی کنه، ۴۳ تا نسل های آینده شمو بدنه، که ما بنی اسرائیل ره

وختیکه از سرزمینِ مصر بُرو اوردُم، اونا ره دَ چِپِری ها جای-د-جای کدُم. ما خُداوند، خُدای شُمو آسْتُم. ”

۴۴ دَ امزی رقم، مُوسیٰ های تعیین شُدِه خُداوند ره بِلدِه عیدها دَ بَنی اسرائیل اعلان کد.

قانون دَ باره چراغدان و میز نان

۲۲ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زده گُفت: ۲ ”دَ بَنی اسرائیل امر کُو که روغون خالص زیتون کُفته شُدِه بِلدِه چراغ ها بیره تا چراغ ها دایم روشو بَشِه. ۳ هارون باید چراغا ره دَ مَنِه خیمه مُلاقات دَ برون پردِه صندوق شهادت آماده کُنه، تا که از شام تا صُبح دَ حُضور خُداوند همیشه روشو بَشِه. ای بِلدِه تمام نسل های شُمو یگ حکم دایمی آسْتِه. ۴ هارون باید چراغا ره همیشه دَ بله چراغدانِ طِلائی خالص † دَ حُضور خُداوند آماده نگاه کُنه.

نانِ مُقدَّس

۵ از بهترین آرد بگیر و ازو دوازده نانِ ثِکی پُخته کُو، هر کدُم شی دُو حصّه از ده حصّه یگ ایفه بَشِه. ۶ اوخته اونا ره دَ دُو قطار، دَ هر قطار شش نان دَ بله میزی که قد طِلائی خالص پوشنده شُدِه دَ حُضور خُداوند بچین. ۷ دَ بله هر قطارِ نان، بُخور خوشبوی خالص ره بیل تا دَ عنوانِ نشانی نان تقدیم شُنه و یگ هدیه خاص بِلدِه خُداوند بَشِه. ۸ هر روز آرام هارون باید اونا ره دَ حُضور خُداوند دَ ترتیب بچینه؛ ای یگ تعهد دایمی از طرفِ بَنی اسرائیل آسْتِه. ۹ نان ها از هارون و باچه گون شی مُوشه که باید اونا ره دَ یگ جای مُقدَّس بُخوره، چُون امی نان ها از هدیه های خاص خُداوند بِلدِه ازو کاملاً مُقدَّس آسْتِه. ای حق دایمی ازو آسْتِه.”

† ۲۴:۴ خروج ۲۵:۳۱

مجازاتِ آدمِ کُفرگویی

۱۰ دَ امزُو عَیْتِ باچِه یِگ خاتُونِ اِسْرائیلی که آتِه شی یِگ مردِ مِصری بُوْد، بُر شُدِه دَ مینکلِ بَنیِ اِسْرائیلِ اَمَد؛ و باچِه خاتُونِ اِسْرائیلی قد یِگ نفرِ اِسْرائیلی دَ مَنِه خیمه‌گاهِ جنگِ کد. ۱۱ اوخته باچِه خاتُونِ اِسْرائیلی کُفرگویی کده نام^a خُداوند[‡] ره نالتِ کد. پس مردُم اُو ره گِرِفْتِه دَ پِیشِ مُوسی اُورِد. نامِ اِبِه امزُو باچِه شلومیتِ دُخترِ دِبری از طایفه دان بُوْد. ۱۲ اونا اُمُو باچِه ره دَ بَندی‌خانه اَندخت تا خاست-و-اِرادِه خُداوند بِلدِه ازوا معلوم شُنه.

۱۳ و خُداوند قد مُوسی گپ زَدِه گُفت: ۱۴ "اُمُو کسی که نالتِ کده، اُو ره از خیمه‌گاهِ بُرو بُبر و پگِ کسای که شَنِیدِه دِستای خُو ره دَ سِرِ ازو بیلِه و بعد ازو تمامِ جماعتِ اُو ره سنگسار کُنه. ۱۵ قد بَنیِ اِسْرائیلِ توره گُفته بُگی، 'هر کسی که خُدا یِگ خُو ره نالتِ کُنه، جَزایِ گُناهِ خُو ره مینگرِه. ۱۶ و هر کسی که دَ نامِ خُداوند کُفرگویی کُنه، اُو حتماً باید کُشته شُنه. تمامِ جماعتِ باید اُو ره سنگسار کُنه، چی بیگنه بَشِه، چی اِسْرائیلی اصلی. یِگ نفر وختیکِه دَ نامِ خُداوند کُفرگویی مونه، اُو باید کُشته شُنه.

۱۷ هر کسی که یِگ آدمِ ره بُکُشه، اُو باید کُشته شُنه. ۱۸ هر کسی که یِگ حیوانِ ره بُکُشه باید تاوانِ ازو ره بَدیه، یعنی جانِ دَ عَوْضِ جان. ۱۹ هر کسی که همسایه خُو ره عیبی کُنه، اُمُو کارِ ره که اُو کده، اُمُو کارِ باید دَ حَقِّ ازو انجام دَدِه شُنه: ۲۰ یعنی میده کدو دَ عَوْضِ میده شُدگی، چیم دَ عَوْضِ چیم، دندو دَ عَوْضِ دندو؛ خُلاصه اُمُو رقمِ که اُمُو نفرِ ره عیبی کده، اُمُو رقمِ خودِ ازو باید عیبی شُنه. ۲۱ کسی که یِگ حیوانِ ره بُکُشه، تاوانِ شی ره باید بَدیه، لیکن کسی که اِنسانِ ره بُکُشه، اُو باید کُشته شُنه.

^a ۲۴:۱۱ بَنیِ اِسْرائیلِ دَ جایِ کَلِمِه «خُداوند» از کَلِمِه «نام» اِستفاده مُوکد، چُون دَ توراتِ نَوِشته شُدِه که "نامِ خُداوند، خُدا یِگ خُو ره دَ مقصدِ باطلِ دَ زبونِ خُو نَبِرُو."

۲۲ شمو باید بلده بیگنه و اسرائیلی اصلی یگ قانون دشته بشید؛ ما خداوند، خدای شمو آستم. ۲۲

۲۳ اوخته موسی امی چیزا ره د بنی اسرائیل گفت و اونا امو نفر کفرگوی ره از خیمه گاه برو برده سنگسار کد. بنی اسرائیل امو رقم کد که خداوند د موسی امر کدد.

سالِ آرام

۲۵ ۱ خداوند د کوه سینا قد موسی گپ زده گفت: ۲ "قد بنی اسرائیل توره گفته دزوا بگی، وختی د سرزمینی که ما دز شمو میدیم داخل موشید، اوخته زمی باید د احترام خداوند آرام کنه. ۳ بلده شش سال زمینای خو ره کشت کنید و دمزو شش سال تاکای انگور خو ره تاکبری کنید و حاصل ازوا ره جم کنید. ۴ لیکن سال هفتم باید کاملاً سال آرام بلده زمی بشه، یگ سال آرام د احترام خداوند. د امزو سال زمین خو ره کشت نکنید و تاکای انگور خو ره تاکبری نکنید. ۵ چیزی که د زمین شمو سربخود سوز مونه، او ره درو نکنید و انگورای تاک خو ره که تاکبری نکدید، جم نکنید؛ ببلید که امو سال بلده زمی یگ سال آرام بشه. ۶ لیکن شمو میتنید امزو چیزای که زمی د دورون سال آرام خو حاصل میدیه بخورید؛ خود شمو، غلامای شمو، کنیزای شمو، مزدورای شمو و بیگنه های که قد شمو زندگی مونه؛ ۷ و بلده چارپایای شمو و جانورای وحشی سرزمین شمو تمام حاصل زمی خوراک آسته.

سالِ پنجاهم

۸ شمو باید بلده خو هفت سال آرام سال ها ره حساب کنید، یعنی هفت ضرب هفت سال و سال های هفت سال آرام بلده شمو چل-و-نه سال موشه. ۹ اوخته د روز دهم ماه هفتم شمو د آواز بلند شیپور بزینید؛ د روز کفار که روز دهم آسته د سراسر سرزمین شمو باید شیپور زده شنه. ۱۰ شمو سال پنجاهم ره مقدس حساب کنید و آزادی ره د

سرزمین خُو دَ تمامِ باشنده های شی اعلان کُنید. ای بَلدِه شُمو یگ «سالِ جشن» بَشه؛ هر کُدَم شُمو پس دَ خانه-و-جای خُو بورید و هر کُدَم شُمو پس دَ مینکلِ اولادِ بابِه خُو بورید. ۱۱ سالِ پنجاهم بَلدِه شُمو «سالِ جشن» بَشه؛ دَ او سالِ کِشت-و-کار نَکُنید و حاصلِ خودروی ره دَرَو نَکُنید و انگورا ره از تاک های که تاک بری نَشده، نَچینید، ۱۲ چراکه سالِ جشن آسته؛ او بَلدِه شُمو مُقدَس بَشه؛ دَ امزو سالِ تنها چیزای ره بَخورید که دَ زمی سربخود سَوَز مونه.

۱۳ دَ امزی «سالِ جشن» هر کُدَم شُمو پس دَ جای-و-خانه خُو بورید. ۱۴ اگه یگ زمی ره دَ همسایه خُو سودا مُونید یا از همسایه خُو میخرید، یگدیگه خُو ره بازی نَدید. ۱۵ زمی ره دَ مطابقِ تعدادِ سال های بعد از سالِ جشن از همسایه خُو بخر، یعنی او مطابقِ سال های حاصلاتِ باقی مَنده، زمی ره بَلدِه تُو سودا کُنه. ۱۶ اگه تا سالِ پنجاهم سال های کلو مَنده بَشه، قِیمَت شی ره کلو کُو و اگه سال های شی کم مَنده بَشه، قِیمَت شی ره کم کُو، چراکه تنها حاصلِ سال های باقی مَنده دَز شُمو سودا موشه. ۱۷ شُمو یگدیگه خُو ره بازی نَدید؛ از خُدای خُو بترسید. ما خُداوند خُدای شُمو آسَتم.

۱۸ شُمو قانونای مَره دَ جای بیرید و احکام مَره نگاه کده عملی کُنید تا بتنید دَ سرزمین خُو دَ اَمَنیتِ زندگی کُنید. ۱۹ اوخته زمی حاصلِ خُو ره میدیه و شُمو سیر مَخورید و دَ اَمَنیتِ دَز شی زندگی مُونید. ۲۰ اگه شُمو بُگید، ”دَ سالِ هفتم مو چیزخیل بَخوری اگه کِشت نَکنی و حاصلِ خُو ره جم نَکنی؟“ ۲۱ ما دَ سالِ ششم بَرکت خُو ره دَ بَله شُمو رِبی مَوتم، دَ اندازه که زمی حاصلِ سه ساله ره بَلدِه شُمو بدیه. ۲۲ وختیکه شُمو دَ سالِ هشتم زمین خُو ره کِشت کُنید، هنوز ام از حاصلِ کهنه مَخورید و دَ سالِ نهم تا غیتیکه حاصلِ شی مییه، شُمو از حاصلِ کهنه مَخورید.

بازخریدِ مُلک-و-زمی

۲۳ زمی ره بلده همیشه سودا نکنید، چون زمی از مه یه؛ شمو د پیش ازمه مُسافر و مهمو آستید. ۲۴ د تمام سرزمین خو که زمی گرفتید، باید حق بازخرید شی ره د صاحب اصلی شی بدید. ۲۵ اگه یگ برار اسرائیلی شمو دست‌تنگ شده یگ توته زمین خو ره سودا مونه، اوخته یکی از قومای نزدیک شی باید بییه و چیزی ره که برار شی سودا کده بازخرید کنه. ۲۶ اگه امو نفر کدم کسی ره نداشتنه بشه که بازخرید کنه، ولے پسان اموقس پیسه د دست بیره که بتنه زمین خو ره بازخرید کنه، ۲۷ اوخته او سال های فروش زمی ره حساب کنه و باقی‌منده قیمت شی ره پس د امزو کس بدیه که زمی ره د بله شی سودا کدد؛ و زمین شی دزو پس دده شنه. ۲۸ لیکن اگه توان پس خریدون شی ره نداشتنه بشه، اوخته چیزی که سودا شده، تا سال جشن د پیش کسی که او ره خریده، باقی بُمنه؛ مگم د سال جشن باید پس دده شنه و صاحب اصلی زمی پس د مُلک-و-جای خو بییه.

۲۹ اگه یگو کس جای زندگی خو ره که د منه شار دیوالدار بشه سودا کنه، بعد از سودا کدون شی تا یگ سال حق بازخرید شی ره دره؛ امی حق بازخریدو فقط بلده یگ سال آسته. ۳۰ و اگه پیش از تکمیل شدن یگ سال پوره بازخرید نشد، اوخته امو خانه که د شار دیوالدار آسته بلده دایم د امزو کسی که خریده و د نسل های ازو تعلق میگیره؛ او نباید د سال جشن پس دده شنه. ۳۱ لیکن خانه‌های که د آغیلا آسته و د گرد خو دیوال ندره، باید د جمله زمین اطراف حساب شنه. اونا میتنه بازخرید شنه و د سال جشن پس دده شنه. ۳۲ د باره شارای لاویا: خانه های که د شارای لاویا آسته، اونا همیشه حق بازخرید ازوا ره دره. ۳۳ چیزی که از ملکیت لاویا قابل بازخرید بشه، یعنی خانه سودا شده د شارای که دزوا تعلق دره، د سال جشن باید پس دده شنه، چون

خانه‌های شارای لاویا مُلکیتِ ازوا دَ مینکلِ بنی اسرائیل آسته. ^{۳۴} لیکن علفچر های
که دَ گرد-و-برِ شارای لاویا آسته سودا نَشْنه، چُون اونا مُلکیتِ دایمی ازوا آسته.

کومک بلده غریبا

^{۳۵} اگه برارِ اسرائیلی تُو دست‌تنگ شده دَ حالتِ خرابِ پیشِ ازتو مییه، تُو دَزُو کومک
کو، رقمی که دَ بیگنه یا مُسافرِ کومک مونی تا اُو بتنه قد تُو زندگی کنه. ^{۳۶} ازو
سود نگیر و فایده‌کشی نکُو، بلکه از خُدای خُو پترس و بیل که امو برارِ اسرائیلی تُو
قد تُو زندگی کنه. ^{۳۷} پیسِه خُو ره بلده ازو سرِ سود ندی و خوراک ره بلده ازو بخاطرِ
فایده‌کشی ندی. ^{۳۸} ما خُداوند، خُدای شمو آستم که شمو ره از سرزمینِ مصر برو اوردُم
تا سرزمینِ کنعان ره دز شمو بدیم و خُدای شمو بشم.

دَ باره آزادی غلاما

^{۳۹} اگه یگ برارِ اسرائیلی تُو که قد تُو آسته دست‌تنگ موشه و خود ره دز تُو سودا
مونه، اُو ره وادار نکُو که رقمِ یگ غلام بلده تُو خدمت کنه. ^{۴۰} اُو رقمِ یگ مُزدورکار
یا مهمو که قد تُو زندگی مونه دَ پیشِ تُو بشه و تا سالِ جشن بلده تُو خدمت کنه.
^{۴۱} بعد ازو از پیشِ تُو آزاد شنه، خود شی و بچکیچای شی قد ازو قتی، و پس دَ پیشِ
خانوارِ خُو و دَ مُلکِ بابِه‌کلونای خُو بوره. ^{۴۲} چُون اونا بنده های ازمه یه که ما اونا ره
از سرزمینِ مصر برو اوردُم. پس اونا نباید رقمِ غلاما سودا شنه. ^{۴۳} دَ بله ازوا دَ سختی
حُکمرانی نکُو، بلکه از خُدای خُو پترس. ^{۴۴} اگه میخاهی غلام و کنیز دشته بشی، از
مِلتِ های که دَ گرد-و-برِ تُو آسته غلام و کنیز بخر. ^{۴۵} امچنان شمو میتنید از مردمای
بیگنه که دَ مینکل شمو زندگی مونه و از خانوارای ازوا که قد شمو آسته و دَ سرزمین
شمو دَ دُنیا آمده، غلام و کنیز بخرید. اونا مُلکیتِ شمو موشه. ^{۴۶} بعد از خود خُو،
شمو میتنید اونا ره دَ عنوانِ مُلکیتِ بلده بچکیچای خُو ببیلید، تا بلده همیشه مُلکیتِ

میراثی از او بَشه. امیا ره شُمو مِیتِنید غُلام خُو کُنید. لیکن دَ باره برارون شُمو، یعنی دَ باره بنی اسرائیل، هیچ کس دَ بله برارِ اسرائیلی خُو دَ سختی حُکمرانی نَکُنه.

۴۷ اگه یگ بیگنه که دَ مینکل شُمو زندگی مُونه دَوْلَتَمند شُنه و دَ عینِ حال یگ برارِ اسرائیلی شُمو دِستَنگ شُده خود ره دَ امزو بیگنه که دَ مینکل شُمو زندگی مُونه یا دَ یکی از خانوارِ امزو بیگنه سَودا کُنه، ۴۸ بعد ازو که خود ره سَودا کده، باید حقِ بازخِردِ خُو ره دَشته بَشه. یکی از برارون شی مِیتنه که او ره بازخِردِ کُنه، ۴۹ یا کاکای شی یا باچه کاکای شی ام مِیتنه او ره بازخِردِ کُنه، یا یگو کس از اولادِ باه شی که خُونِ شَرِیک شی بَشه، او ام مِیتنه او ره بازخِردِ کُنه. اگه خود ازو دارا شُنه، او ام مِیتنه خود ره بازخِردِ کُنه. ۵۰ او باید قد امزو کسی که او ره خِریده، از سالی که خود ره سَودا کده تا سالِ جشنِ حسابِ کُنه و قِیمَتِ بازخِردِ شی نظر دَ تعدادِ سالِ ها بَشه؛ مُدتی ره که او قد امزو بیگنه بُوده باید مُطابِقِ مُزدِ یگ مُزدورکارِ حسابِ شُنه.

۵۱ اگه تا سالِ جشنِ سالِ های کلو باقی مَندد، او دَ مُطابِقِ امزوا پِیسِه بازخِردِ خُو ره از قِیمَتی که سَودا شُدُد، پس بدیه. ۵۲ و اگه تا سالِ جشنِ سالِ های کم باقی مَندد، قد شی حساب-و-کتابِ کُنه و مُطابِقِ تعدادِ سالِ ها پِیسِه بازخِردِ خُو ره دُزو پس بدیه.

۵۳ امو رقم که یگ مُزدورکار سالانه دَ کار گِرِفته مُوشه او ام دَ پیشِ نَفَرِ بیگنه باید امو رقم بَشه؛ امو بیگنه نَباید دَ پیشِ نظرِ تو دَ سختی دَ بله ازو حُکمرانی کُنه. ۵۴ و لے اگه او دَ امزی طریقه ها بازخِردِ نَشُد، او باید دَ سالِ جشنِ آزاد شُنه، ام خود ازو و ام بچکِیچای شی. ۵۵ چون ما امو اَسْتُم که بنی اسرائیل غُلامای شی اَسْتِه؛ اونا غُلامای مه اَسْتِه که ما اونا ره از سرزمینِ مصر بُرو اُورُدُم. ما خُداوند، خُدای شُمو اَسْتُم.

بَرکتِ بَلَدِه کَسای که اِطاعَتِ مُونه

۱ بَلَدِه خُو بُتِ ها جور نَکُید و مُجَسَمه های تراش شُده و سُنُونِ های پَرَسَتِشی
بَلَدِه خُو ایستلجی نَکُید و سنگای ره که دَزشی عکس کُنده شُده دَ سرزمین

۲۶

خُو جای نَدید تا اونا ره سَجده کُنید، چراکه ما خُداوند، خُدای شُمُو آسْتُم. ^۲ روزای آرام مَره نگاه کُنید و دَ جایگاهِ مُقَدَّس مه اِحرام دَشته بَشید. ما خُداوند آسْتُم. ^۳ اگه از دسْتورای مه پِیروی کُنید و احکام مَره نگاه کده دَ جای بَیرید، ^۴ اوخته بارش ها ره دَ مَوسَم شی بلده شُمُو رِبی مَونُم و زمی حاصل خُو ره میدیه و درختای بیابو میوه میگیره. ^۵ خرمن جُعُول کدون شُمُو تا وخت چِیندوِن انگور دَوام مونه و چِیندوِن انگور شُمُو تا وخت کِشت کدون زمی. شُمُو نان خُو ره سیر مَوخورید و دَ سرزمین خُو دَ اَمِنیت زندگی مَونید.

^۶ ما دَ سرزمین شُمُو صلح-و-آرامش ره برقرار مَونُم و شُمُو آرام خاو مورید و هیچ کس شُمُو ره نَمیترسنه. ما حیوانای درنده ره از سرزمین شُمُو گم مَونُم و هیچ شمشیر دُشمو از سرزمین شُمُو تیر نَموشه. ^۷ شُمُو از پُشت دُشمنای خُو مورید و اونا دَ پیش روی شُمُو قد شمشیر کُشته شده موفته. ^۸ پنج نفر شُمُو صد نفر ره پیش مونه و صد نفر شُمُو هزارها نفر ره؛ و دُشمنای شُمُو دَ پیش روی شُمُو قد شمشیر کُشته شده موفته. ^۹ ما دَ بله شُمُو نظر لُطف مَونُم و شُمُو ره بارور کده تعداد شُمُو ره کلو مَونُم و عهد خُو ره قد شُمُو نگاه مَونُم. ^{۱۰} شُمُو از غلّه-و-دانه کهنه سال تیر شده مَوخورید و غلّه-و-دانه کهنه ره بُر کده بلده حاصل نو جای جور مَونید. ^{۱۱} ما جایگاه خُو ره دَ مینکل شُمُو قرار میدیم و ما از شُمُو کِرک نَموکُم. ^{۱۲} ما دَ مینکل شُمُو حرکت مَونُم و خُدای شُمُو مَوشُم و شُمُو قوم مه مَوشید. ^{۱۳} ما خُداوند، خُدای شُمُو آسْتُم که شُمُو ره از سرزمین مِصر بُرو اُوردم تا دیگه غلام مِصر یا نَبشید. ما بندهای یوغِ غلامی شُمُو ره میده کدم و باعْث شدُم که شُمُو سر بلند راه بگردید.

جَزای ناطاعتی

^{۱۴} لیکن اگه از اید مه نَشَنید و پگِ امزی احکام ره دَ جای نَیرید، ^{۱۵} اگه دسْتورای مَره رد کُنید و دِل شُمُو از قانونای مه بدبُر شنه و تمام احکام مَره دَ جای نَورده عهد

مره میده کنید،^{۱۶} ما اینی کارا ره دَ حق شُمو مُونم: ما ترس-و-وَحَشْت ره دَ بِلَه شُمو میرم و مَرَضِ کُشِنده و تاوی ره که چیمای شُمو ره از کار میله و زندگی شُمو ره از بِن موبره. و شُمو تُخُم ره دَ زَمِین خُو بے فایده کِشت مُونید، چراکه دُشَمَنای شُمو حاصل شی ره مُوخوره.^{۱۷} ما رُوی خُو ره دَ ضِد شُمو قرار میدیم و شُمو دَ وَسِیله دُشَمَنای خُو شِکست مُوخورید؛ کسای که از شُمو بد موبره دَ بِلَه شُمو حُکمرانی مونه و دَ حالیکه هیچ کس شُمو ره دُمبال نَمونه شُمو دُوتا مُونید.

^{۱۸} و اگه باوجود امزی چیزی ام از آید مه نَشُدید، اوخته شُمو ره بخاطرِ گناه های شُمو هفت برابر جزا میدیم.^{۱۹} ما غُرورِ قُدرت شُمو ره میده مُونم و آسمون شُمو ره دَ بِلَه شُمو رقمِ آین و زمین شُمو ره رقمِ مس جور مُونم.^{۲۰} قُوت شُمو بے فایده مَصْرَف موشه، چراکه زمین شُمو حاصلِ خُو ره نَمیدیه و درختای زمین شُمو میوه نَمیگیره.

^{۲۱} و اگه هنوز ام دَ خِلاف مه رفتار کدید و از آید مه نَشُدید، اوخته بخاطرِ گناه های شُمو هفت برابر بلاها ره دَ سر شُمو میرم.^{۲۲} ما جانورای وَحشی بیابو ره دَ ضِد شُمو رِبی مُونم تا شُمو ره از اولادای شُمو محروم کنه و چارپایای شُمو ره نابود کنه و تعداد شُمو ره کم کنه و سَرَک های شُمو ره خالی کنه.^{۲۳} اگه باوجود امزی چیزی اصلاح نَشُدید و دَ خِلاف مه رفتار کدید،^{۲۴} اوخته ما ام دَ خِلاف شُمو رفتار مُونم و شُمو ره بخاطرِ گناه های شُمو هفت برابر جزا میدیم.^{۲۵} ما شمشیر ره دَ ضِد شُمو میرم تا اِنتِقَامِ میده کدونِ عهد مره بَگیره. وختیکه دَ شارای خُو دُوتا کنید، مَرَضِ وُبا ره دَ مینکل شُمو رِبی مُونم و شُمو دَ دِستِ دُشمو تسلیم موشید.^{۲۶} غِیْتیکه ذخیره آرد شُمو ره از بِن بُرم^۱، اوخته ده خاتو دَ یگ تندور نان شُمو ره پُخته مونه و نان ره ورن کده بلده شُمو چیره میدیه، شُمو مُوخورید، و لے سیر نَموشید.^{۲۷} اگه باوجود ازی ام، از آید مه نَشُدید و دَ خِلاف مه رفتار کدید،^{۲۸} اوخته ما قد قار-و-غَضَب دَ خِلاف شُمو رفتار مُونم و ما خود مه شُمو ره بخاطرِ گناه های شُمو هفت برابر جزا میدیم.^{۲۹} از

^۱ ۲۶:۲۶ دَ جای «ذخیره آرد شُمو ره از بِن بُرم» دَ زبونِ عبرانی «سَباقِ نان شُمو ره میده کنم» نوشته یه.

شِدَّتِ كُشْنَكِي شُمُو گوشتِ باچه‌گو و دُخْترون خُو ره مُوخورِيد. ^{۳۰} ما بُنْخانه های^۱ شُمُو ره خراب كده قُرْبانگاه های بُخوَرِ خوشبُوی شُمُو ره میده مُونْم و لاش‌های شُمُو ره دَ بِلَه لاش‌های بُت‌های شُمُو پورته كده از شُمُو كِرَك مُونْم. ^{۳۱} ما شارای شُمُو ره خراب مُونْم، جای های مُقَدَّس شُمُو ره بِيرو مُونْم و خوشبُویی های خوشايند شُمُو ره بُوِي نَمُونْم. ^{۳۲} ما سرزمين شُمُو ره بِيرنه جور مُونْم و دُشْمَنای شُمُو كه دَرَشِي جاي-د-جاي مُوشه اُو ره ديده خيرو مُومنه. ^{۳۳} شُمُو ره دَ مِينَكَلِ مِلَّتْ ها تِيْتِ پَرَك مُونْم و شَمَشِيرِ خُو ره بَر كده از پُشت شُمُو مِيِيْم. سرزمين شُمُو بِيرنه جور مُوشه و شارای شُمُو دَ خَرَابِه تَبْدِيلِ مُوشه. ^{۳۴} اوخته زمي دَ تمامِ روزای كه بِيرو مُومنه و دَ حَالِيكِه شُمُو دَ سرزمينِ دُشْمَنای خُو اَسْتِيد، از سال های آرام خُو لِدَّتْ مُوبره؛ اَرِ، زمي آرام مُونه و سال های آرام خُو ره پُوره مُونه. ^{۳۵} زمي دَ تمامِ روزای كه بِيرو مُومنه، اَمُو رَقْمِ آرام مُونه كه دَ سال های آرام شُمُو دَ وختِيكِه شُمُو دَ بِلَه اَزُو زِنْدَكِي مُوكَدِيد، اُو رَقْمِ آرام نَكُدُد.

^{۳۶} و باقی‌مانده های شُمُو كه زنده مُومنه، ما دَ دِلِ های ازوا دَ سرزمينِ دُشْمَنای شُمُو سُسْتِي-و-ضَعِيفِي مِينْدَرُم؛ حَتِي صَدای بَلَكِي كه دَ وَسِيْلَه باد بُرده مُوشه، اُونَا ره دُوتادَلجِي مُونه و اُونَا رَقْمِي دُوتا مُونه كه بُگِي از دَمِ شَمَشِيرِ دُوتا مُونه و موفته، باوْجُوْدِ كه كَسِ اُونَا ره دُمْبَالِ نَمُونِه. ^{۳۷} اُونَا يِگِ دَ بِلَه دِيكِه موفته، فَقطِ بُگِي كه از دَمِ شَمَشِيرِ دُوتا مُونه؛ و شُمُو تَوَانايِي مُقاوِمَتِ دَ برابرِ دُشْمَنای خُو ره نَمِيدَشْتِه بَشِيِيد. ^{۳۸} شُمُو دَ مِينَكَلِ مِلَّتْ ها مُومَرِيد و زمينِ دُشْمَنای شُمُو، شُمُو ره مُوخورِه. ^{۳۹} و باقی‌مانده های شُمُو دَ سرزمينِ دُشْمَنای شُمُو بِخاطِرِ كُناه‌های خودون خُو و امِ بِخاطِرِ كُناه‌های بابِه‌كَلونای خُو كَنْدَه مُوشه.

^{۴۰} ليكِنِ اَكِه اُونَا كُناه‌های خودون خُو ره و كُناه‌های بابِه‌كَلونای خُو ره اِقْرارِ كُنِه كه اُونَا دَزِ مه خِيانَتِ كده و دَ خِلَافِ مه رِفْتارِ كده ^{۴۱} -- و امزِي خاطرِ ما امِ دَ خِلَافِ ازوا

^۱ ۲۶:۳۰ دَ زَبونِ عِبْرانِي «جای های بِلند» نُوشته يِه كه مقصدِ شِي «جای های عِبادت» اَسْتِه و مرْدُمِ دَمُو جاي ها خُدایونِ خُو ره عِبادتِ مُوكَد.

رفتار کدم و اونا ره د سرزمین دُشمنای ازوا اوردُم -- و اگه اونا دل‌های ناخنته خو ره نرم-وفروتن کنه و جزای گناه‌های خو ره قبول کنه، ^{۴۲} اوخته ما عهد خو ره قد یعقوب و قد اسحاق و قد ابراهیم د یاد خو میرم و امو سرزمی ره ام د یاد خو میرم. ^{۴۳} لیکن اول زمی باید از وجود ازوا خالی شنه و بعد از زمی میتنه از سال‌های آرام خو لذت بیره و اونا جزای گناه‌های خو ره مینگره، چراکه اونا قانونای مره رد کد و اونا از احکام مه بدبر شد. ^{۴۴} مگم باوجود امزی چیزا، وختیکه اونا د سرزمین دُشمنای خو آسته، ما اونا ره رد نموم و ازوا اوقس بدبر نموشم که اونا ره بیخی از بین ببرم و عهد خو ره قد ازوا میده کنم -- چون ما خداوند، خدای ازوا آستم -- ^{۴۵} بلکه ما بخاطر ازوا عهد بابه‌کلونای ازوا ره د یاد خو میرم که ما اونا ره د پیش چیم ملت ها از سرزمین مصر برو اوردُم تا خدای ازوا بشم. ما خداوند آستم. ”

^{۴۶} اینمیا قانون ها، دستور ها و احکام شریعت آسته که خداوند بین خود خو و بنی اسرائیل د کوه سینا د وسیله موسی قرار دد.

بازخرید کسای که خود ره وقف کده

۲۷

^۱ خداوند قد موسی گپ زده گُفت: ^۲ ”قد بنی اسرائیل توره گُفته دزوا بگی، اگه یگ نفر نذر خاص د گردون خو میگیره که قیمت انسان ره د خداوند بدیه، ^۳ قیمت بلده مرد اینی آسته: از بیست تا شصت ساله قیمت شی پنجاه مِثقال نُقره د مطابق مِثقال جایگاه مُقدّس آسته. ^۴ اگه خاتو بشه، قیمت شی سی مِثقال آسته. ^۵ اگه عمر امرو نفر از پنج تا بیست سال بشه، بلده باچه قیمت شی بیست مِثقال آسته و بلده دختر ده مِثقال. ^۶ اگه سن شی از یگ ماه تا پنج سال بشه، قیمت بلده باچه پنج مِثقال نُقره یه و قیمت بلده دختر سه مِثقال نُقره آسته. ^۷ و اگه امو نفر شصت ساله یا کلوتر بشه، اوخته قیمت بلده مرد پوزده مِثقال آسته و بلده خاتو ده مِثقال آسته.

۸ اگه نذر کُننده کلو غریب بَشه که قِیمَتِ تعیین شده ره دده نَتنه، اوخته اُو باید دَ دیر پیشوا اُورده شنه و پیشوا نظر دَ وَس-وَتَوَان اَمُرُو شخص قِیمَت بلده شی تعیین کنه.

۹ اگه نذر یگ حیوان بَشه، از حیوانای که دَ عِنوانِ قُرَبانی دَ خُداوند اُورده موشه، هر چیزی ره که دَ خُداوند بیره، مُقَدَّس آسته. ۱۰ اُو ره باید اَلِیش نَکُنه و دَ جای شی دِیگه ندیه، نه خُوب ره دَ جای بَد و نه بَد ره دَ جای خُوب. اگه یگ حیوان ره دَ جای دِیگه حیوان بدیه، اوخته ام حیوانِ اَوَّل و ام حیوانی که دَ جای شی دده شده مُقَدَّس آسته.

۱۱ و اگه نذر یکی از حیوانای ناپاک بَشه که دَ عِنوانِ قُرَبانی دَ خُداوند قَابِلِ تَقَدِیم کدو نبیه، اوخته اَمُو حیوان باید دَ دِیر پیشوا اُورده شنه ۱۲ و پیشوا نظر دَ خُوبی و بدی حیوان قِیمَت شی ره تعیین کنه؛ اَوَنَمُو قِیمَت شی بَشه. ۱۳ اگه صَاحِب شی بِخَایه اُو ره بازخَرد کنه، اُو باید پَنج-یگِ قِیمَتِ تعیین شده ره دَ بَلِه قِیمَت شی اِضافه کده بدیه.

۱۴ اگه یگ نفر خانِه خُو ره دَ عِنوانِ هدیه مُقَدَّس دَ خُداوند وَقَف کنه، پیشوا باید نظر دَ خُوبی و بدی شی قِیمَت شی ره تعیین کنه؛ اَوَنَمُو قِیمَت شی بَشه. ۱۵ و اگه اَمُو نَفَرِ که خانِه خُو ره وَقَف کده میخایه اُو ره بازخَرد کنه، اُو باید پَنج-یگِ قِیمَتِ تعیین شده ره دَ بَلِه قِیمَت شی اِضافه کده بدیه و خانِه اَزُو موشه.

۱۶ اگه یگ نفر یگ ثوْته زمی ره از مُلک خُو دَ خُداوند وَقَف کنه، قِیمَتِ اَزُو باید مُطابِقِ تُخْمَرُو شی تعیین شنه. بلده زمینی که یگ بارِ خَر جَو کِشت شنه پَنجاه مِثقال نقره بَشه. ۱۷ اگه اُو نفر زمین خُو ره دَ سالِ پَنجاهم وَقَف کنه، قِیمَت شی پُوره باقی مومنه. ۱۸ لیکن اگه زمی بعد از سالِ پَنجاهم وَقَف شنه، پیشوا باید قِیمَت شی ره دَ مُطابِقِ سال های که تا سالِ پَنجاهم آینده باقی منده حساب کنه و از قِیمَت شی کم کنه.

۱۹ و اگه اَمُو نَفَرِ که زمی ره وَقَف کده میخایه اُو ره بازخَرد کنه، اُو باید پَنج-یگِ قِیمَتِ تعیین شده ره دَ بَلِه قِیمَت شی اِضافه کده بدیه و اَمُو زمی دَزُو تعلق میگیره.

۲۰ لیکن اگه اُو زمین خُو ره بازخَرد نکد یا زمی دَ بَلِه یگو کس دِیگه سَودا شد، اُو

دیگه او ره بازخريد نَمیتنه. ۲۱ و امو زمی وختیکه د سال پنجاهم آزاد شنه، او رقم زمین وقف شده بلده خداوند، مقدّس آسته و ملکیت پیشوا موشه.

۲۲ اگه یگو کس زمینی ره د خداوند وقف کنه که از کس دیگه خریده شده بشه و از زمین میراثی خود شی نبشه، ۲۳ اوخته پیشوا باید مبلّغ قیمت شی ره تا سال پنجاهم حساب کنه و قیمت شی باید د امزو روز د عنوان هدیه مقدّس د خداوند دده شنه. ۲۴ امو زمی د سال پنجاهم د امزو کسی پس دده موشه که از شی خریده شد، یعنی د کسی که امو زمی ملک میراثی شی آسته. ۲۵ پگ قیمت ها باید د مطابقِ مِثقال جایگاهِ مقدّس تعیین شنه که بیست گیراه^a یگ مِثقال موشه.

۲۶ اولباری حیوانا که د عنوان اولباری د خداوند تعلق دره، هیچ کس نَمیتنه او ره وقف کنه، چی گاو بشه، چی گوسپو؛ او از خداوند آسته. ۲۷ لیکن اگه او اولباری یگ حیوان ناپاک بشه، اوخته او ره میننه که د مطابقِ قیمت شی بازخريد کنه و پنج-یگ د قیمت شی اضافه کنه. اگه بازخريد نشد، او باید د قیمت تعیین شده سودا شنه.

۲۸ لیکن از تمام چیزای که یگ نفر دره و بلده دایم د خداوند وقف مونه، چی انسان بشه، چی حیوان و چی زمین میراثی، هیچ چیز شی سودا یا بازخريد نشنه، چون هر چیزی که بلده دایم وقف شده بشه بلده خداوند کاملاً مقدّس آسته. ۲۹ هر انسانی که بلده دایم وقف شده بشه، بازخريد شده نَمیتنه؛ او باید کشته شنه.

۳۰ تمام ده-یگ زمی، چی از غله و دانه زمی بشه، چی از میوه درختای شی د خداوند تعلق دره و بلده خداوند مقدّس آسته. ۳۱ اگه کدم کس میخایه که یگو چیز ره از ده-یگ خو بازخريد کنه، او باید پنج-یگ قیمت شی ره د بله شی اضافه کده بدیه. ۳۲ تمام ده-یگ گله و رمه یعنی هر چیزی که از تی سوته چپو چوپو تیر موشه، بلده خداوند مقدّس آسته. ۳۳ او باید خوب و بد شی ره روش نکنه و آلیش نکنه؛ اگه آلیش کنه، ام امو حیوان و ام حیوانی که د جای شی دده شده مقدّس آسته و بازخريد شده نَمیتنه. ”

^a ۲۵:۲۷ وزن «یگ مِثقال» تقریباً دوازده گرام بود و وزن «یگ گیراه» یگ کَمک زیادتر از نیم گرام بود.

۳۴ اینمیا احکامی بُود که خُداوند دَ مُوسیٰ دَ کوهِ سِینا بَلدِه بَنیِ اِسرائیل دَد.